

FINN'S

Persian for Travellers

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

<http://www.archive.org/details/persianfortravel00finnuoft>

F514p

PERSIAN FOR TRAVELLERS.

By ALEXANDER FINN, F.R.G.S., F.R.A.S.,

H.M. CONSUL AT RESHT.

Part I.

RUDIMENTS OF GRAMMAR.

ENGLISH-PERSIAN VOCABULARY.

LONDON:

TRÜBNER & CO., 57 & 59, LUDGATE HILL.

—
1884.

[All rights reserved.]

336104
—
1. 3. 37.

TO

MADAME SCHÖFER,

IN REMEMBRANCE OF CONVERSATIONS HELD AT TAJREESH, ON THE

SUBJECT OF THE PERSIAN LANGUAGE, THIS WORK IS

RESPECTFULLY DEDICATED BY HER VERY OBEDIENT

SERVANT,

THE COMPILER.

PREFACE.

THIS is a work of no pretensions. It is essentially a work for beginners. To those who wish for a complete grammar I can recommend no better than that by Mirza Ibrahim (Allen, 1841). Richardson's Dictionary still holds its own as the best extant. There are even words in this which would not find their way into a learned lexicon, but are nevertheless useful, not to say necessary, to those holding intercourse with the natives (*i.e.* slang). No learned attempt has here been made to phoneticize the words or always to represent the same Persian by the same English letters; each word has been written down as seems to be necessary for any Englishman to be able

to pronounce it intelligibly to Persian ears at first sight and without hesitation.

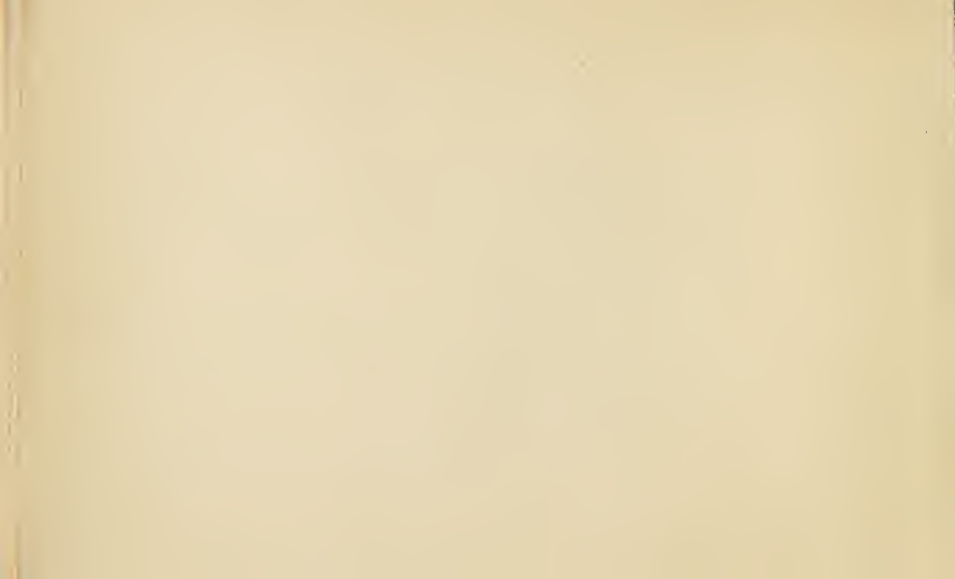
Englishmen, on seeing a word for the first time, usually strain their mouths and their voices in order to give the words what they imagine to be a proper accent and sound, especially when dealing with the vowels. I entreat those who may use this book to treat the words as though they were English. I have done my best to produce the proper effect by the usual methods. Where an *a* has to be pronounced long, or broadly, I have marked it with the sign we used at school in dealing with Latin, and have avoided French accents and Hunterian marks, the use of which, except by the initiated, only end in producing results as curious as unnecessary.

The letter *g*, whenever it appears, should be pronounced hard, as in *give* and *get*.

As a rule *h* when met with must be aspirated (unless after *c*, *g*, *k*, *s*, *t*, *z*, when of course that combination has its proper sound), as in *behter* (better). When at the end of a word *h* has to be aspirated it has been written double as in *vazehh* (evident).

Here I beg to express my thanks to Hajji Mirza Hassan Moonshee, of the British Legation, for the valuable assistance he has rendered me in writing in the Persian words of this Vocabulary.

ALEXANDER FINN.

INTRODUCTION.

PERSIAN Grammar is simplicity itself. There is only one declension and two conjugations.

SUBSTANTIVES have the nominative and accusative, the latter formed by adding *ra* to the former: the other cases, with the exception of the genitive, are formed by the addition of the usual particles, as *bə* (to) to the dative, *az* (from) to the ablative, &c. The genitive alone is peculiar, and is formed either by the particle *az*, or, as in other Oriental languages, by the termination of the previous word in *ī*; for example,

<i>Jild.</i>	<i>ī.</i>	<i>kitab.</i>
The cover	of (sign of genitive)	the book.
<i>Sag.</i>	<i>ī.</i>	<i>shumā.</i>
The dog	of (sign of genitive)	you, <i>i.e.</i> your dog.

Aï sag i shumā āmad jild i kitābra az khāneh be beiroon būrd.

Aï Oh! (vocative) sag dog (nominative) i of (sign of genitive) shumā you āmad came jild cover i of (sign of genitive) kitāb the book-ra (sign of accusative) az from (ablative) khāneh the house be to (dative) beiroon outside būrd took.

ADJECTIVES

are declined in the same way as substantives. There are three degrees of comparison. For *comparative* add *ter* to the *positive*, and for the *superlative* add *tereen*; for example,

بد
bad
bad

بدتر
badter
worse

بدترین
badtereen
worst

سفید
sefeed
 white

سفیدتر
sefeedter
 whiter

سفیدترین
sefeedtereen
 whitest, &c.

To this there is one exception,

خوب
khoob
 good

بهتر
behter
 better

بهترین
behtereen
 worse

PRONOUNS are treated as substantives.

VERBS.

For ordinary use only three tenses are necessary, the present, past and future, besides the imperative. Colloquially the present is almost invariably used instead of the future.

There are two conjugations, the one ending in *tan* and the other in *dan*; as a rule the latter is perfectly regular. The perfect tense is formed directly from the root of the infinitive, in both conjugations, *ex. grat.*, *dādan* 'to give,' *dād* being the root. For the first person singular add *an* to the root; for the second person add *ee*; the third person is the same as the root. In the plural add *eem* to the root for the first person, *eed* for the second, and *and* for the third, thus :—

دادن *Dādan*.—Infinitive.

Singular.

1. دادم *dādam*,
2. دادی *dādee*
3. داد *dād*

Plural.

1. دادیم *dādeem*
2. دادید *dādeed*
3. دادند *dādand*

کردن *Kardan*.—"To do."

Imperative.

2nd pers. sing., کرن be koon

2nd pers. plur., بکنید be kooned

Past Participle.

کرده kardeh

PRESENT.

Singular.

1. میکنم mi kūnam

2. میکنی mi kūni

3. میکند mi kūnad

Plural.

1. میکنیم mi kūneem

2. میکنید mi kūneed

3. میکنند mi kunand

PERFECT.

1. کردم kardam

2. کردی kardee

3. کرد kard

1. کردیم kardeem

2. کردید kardeed

3. کردند kardand

FUTURE.

1. خواهم کردم khāham kard
2. خواهی کرد khāhee kard
3. خواهد کرد khāhad kard

1. خواهیم کرد khāheem kard
2. خواهید کرد khāheed khard
3. خواهند کرد khāhand khard

شدن *Shudan*.—"To become."

Imperative.

- 2nd pers. sing., بشو beshō
 2nd pers. plural, بشوید beshaveed

Past Participle.

شده shūdeh

PRESENT.

Singular.

1. می‌شوم mi shavam
2. می‌شوی mi shavee
3. می‌شود mi shaveed

Plural.

1. می‌شویم mi shaveem
2. می‌شوید mi shaveed
3. می‌شوند mi shavand

PERFECT.

1. شدم shūdām
2. شدي shūdee
3. شد shūd

1. شدیم shūdeem
2. شدید shūdeed
3. شدند shūdand

FUTURE.

1. خواهم شد khāham shud
2. خواهی شد khāhee shud
3. خواهد شد khāhad shud

1. خواهیم شد khāheem shud
2. خواهید شد khāheed shud
3. خواهند شد khāhand shud

بودن *Boodan*.—"To be."

Imperative.

- 2nd pers. sing., باش bāsh
 2nd pers. plur., باشید bāsheed

Past Participle.

بوده boodeh

PRESENT.

1. هستم hastam
2. هستی hastee
3. هست hast

1. هستیم hasteem
2. هستید hasteed
3. هستند hastand

PERFECT.

1. بودم boodam
2. بودی boodee
3. بود bood

1. بودیم boodeem
2. بودید boodeed.
3. بودند boodand.

FUTURE.

1. خواهم khāham bood
2. خواهی khāhee bood
3. خواهد khāhed bood

1. خواهیم khāham bood
2. خواهید khāheed bood
3. خواهند khāhand bood

دادن *Dādan*.—"To give."

Imperative.

2nd pers. sing., بده *bedeh*

2nd pers. plur., بدهید *bedeheed*.

Past Participle.

داده *dādeh*.

PRESENT.

Singular.

1. میدهم *mi daham*

2. میدهی *mi dahee*

3. میدهد *mi dahad*

Plural.

1. میدهیم *mi daheem*

2. میدهید *mi daheed*

3. میدهند *mi dahand*.

PERFECT.

1. دادم *dādan*

2. دادی *dādee*

3. داد *dūd*

1. دادیم *dādeem*

2. دادید *dādeed*

3. دادند *dādand*

FUTURE.

1. داد خواهم khāham dād	1. داد خواهیم khāheem dād
2. داد خواهی khāhee dād	2. داد خواهید khāheed dād
3. داد خواهد khāhad dād	2. داد خواهند khahand dad

خواستن *Khāstan*.—"To will; to wish; to want."

Imperative.

- 2nd pers. sing., بخواه bekhāh
 2nd pers. plur., بخواید bekhaheed

Past Participle.

خواسته khāsteh

PRESENT.

Singular.

1. میخوام mi khāham
 2. میخوای mi khāhee
 3. میخواد mi khāhad

Plural.

1. می خواهیم mi khāheem
 2. می خواهید mi khāheed
 3. می خواهند mi khāhand

PERFECT.

1. خواستم khāstam
2. خواستی khāstee
3. خواست khāst

1. خواستیتم khāsteem
2. خواستید khāsteed
3. خواستند khāstand

FUTURE.

1. خواهم khāham khāst
2. خواهی khāhee khāst
3. خواهد khāhand khast

1. خواهیم khāheem khast
2. خواهید khaheed khast
3. خواهند khahand khast

REMARK

In quoting another person's words the Persians give, as nearly as they can, the words that he actually used. In English we say, "He said that he was coming;" in Persian they say, "He said I am coming."

PRONOUNS.

The pronouns are, as in other languages, three, but in Persian they have no gender, and are as follows:—

I,	مَنْ	<i>Mun</i>	We,	ما	<i>Ma</i>
Thou,	تو	<i>Tō</i>	You,	شما	<i>Shumā</i>
He or she,	آن	<i>An</i> , vulg., <i>Oon</i> .	They,	انها	<i>Anha</i> , vulg., <i>Oonha</i>

Colloquially the possessive is formed by adding,

In the Singular, م, ت, ش *m, t, sh*

In the Plural, ما, تان, شان *mā, tān, shān*

In the substantive, *ex. grat.*, *asp*, a horse.

اَسَمَ *aspam*, my horse
 اَسَبَتَ *aspat*, thy horse
 اَسَبَشَ *aspash*, his horse

اَسَبَ مَا *aspi-ma*, our horse
 اَسَبَتَانِ *aspi-tān*, your horse
 اَسَبَشَانِ *aspi-shān*, your horse

NUMERALS.

1. يك *yek*
2. دو *dō*
3. سه *seh*
4. چهار *chehār*
5. پنج *panj*
6. شش *shesh*
7. هفت *haft*
8. هشت *hasht*
9. نه *nōh*

10. ده *dah*
11. یازده *yāzdah*
12. دوازده *doāzdeh*
13. سیزده *seesdeh*
14. چهارده *chehārdeh*
15. پانزده *panzdeh*
16. شانزده *shānsdeh*
17. هفده *heevdeh*
18. هیجده *heejdeh*

19.	نوزده <i>noozdeh</i>	60.	شصت <i>shast</i>
20.	بیست <i>beest</i>	70.	هفتاد <i>haftād</i>
21.	بیست و یک <i>beest o yek</i>	80.	هشتاد <i>hashtād</i>
22.	بیست و دو <i>beest o dō, &c.</i>	90.	نود <i>navad</i>
30.	سی <i>see</i>	100.	صد <i>sud</i>
40.	چهل <i>chehel</i>	1000.	هزار <i>hezār</i>
50.	پنجاه <i>punjāh</i>	500,000.	کروور <i>kroor</i>
<hr/>			
First,	اول <i>Aval</i>	Sixth,	ششم <i>Sheeshūm</i>
Second,	دویم <i>Dūyūm</i>	Seventh,	هفتم <i>Haftūm</i>
Third,	سیم <i>Seyūm</i>	Eighth,	هشتم <i>Hashtūm</i>
Fourth,	چهارم <i>Cheharūm</i>	Ninth,	نهم <i>Nōhūm</i>
Fifth,	پنجم <i>Panjūm</i>	Tenth,	دهم <i>Dāhūm</i>

PERSIAN VOCABULARY.

VOCABULARY.

A.

A, an, يك *yek*.

Abandon, *v.*, ترك کردن *tark kardan*.

Abase, *v.*, خفیف کردن *khafeef kardan*.

Abash, *v.*, شرمنده ساختن *sharmandeh sakhtan*.

Abbreviate, *v.*, مختصر کردن *mukhtasar kardan*.

Abdicate, *v.*, استعفاء دادن *istefa dadan*.

Abdomen, شکم *shakam*.

Abet, *v.*, یاری نمودن *yāri nemoodan*.

Abettor, یار *yār*; محرك *moharek*.

Abide, سکنی نمودن *māndan*; *suknā nemoodan*.

Ability, قوه *kooveh*, زرنکی *zarangi*.

Able, زرنک *zarang*.

Ablution, غسل *ghasl*.

Abode, مکان *makān*; سکنی *sukna*.

Abolish, *v.*, موقوف کردن *maukoof kardan*.

Abound, *v.*, زیاد بودن *ziād boodan*.

Above, بالا *bālā*.

About, دور *dōr*. — (concerning),
در خصوص *dur khesoos*.

Absolute, مطلق *mutlak*; مستقل *mus-
takil*.

Abscond, *v.*, در رفتن *dur raftan*,
گریختن *gureekhtan*.

Absent, *v.*, غایب شدن *ghaib shudan*;
—in mind, غافل *ghafil*; پریشان خاطر
perishan-i-khater.

Abstain, *v.*, پرهیز کردن *parheez kardan*;
(to avoid), اجتناب کردن *ijtenāb kar-
dan*.

Abstinence, پرهیز *parheez*.

Absurd, بیهوده *bee hoodeh*; بیمعنی *bee
ma'ani*.

Absurdity, بیهودگی *beehoodehgee*.

Abundance, فراوانی *faravāni*.

Abundant, فراوان *faravān*.

Abuse, *v.*, دشنام دادن *doshnam dā-
dan*.

Abuse, دشنام *doshnam*.

Accelerate, *v.*, تعجیل کردن *ta'ajeel
kardan*.

Accept, *v.*, قبول کردن *kabool kardan*.

Acceptance, پذیرائی *pezeerāi*.

Access, قرب *kurb*.

Accident, اتفاق *itifāk*.

Accidental, اتفاقی *itifaki*.

Accidentally, اتفاقاً *itifākan*.

Accompany, *v.*, همراهی کردن *hamrāhee kardan*.

Accomplice, شریک *shareek*.

Accomplish, *v.*, تمام کردن *tamām kardan*.

Accordingly, لهذا *le haza*.

According (to), بموجب *mō-āfik*; موافق *ba mō-jib*.

Account (news), خبر *khabar*; (money), حساب *hissāb*.

Account, *v.*, حساب دادن *hisāb dadan*.

Accumulate, *v.*, جمع کردن *jām kardan*.

Accuracy, صحت *sihhat*.

Accurate, صحیح *sahheehh*.

Accusation, شکایت *shikaet*; ادعا *idaa*; (false), تهمت *tuhmat*.

Accuse, شکایت کردن *shikāet kardan*; ادعا کردن *ida'a kardan*.

Accuse (falsely), تهمت زدن *tuhmat zadan*.

Accuser, شاکی *shāki*; مدعی *mudaï*; متهم *mutahim*.

Ache, درد *dard*.

Ache, *v.*, درد کردن *dard kardan*.

Acid, ترش *tūrsh*.

Acknowledge, *v.*, اقرار کردن *ikrār kardan*.

Acorn, بلوط *baloot*.

Acquaint, *v.*, آشنا ساختن *ashnā sakh-*
tan; اطلاع دادن *itilā dadan*.

Acquaintance, آشنا *ashnā*.

Acquire, *v.*, به تصرف آوردن *be tesarooof*
awardan; یافتن *yāftan*.

Acquit, *v.*, معاف کردن *ma'af kardan*;
خلاص کردن *khelass kardan*.

Acquittal, خلاص *khelas*.

Across, از سر بر سر *az sar be sar*.

Act, *v.*, کردن *kardan*; نمودن *ne-*
moodan.

Action, فعل *fi-el*.

Actual, حقیقی *hakeeki*; حالیّه *hali-eh*.

Add (arithmetic), *v.*, جمع کردن *jam'*
kardan; (increase), افزودن *afzoodan*.

Adhere, *v.*, چسپیدن *chaspeedan*;
تعلق گرفتن *ta'alūk giriftan*.

Adhesive, چسپناک *chaspnāk*.

Admire, *v.*, پسند کردن *pasand kardan*.

Admit, *v.*, قبول کردن *kabool kardan*;
(to a room), داخل کردن *dākhel*
kardan.

Admonish, *v.*, نصیحت دادن *naseehat*
dadan.

Admonition, نصیحت *naseehat*.

Adopt, *v.*, اختیار نمودن *ikhtiār ne-*
moodan.

Adoration, عبادت *ibādet*; پرستش *pe-*
ristesh.

Adore, *v.*, پرستیدن *peresteedan*.

Adorn, *v.*, آراستن *arāstan*; پیراستن *peerastan*.

Adulterate, *v.*, مخلوط کردن *makhloot kardan*.

Adultery, زنا *zenā*.

Advance (money), *v.*, پیش دادن *peesh dādan*; (proceed), پیش رفتن *peesh raftan*.

Advance-guard, پیش قراول *peesh karaool*; (advanced camp), پیش خیمه *peesh kheimeh*; (advanced in years), سالخورده *sāl khoordeh*.

Advantage, فایده *fai-edeh*.

Adversary, دشمن *doshman*; حریف *hareef*; مدعی *mudai*.

Adversity, بلا *belā*; بدبختی *bad bakhti*.

Advertise, *v.*, منتشر کردن *munteshar kardan*; انتشار دادن *intishār dādan*.

Advice, نصیحت *naseehat*.

Advise, *v.*, نصیحت دادن *naseehat dādan*.

Affair, کار *kār*; امر *amr*.

Affidavit, قسم *kasam*.

Affirm, اقرار کردن *ikrār kardan*.

Affirmation, اقرار *ikrār*.

Affix, *v.*, چسپیدن *chaspeedan*; (seal), نمودن *nemooden*.

Afflict, *v.*, دلخور کردن *dilkhor kardan*; غمناک بودن *ghumnāk boodan*.

Affluence, دولتمندی *dowlet munde*.

Affluent, دولتمند *dowlet mund*.

Affront, *v.*, بیحرمت کردن *bee hormat kardan*.

Afraid (to be), ترسیدن *tarseedan*.

After, بعد *ba'ad*; پس *pus*.

Afternoon, عصر *asr*.

Afterwards, *v.* See After.

Again, باز *bāz*; دوباره *do bārah*.

Against, خلاف *khelaf*; ضد *zid*; مقابل *mukabil*.

Age, عمر *ūmr*.

Agent, وکیل *vakeel*.

Agile, فرز *firz*; زرنک *zarang*.

Agility, فرزی *firzee*; زرنکی *zarangi*.

Aggrandize, *v.*, بزرگ کردن *buzurg kardan*.

Agree, *v.*, راضی شدن *rāzi shudan*.

Agreement, قرار *karār*.

Agriculture, زراعت *zarā'at*.

Ague (and fever), تب و لرز *tab va larz*.

Ah! اه *ah*; واه *rah*; وای *vai*.

Ahead, پیش *peesh*.

Aid, کمک *komek*; مدد *medad*.

Ail, *v.*, بيمال بودن *bee hāl boodan*.

Aim (object), مقصود *māksood* ; (target), نشانه *nishāneh*.

Aim, *v.*, قراول گرفتن *karaool giriftan*.

Air, هوا *hāwā*.

Alarm, ترس *turs* ; بیم *beem* ; خوف *khōf*.

Alas. See Ah.

Alcove, شاه نشین *shāh nesheen*.

Alert, هشیار *hōshyār*.

Alien, بیگانه *beegāneh*.

Alight, *v.*, پیاده شدن *piādeh shudan*.

Alike, برابر *barabar* ; مثل *misl*.

All, همه *hameh*.

Allegiance, اطاعت *itā-at* ; فرمانبرداری *ferman berdari*.

Alleviate, *v.*, کم کردن *kam kardan*.

Alliance, عهد *ahd* ; اتفاق *itifāk*.

Allow, *v.*, گذاشتن *guzāshtan* ; اذن دادن *izn dādan*.

Alloy, عیار *iyār*.

Alloy, *v.*, عیار کردن *iyār kardan*.

Allure, فریب دادن *fareeb dadan*.

Ally, رفیق *rafeek* ; یار *yar* ; دوست *doost*.

Almanack, تقویم *takveem*.

Almighty (the), خدای تعالی *khodā ta'alā*.

Almond, بادام *bādām*.

Almost, نزدیک *nazdeek* ; عنقریب *an kareeb*.

Alms, صدقه *sadakeh*.

Aloe, صبر *sabr*.

Alone, تنها *tanha* ; تک *tak*.

Along, بدرازی *be derāzee*.

Aloof, بعید *ba'eed*.

Already, پیش از وقت *peesh as vakht* ;
(as a question), باین زودی *be een zoodee*.

Also, هم *hum* ; نیز *neez* ; ایضاً *aīzan*.

Alter, *v.*, عوض کردن *avaz kardan*.

Altercation, مجادله *mujadileh*.

Although, اگر چه *igur cheh*.

Altitude, بلندی *boolandi* ; ارتفاع *irtifa'*.

Altogether, باهم *bahum* ; جميعاً *ja-mee'ān*.

Alum, زاق *zāk*.

Always, همیشه *hameesheh*.

Am (I), هستم *hastam*.

Amannensis, کاتب *kātib*.

Amass, *v.*, جمع کردن *jam' kardan*.

Amaze, *v.*, حیران کردن *hayrān kardan*.

Amazement, عجب *ajab* ; حیرت *hayrat* ;

تعجب *ta'ajub*.

Ambassador, ایلچی *eelchi*.

Amber, کهربا *kahrūba*.

Ambition, حرص *hirss* ; نظر بلند *nazar būland*.

Ambitious, بلند نظر *būland nazar*.

Amble, یرقه *yurgheh*.

Amble, *v.*, رفتن یرقه *yurgheh raftan*.

Ambuscade, کمین *kameen*.

Amend, *v.*, درست کردن *drūst kardan* ;

تصحیح کردن *tas'hheehh kardan*.

Amendment, تصحیح *tas'hheehh*.

Amiable, نازنین *nāzeneen*.

Amity, دوستی *doostee* ; مهربانی *mehri-bānee*.

Among, میان *miān* ; داخل *dākhil*.

Amount, مبلغ *mublagh*.

Ample, کفایت *kefāiet* ; کافی *kāfi*.

Amputate, *v.*, بریدن *būridan*.

Anathema, لعنت *la'anat*.

Ancestors, اجداد *ajdād*.

Anchor, لنگر *langar*.

Ancient, قدیم *kadeem* ; کهنه *kohneh*.

And, و *ra, o*.

Anecdote, قصه *kisseh*.

Anew, از نو *azno*.

Angel, فرشته *ferishteh* ; ملک *malak*.

Anger, قهر *kahr*.

Angle, کُنج *kūng* ; گوشه *goosheh*.

Angry, کج خلق *kāj khūlk*.

Anguish, آزار *azār*.

Animal, جانور *jāniver*; حیوان *haiwān*.

Animosity, کینه *keeneh*; دشمنی *dosh-māni*; عداوت *adawat*. [*khan i zoreki*

Ankle, غوزک *ghuzek*; استخوان زورقی *ustu-*

Annals, تواریخ *tawāreekh*.

Annex, *v.*, پیوستن *payvastan*.

Annihilate, *v.*, تمام کردن *tamān kar-*
dan.

Announce, خبر دادن *khabr dādan*.

Anoint, *v.*, چرب کردن *charb kardan*.

Another, یکی دیگر *yeki deeger*.

Answer, جواب *javāb*.

Answer, *v.*, جواب دادن *javāb dādan*.

Ant, مورچه *mūrcheh*.

Antagonist, حریف *hareef*; مقابل *mo-*
kābil.

Antelope, جیران *jayrān*.

Anterior, پیشین *peesheen*.

Antimony, سرمه *sūrmeh*.

Anxiety, تشویش *tashveesh*.

Any, هیچ *heecheh*.

Apart, جدا *judā*; سوا *seevā*.

Apartment, منزل *manzel*.

Aperient, سهل *mos'hil*.

Apologize, *v.*, عذر خواستن *ūzr khāstan*.

Apology, عذر *ūzr*.

Apoplexy, سکتہ *sakhteh*.

Apostle, رسول *resool*.

Apothecary, عطار *atār*; دواساز *dawā-sāz*.

Apparatus, اسباب *asbāb*; آلات *alāt*.

Apparel, پوشاک *poshāk*.

Apparent, ظاهر *zāher*; واضح *vāzehh*.

Appear, *v.*, نمایان شدن *nimayān shudan*; نمودار شدن *nemoodār shudan*.

Apparence, ظاهر *zāher*; نما *nema*; ظهور *zehoor*.

Appertain, *v.*, تابع شدن *tābeh shudan*.

Appetite, اشتها *ishtiha*.

Applaud, *v.*, آفرین گفتن *afereen gūftan*.

Apple, سیب *seeb*.

Apply (to put together), *v.*, القا نمودن *alkā nemoodan*; (to ask), خواستن *khāstān*; سؤال کردن *sooāl kardan*.

Appoint, مأمور کردن *ma'amoor kardan*.

Appointment, مأموریت *ma'amoori-et*.

Apportion, *v.*, قسمت کردن *kismet kardan*.

Appraise, *v.*, قیمت کردن *kaimat kardan*.

Apprehend (to sieze), *v.*, گرفتن *girif-tan*; (to fear), ترسیدن *turseedan*; واهمه داشتن *vāhemeh dashtan*.

Apprehension, ترس *turs*; واهمه *vāhemeh*.

Apprentice, شاگرد *shagird*.

Approach, *v.*, نزدیک *nazdeek*.

Approbation, پسند *pasand*; صوابدید *sawābdeed*.

Approve, *v.*, پسندیدن *pasandeedan*; پسند کردن *pasand kardan*.

Apricot, زردالو *zard aloo*.

Apt, قابل *kābil*; لایق *lā-yik*; مناسب *monāsib*.

Aquatic, آبی *ābee*.

Arbiter, ثالث *sā-liss*.

Arbitrary, ظالم *zālim*.

Arch, طاق *tāk*; محراب *mihrāb*.

Archer, صدق‌دار *sadakdār*.

Architect, مهندس *mohandaz*.

Archives, دفاتر *defāter*.

Ardour, غیرت *gheirat*.

Are, (*v.*, Introduction).

Area, میدان *maydān*.

Argue, *v.*, گفتگو کردن *guft o goo kar-dan*; کشمکش داشتن *keshmākish dāshtan*.

Arid, خشک *khūskh*, بایر *bāyer*.

Aries, حمل *hamal*.

Aristocracy, بزرگان *buzurgān*.

Arithmetic, حساب *hisāb*.

Ark, سفینه *safeeneh*.

Arm, بازو *bāzoo*.

Arm, *v.*, اسلحه بستن *asleheh bastan* ;
 کمر بستن *kamar bastan*.

Armoury, جبه خانه *jubbeh khaneh*.

Armour, یراق *yea rāk*.

Armpit, بغل *baghal*.

Arms, اسلحه *aslaha*, آلات حربیه *alat i harbieh* ;
 ادوات جنگ *adawati jang*.

Army, لشکر *leshkar*, عسکر *askar*.

Around, گرداگرد *gerdagerd* ; دور *dor*.

Arouse, *v.*, بیدار کردن *beedār kardan*.

Arrange, *v.*, درست کردن *drūst kardan* ;
 نظم دادن *nazm dādan*.

Arrangement, بست و بند *band o bast*.

Arrear, باقی *bāki* ; تتمه *tetumeh*.

Arrest, *v.*, گرفتن *giriftan* ; حبس کردن
habs kardan.

Arrival, ورود *verood* ; وصول *vesool*.

Arrive, *v.*, رسیدن *rasidan* ; وارد شدن
vārid shudan.

Arrogance, غرور *gheroor*.

Arrogant, مغرور *maghroor*.

Arrogate, *v.*, ادعا کردن *ida'ā kardan*.

Arrow, تیر *teer*.

Arsenal, جبه خانه *jubbeh khaneh*.

Arsenic, مرکب موش *marg-i-moosh*.

Art, فن *fan* ; (pl. فنون *fanoon*).

Artery, شریان *sher'yān* ; رگ *rāg*.

Articulate, *v.*, تلفظ کردن *talafūz kar-dan*.

Artifice, حيله *heeleh*.

Artificial, مصنوعی *masnoo-ee*.

Artillery, توپخانه *toopkhāneh*.

Artless, بیوقوف *bee vekoof*; ساده *sādeh*.

As, چون *choon*.

Ascend, *v.*, بالا آمدن *bālā-āmādan*;
بر آمدن *ber āmādan*.

Ascertain, *v.*, تحقیق کردن *tahkeek kar-dan*;
معین کردن *mo-ai-yen kardan*.

Ascribe, *v.*, نسبت دادن *nisbat dadan*.

Ash (tree), زبانه کُنْجَشْک *zebān gunjishk*.

Ashamed, شرمنده *sharmandeh*.

Ashes, خاکستر *khākister*.

Aside, در کنار *der kenār*; بر طرف *bar taraf*.

Ask, *v.*, پرسیدن *pūrseedan*; سؤال کردن *sooāl kardan*.

Asleep, خربیده *khābeedeh*.

Asparagus, مارچوبه *mār choobeh*.

Ass, خر *khar*; الاغ *olāk*.

Assassin, خونی *khooonee*; قاتل *kātil*.

Assassinate, *v.*, کشتن *kūshtan*.

Assassination, قتل *katl*.

Assault (military), حمله *hamleh*;

یورش *yoorish*; هجوم *hejoom*; (highway) راه زدن *rāh zadan*.

Assault, *v.*, حمله *zadan*; (military), هجوم آوردن *hamleh būrdan*; راهزنی *hejoom awardan*; (night), کردن *rāh zani kardan*; شبگیر کردن *shabgeer kardan*.

Assay (metal), عیار *iyār*.

Assemblage, جمعیت *majlis*; مجلس *jam'eeat*.

Assemble, *v.*, فراهم آوردن *feraham āverdan*; جمع کردن *jam' kardan*; تحصیل نمودن *tah-seel nemoodan*.

Assembly, جماعت *jemā'at*; مجلس *majlis*.

Assent, پذیرائی *pezerā-ee*; قبول *kabool*.

Assert, *v.*, اقرار کردن *ikrār kardan*; تعریف کردن *ta'areef kardan*.

Assertion, اقرار *ikrār*.

Assiduous, متیّد *mūkay-id*.

Assign, *v.*, تعیین کردن *ta-yeen kardan*.

Assist, کمک دادن *komek dadan*; مدد دادن *madad dadan*.

Assistance, کمک *komek*; یاری *yāri*; مدد *madad*.

Assistant, یار *yār*; دستیار *dustyār*.

Associate, همراه *humrah* ; همدست *humdust*; رفیق *rafeek*; شریک *shereek*.

Associate, *v.*, همراهی کردن *hamrāhee kardan*; شریک شدن *shereek shudan*.

Assurance (certainty), یقین *yakeen* ; امانت *imānat*; (trust), اعتقاد *itakād*; (impudence), بیشرمی *bee shurmee*.

Assure, *v.*, یقین کردن *yākeen kardan*; خاطر جمع کردن *khāter jā'm' kardan*.

Asthma, تنگ نفس *tangi-e nefass*.

Astonish, *v.*, حیران کردن *heiram kardan*; تعجب کردن (to be astonished), *taajub kardan*.

Astonishment, تعجب *taajūb*.

Astrologer, منجم *munajim*.

Asunder, جدا *judā*.

Asylum, پناهگاه *penāhgāh*.

At, نزد *nuzd* ; پیش *peesh*.

Atheist, دهری *duhri*.

Athirst, تشنه *tishneh*.

Atmosphere, هوا *hāwā*.

Attach, *v.*, پیوستن *payvastan*.

Attach, حملہ *hamleh* ; یورش *yoorish* ; هجوم *hijoom*.

Attain, *v.*, یافتن *yaftan*.

Attempt, *v.*, اقدام کردن *ikdām kardan*; سعی کردن *sa-ee kardan*.

Attend (to be present), *v.*, حاضر بودن

hāzer boodan ; (to pay attention),
 بودن مواظب *mo-āzib boodan*.
 Attendance, خدمت *khidmet*.
 Attendant, نوکر *nōker* ; خدمتکار *khid-*
metgār.
 Attention, توجه *tavajuh* ; مواظبت *me-*
vāzebut.
 Attest, *v.*, شهادت دادن *shehādet dā-*
dan.
 Attire, *v.*, پوشیدن *poosheedan*.
 Attitude, وضع *vuz'e*.
 Attorney, وکیل *vakeel*.
 Attract, *v.*, کشیدن *kesheedan*.
 Attribute, *v.*, نسبت دادن *nisbut dā-*
dan.

Auction, هراج *harāj*.
 Aunt (paternal), عمه *ummeh* ; (ma-
 ternal), خاله *khāleh*.
 Auspicious, نیک بخت *neek bukht*.
 Authentic, صحیح *sahheehh*.
 Authority, قدرت *kudrāt*.
 Autograph, دستخط *dust khut*.
 Avarice, بخل *būkh* ; خسیست *khassees-*
sat.
 Avaricious, خسیس *khassees*.
 Avert, *v.*, دفع کردن *daf'e kardan* ;
 گردانیدن *gardaneedan*.
 Avoid, *v.*, اجتناب کردن *ijtenāb kardan*.
 Avow, *v.*, اقرار کردن *ikrār kardan*.

Await, *v.*, منتظر شدن *muntezir shudan*.

Awake, *v.*, بیدار کردن *beedār kardan*.

Awake, بیدار *beedār*.

Away (absent), غایب *ghaib*.

Awe, ترس *turss* ; خوف *khōf*.

Awhile, مدتی *mudetti* ; زمانی *zamāni*.

Awl, درفش *darafsh*.

Awry, کج *kej* ; ناراست *na rāst* ; ناهموار
na hamvār.

Axe, تبر *tabar* ; (pickaxe), کلنک *ko-*
land.

Azure, سموی *samavi* ; آبی *ābi*.

B.

Babe, بچه *bachah* ; طفل *tifl*.

Baboon, میمون *maymoon*.

Bachelor, عزب *azab*.

Back, پشت *pūst* ; ظهر *zahr* ; (back
again), باز *bāz* ; دوباره *do-bāreh* ;
پس *pūss*.

Backgammon, تخته نرد *takht i nurd*.

Bad, بد *bad*.

Badge, علامت *alāmat* ; نشان *nishān*.

Bag, کیسه *keesseh* ; (horse's nose-bag),
توبره *tubreh* ; (sack), جوال *javāl* ;
(saddle-bags), خرچین *khoorjeen* ;
(carpet bag) چننه *chanta*.

Baggage, بڼه *bōneh* ; اسباب *asbāb*.

Bail, ضمانت *zemānat* ; کفالت *kefālat*.

Bailiff, وکیل *vakeel* ; محصل *mohussil*.

Bake (in oven), در تنور پختن *der tanoor pookhtan* ; پختن *pookhtan*.

Baker, نانوا *nānvā*.

Balance (scales), ترازو *tarāzoo* ; (of an account) باقی *bāke* ; تتمه *tetum-meh*.

Bald, گل *kal* ; کچل *kechel*.

Bale, بسته *basteh*.

Ball (playing), توپ *toop* ; (musket) گلوله *galooleh* ; (globe), کره *kureh*.

Bamboo, خیزران *khayzerān*.

Band (party), دسته *dusteh*.

Bandage, بند *bund*.

Bandit, راهزن *rāh zan* ; دزد *dūzd*.

Banish, v., اخراج کردن *ikhrāj kardan*.

Bank (of river), کنار *kenār* ; لب *lub*.

Bankrupt, مفلس *mufliss* ; ورشکسته *ver-shekesteh*.

Banner, علم *alam* ; بیدق *bayduk*.

Banquet, ضیافت *ziāfat* ; مهمانی *meh-mānee*.

Bar, مید *meel* ; (of a river), سد *sudd* ; بند *bund*.

Barb (of an arrow), خار *khār*.

- Barbarian, اجنبی *ajnabi*; غریب *gha-reeh*.
 Barber, دلال *dallāk*; سلمانی *salmāni*.
 Bare, برهنه *berehneh*; اریان *aryān*.
 Bargain, قرار *kerār*; عقد *akd*.
 Bargain, *v.*, چانه زدن *chāneh zadan*.
 Bark (of a tree), پوست *poost*.
 Barley, جو *jo*.
 Barracks, سربازخانه *serbazkhāneh*.
 Barrel (of a gun), لوله *looleh*; (cask),
 پیپ *peep*.
 Barren (land), بایر *bāyer*; (season),
 خشکی *khushi*.
 Barricade, سد *sudd*; بند *bund*.

- Barter, *v.*, معاوضه کردن *moāvezeh kar-dan*; مبادله کردن *mobadeleh kardan*.
 Base, ذلیل *zaleel*; حقیر *hakeer*; (of a building), بنیاد *bonyād*.
 Bashful, شرمنده *sharmandeh*.
 Basil (herb), ریحان *reehān*.
 Basin, لکن *legan*; کاسه *kāseh*.
 Basket, سبد *sabad*; قفه *kuffeh*; زنبیل *zanbeel*.
 Bastard, حرام زاده *harām zādeh*.
 Bastion, برج *būrij*.
 Bat (animal), شب پره *shub pereh*.
 Bath, حمام *hammām*.
 Bathman, حمامی *hammāmi*.

Bathe, حمام رفتن *hammām raftan*.

Battle, جنگ *jang* ; دعوا *dā-wā*.

Bawl, نعره زدن *na'areh zadan*.

Bay (sea), کهر, خليج *khaleej* ; (colour), کهر *kahar*.

Bayonet, سرنيزه *sar nayzeh*.

Be, v., بودن *boodan* ; هستن *hastan*.

Beach, کناره *kenareh* ; ساط *shutt* ; ساحل *sāhel*.

Bead, دانه *dāneh* ; مهره *mohreh*.

Beak, منقار *munkār* ; نك *nūk*.

Beam, تير *teer*.

Bean, باقلا *bāklā*.

Bear, خرس *khirss*.

Bear (suffer), v., تحمل داشتن (کردن) *ta-hamūldashtan*, or *kardan*; (carry), بردن *būrdan*.

Beard, ريش *reesh*.

Bearer, حامل *hāmil*.

Beast, حيوان *hayvān* ; جانور *janivar*.

Beat, v., زدن *zadan* ; (conquer), غالب *ghālib* شدن *shudan*.

Beautiful, خوش صورت *khōsh soorat* ; خوش رو *khosh roo* ; قشنگ *kashang*.

Beau, s., قشنگ *kashang*.

Becafico, انجیر خور *anjeer khor*.

Because, زیرا که *zeera keh* ; چون *choon*.

Beckon, v., اشاره کردن *ishāreh kardan*.

Become, *v.*, شدن *shūdan*.

Bed, خوابگاه *khābgāh*.

Bedding, رختخواب *rakht i khāb*.

Bedroom, اتاق خوابگاه *otāk khābgāh*.

Bedfellow, هم خواب *ham khāb*. Bed sheet, شمد *shumud*; ملافه *molāfeh*.

Bee, زنبور *zanboor*; زنبور عسل *zanboor-i-asal*.

Beef, گوشت گاو *goosht i gāv*.

Beer, آب جو *ab i jo*.

Beetroot, چقندر *cheghondar*.

Befal, *v.*, عارض شدن *āriz shūdan*.

Before, پیش تر *peeshter*; پیش *peesh*; اول *aval*.

Beg, *v.*, کدائی کردن *gedā-ee kardan*. Beggar, کدا *gedā*.

Begin, *v.*, شروع کردن *shuru' kardan*.

Beginning, ابتدا *ibtidā*; اول *aval*.

Behalf, واسطه *vāseteh*.

Behave (respectfully), *v.*, ادب بجا آوردن *adab bejā awardan*; (carelessly), غافل شدن *ghāfil shudan*.

Behaviour, حرکت *harakat*; (good), ادب *adab*.

Behind, پس *pus*; عقب *akab*; پشت *pūsh*.

Behold, نگاه کردن *negāh kardan*; تماشا کردن *tamāsha kardan*.

Belch, *v.*, اروغ *arogh* (vulg. *orok*)
kardan.

Belief, اعتقاد *itikād* ; ایمان *aymān*.

Believe, *v.*, باور کردن *bāver kardan* ;
اعتقاد داشتن *itikād dashtan*.

Bell, زنگ *zang*.

Belly, شکم *shukum*.

Belong, *v.*, متعلق شدن *muta'alak shu-*
dan.

Beloved, عزیز *azeez*.

Below, زیر *zeer*.

Belt, کمربند *kummerband*.

Bemoan, افسوس خوردن *afsooss khūr-*
dan.

Bend, *v.*, خم کردن *khum kardan*.

Beneath, زیر *zeer* ; تحت *taht*.

Benefit, فایده *faïdeh*.

Benefit, *v.*, نیکو کردن *neekoo kardan*
خیر کردن *khair kardan*.

Benevolence, خیر خواهی *khair khahee*.

Benevolent, خیر خواه *khair khāh*.

Bent (*past* of to bend), خم *kej* ;
خم *khum*.

Bequeath, *v.*, وصیت کردن *veseeyet kar-*
dan ; هبه کردن *hebeh kardan*.

Berry, دانه *dāneh* ; حب *hub*.

Beseech, التماس کردن *iltimāss kardan* ;

عرض *istida'a kardan* ; استدعا کردن
arz kardan.

Beset, *v.*, احاطه کردن *ihāteh kardan*.

Beside, نزدیک *nazdeek* ; پهلو *nuzd* ;
pahloo.

Besides, علاوه *elāveh*.

Besiege, محاصره کردن *mohassereh kar-*
dan.

Besmear, الوده کردن *aloodeh kardan*.

Best, بهترین *behtereen*.

Bestir, حرکت کردن *harakat kardan*.

Bestow, بخشش دادن *dādan* ; بخشیدن
bakhshesh kardan ; بخشیدن *bakh-*
sheedan.

Bet, شرط *shart* ; نذر *nuzr*.

Bet, *v.*, شرط بستن *shart bastan* ; نذر
 بستن *nuzr bastan*.

Betray, *v.*, خیانت نمودن *khiānat ne-*
moodan.

Betroth, *v.*, نامزد کردن *namzad kardan*.

Better, بهتر *behter*.

Between, میان *miān* ; بین *bayn*.

Beverage, شربت *shūrbut*.

Bevy, گروه *grooh*.

Bewail, *v.*, افسوس خوردن *afsooss khūr-*
dan.

Beware, *v.*, خبردار شدن *khabrdār*
shudan ; آگاه بودن *āgah boodan* ;
 مطلع شدن *mutili' shudan*.

Beyond, آن طرف *ān taraf*; آن سمت *ān samt*.

Bible, کتاب مقدس *kitab-i-mokaddas*.

Old Test. تورات *torāt*. New Test. انجيل *anjeel*.

Bid (order), فرمان دادن *fermān dādan*.

Bier, تابوت *tāboot*.

Big, بزرگ *buzurg*.

Bigot, متعصب *muta-assib*.

Bile, صفرا *sufra*.

Bill (money), برآة *berāt*; (of a bird), نك *nūk*.

Bind, v., بستن *bastan*.

Biped, دوپایه *dopāyah*.

Bird, مرغ *murgh*.

Birth, مولود *mowlood*; تولد *tavalud*.

— day, عیدمولود *eed i mowlood*.

Bit (piece), پاره *pāreh*; تیکه *tekkeh*; (snaffle), آبخوری *ab khoory*; (curb), زنجیر *dahaneh*; (curb chain), زنجیر *zanjeer*.

Bitch, ماده سگ *mādeh sag*.

Bite, v., کزیدن *gazeedan*; دندان گرفتن *dendān giriftan*.

Bitter, تلخ *talkh*.

Bitterness, تلخی *talkhi*.

Black, سیاه *siyāh*.

Blackbird, سار *sār*.

Blacken, *v.*, سیاه کردن *siyāh kardan*.

Blackguard, حرامزاده *harāmzadeh*.

Blacksmith, آهنگر *ahenger*.

Blame, تقصیر *takseer* ; خطا *khetā* ;
گناه *gunāh*.

Blameless, بی تقصیر *bee takseer*.

Bland, ملایم *molāyem*.

Blanket, پتو *petoh*.

Blaze, شعله *shu'uleh* ; آلو *alo*.

Bleach, *v.*, سفید کردن *sefeed kardan*.

Bleed, *v.*, خون گرفتن *khoon giriftan* ;
زدن رگ *rāg zadan*.

Blemish, عیب *ayb*.

Bless, *v.*, مبارکی دادن *mubariki dadan*.

Blessing, برکت *barakat*.

Blind, کور *koor* ; (window), پرده *par-dah*.

Blind, *v.*, کور کردن *koor kardan*.

Blink, *v.*, چشم بهمزدن *chashm bahum zadan*.

Bliss, سعادت *saadat*.

Blister, آبله *abileh*.

Block, تیره *teereh*.

Blockhead, احمق *ahmak*.

Blood, خون *khoon*.

Bloodshed, قتل *katl* ; خونریزی *khoon-reezy*.

Bloody, خونی *khoonee*.

Bloom, شکوفه *shekoofeh*.

Blossom, شکوفه *shekoofeh* ; گل *gūl*.

Blot (stain), لکه *lekeh*.

Blow, ضرب *zarb*.

Blow, *v.*, ورزیدن *varzeedan*.

Blue, آبی *ābee* ; کبود *kebood* ; (dark), نیلی *neeli* ; (light), فیروزه *feeroo-zeh-ee*.

Blunder, خطا *khetā* ; غلط *ghalat*.

Blunt, کند *kūnd*.

Blush, *v.*, سرخرو شدن *surkhroo shudan*.

Boar, خوک *khook* ; خنزیر *khanzeer*.

Board, تخته *takhteh*.

Boast, لاف *lāf* ; خود فروشی *khud frooshee*.

Boast, *v.*, لاف زدن *lāf zadan*.

Boat, کرجی *kerejee* ; کشتی *keshti* ; لتکا *lotka*.

Boatman, کرجی بان *kerejee bān*.

Bodkin, درفش *darafsh*.

Body, بدن *badan* ; تن *tan* ; (dead), لاش *hash*.

Bog, مرداب *murdāb*.

Boil, *v.*, آب پز کردن *abpuz-kardan* ; جوش دادن *joosheedān* ; جوش *joosh dādan*.

Bold, دلیر *dileer* ; جسور *jassoor*.

Bolster, مٹکا *mutaka* ; مخدہ *mukh-adeh*.

Bond (for debt), تمسک *tamasuk* ; (ligament), بند *bund* ; قید *kayd*.

Bondage, اسیری *asseeri* ; گرفتاری *girif-tāri*.

Bone, استخوان *ūstikhān*.

Book, کتاب *ketāb* ; —keeper, محاسب *mohāssib* ; دفتر دار *daftar dār* ; —binder, صحاف *sahāf* ; —seller, کتاب فروش *ketab feroosh*.

Boot, چکمه *chekmeh*.

Booty, غارت *ghārat*.

Border, کنارہ *kenāreh* ; دامن *dāman*.

Bore, *v.*, سوراخ کردن *soorakh kardan*.

Born, مولود *mowlood*.

Borrow, *v.*, قرض گرفتن *karz giriftan*.

Bosom, سینہ *seeneh*.

Both, ہردو *hardo*.

Bottle, شیشہ *sheesheh* ; بطری *būtree* ; تنک *tūng*.

Bottom, زیر *zeer* ; تحت *taht*.

Bough, شاخ *shākh*.

Bought, خریدہ *khareedeh*.

Boundary, حد *hud* ; سرحد *sarhud*.

Bound (gratified), ممنون *mamnoon* ; (obliged), مجبور *majboor* ; (tied), بستہ *busteh*.

Bounteous, باذل *bāzil*.

Bounty, بذل *bazl*.

Bow, کمان *kemān*; قوس *kōs*; —maker,
کمانکو *kemanger*; saddle—, قلاق
kaltāk.

Bow (reverence), تعظیم *ta'azeem*.

Bowels, روده *roodeh*.

Bowl, جام *jām*; کاسه *kāseh*.

Box, صندوق *sandook*; (small), جعبه
ja'abeh; قوطی *kootee*; (tree), شمشاد
shemshād; (theatre), طاقنا *tāk-*
nemā; (on the ear), سیلی *seelee*.

Box, *v.*, مشت زدن *mūsht zadan*.

Boy, پسر *pesser* جوان *jāwān*.

Boyhood, جوانی *jāwāni*.

Bracelet, بازو بند *bazoo band*.

Brackish, شور *shoor*.

Brag, *v.*, لاف زدن *lāf zadan*.

Braid, *v.* بافتن *bāftan*.

Braid, *s.*, نوار *navār*.

Brain, دماغ *demāgh*.

Bramble, خار *khār*.

Bran, سبوس *sabooss*.

Branch, شاخ *shākh*.

Brand, داغ *dāgh*,

Brand, *v.*, داغ کردن *dagh kardan*.

Brasier (brass-worker), مسگر *miss*
ger.

Brass, برنج *birenj*.

Brave, باجرات *bajura'at*; شجاع *shujā*.

Bravery, جرات *jura'at*; شجاعت *shu-ja'at*.

Bravo! (exclamation) آفرین *afereen*.

Bray (of a donkey), ار ار کردن *ar-ar kardan*.

Breach (opening), شکاف *shekāf*.

Bread, نان *nān* (vulg. pr. noon).

Breadth, پهنا *pahna*.

Break, *v.*, شکستن *shekastan*; —faith, شرط شکستن *shart shekastan*; —one's word, قول شکستن *kōl shekastan*.

Breakfast, نهار *nehār*.

Breast, سینه *seeneh*.

Breath, نفس *nefass*.

Breathe, *v.*, نفس کشیدن *nefass kesheedan*.

Breeze, نسیم *naseem*.

Brethren, برادران *braderān*.

Brevity, اختصار *ikhtissār*.

Briar, خار *khār*.

Bribe, رشوه *rishveh*; برطیل *barteel*.

Bribe, *v.*, رشوه دادن *rishvah dādan*.

Brick (unburnt), خشت *khisht*; (baked), آجر *ājūr*; (tile), کوره *kooreh*; —maker, خشت مال *khisht-māl*.

Bride, عروس *arooss* ; —groom, داماد *dāmād*.

Bridge, s., پل *pul*.

Bridle, s., دهنه *dehaneh*.

Bridle, v., دهنه کردن *dehaneh kardan*.

Brief, کوتاه *kootah* ; مختصر *mukhtasser*.

Briefly, مختصراً *mukhtussirān* ; القصه *il kisseh* ; بالجمله *b'il jumleḥ*.

Bright, adj., روشن *rōshan*.

Brighten, v., روشن ساختن *rōshan sakhtan*.

Brightness, روشنائی *rōshnaee*.

Brilliant (of a precious stone), آبدار *ābdār*.

Brim, لب *lub*.

Brimful, لبریز *lubreez*.

Brimstone, کوگرد *googird*.

Brine, آبشور *ab-shoor*.

Bring, v., آوردن *awardan*, or *averdan*.

Brink, لب *lub* ; کنار *kenār*.

Brisk, جلد *juld* ; چست و چابد *chust o chabook*.

Briskness, جلدی *juldee*.

Brittle, نازک *nāzūk*.

Broad, پهن *pah'n* ; عریض *areez*.

Brocade, قلابدوزی *kolabdoozee*.

Broken, شکسته *shekesteh*.

Broker, دلال *delāl*.

Brook, نهر *nah'r*.

Broom, جاروب *jāroob*.

Broth, شوربا *shorbā*.

Brother, برادر *brāder* ; (adopted),
برادر خوانده *brāder kh'andeh*.

Brought, آورده *āverdeh*, or *awurdeh*.

Brown, قهوهء کندمگون *kahhveh-ee* ;
gandoom goon ; لاکى *lākee* ; (of
a horse), کهر *kahar*.

Browse, v., چریدن *chereedan*.

Bruise, ضرب *zurb*.

Brush, s., برش *brūsh* ; (hair), برش سر
brūsh-i-sur ; (clothes), ماهوت پاک
māhoot pāk koon ; (wood), هیمه
heemeh.

Brute, حیوان *hayvān*.

Bubble, حباب *hubāb*.

Bucket, دلو *dulv*.

Buckle, سدیك *seyek*.

Bud, خوانچه *ghuncheh* ; شکوفه *shekoofeh*.

Buffalo, گاو میش *gāvmeesh*.

Bug, ساس *sāss*.

Bugle, شیپور *shaypoor*.

Build, v., بنائى *benā kardan* ;
بنائى کردن *bennā-ee-kardan*.

Builder, بناء *ben-nā*.

Building, بنائى *bennāee* ;
عمارت *imārat*.

Bulb, پیاز *peeāz*.

Bull, نر گاو *nur gāv*.

Bullet, گلوله *gelooleh*.

Bullrush, بوریاء *buryāh*.

Bunch, خوشه *khoosheh* ; دسته *dusteh*.

Bundle, بسته *busteh* ; بقیچه *bukcheh*.

Burden, s., بار *bār*.

Burden, v., زیر بار کردن *zeer-bār-kardan*.

Burial, جنازه *jenāzeh* ; تدفین *tadfeen*.

Burn, v., سوختن *sookhtan*.

Burnish, v., جلا دادن *jelā dādan*.

Burst, v., ترکیدن *tarakeedan* ; شکافتن *shekāftan*.

Bury, v., دفن کردن *duf'n kardan* ; خاک کردن *khāk kardan*.

Bush, بته *buteh*.

Business, کار *kār* ; شغل *shūgh'l*.

Bustard, هوبره *hooberreh*.

Bustle, هنگامه *hengāme*.

Busy, s., مشغول *mushghool*.

Busy, v., مشغول کردن *mushghool kar-dan*.

But, لیکن *laykin* ; اما *am-ma*.

Butcher, قصاب *kassāb*.

Butler, ناظر *nāzir*.

Butt (mark), نشانه *nishāneh* ; (of a gun), قنداق *kondāk*.

Butter, کره *kereh*.

Butterfly, پروانه *parvāneh*.

Button, بولك *pūlek* ; دکمه *dukme*h.

Buy, *v.*, خریدن *khareedan* ; اتباع کردن *ibtiā kardan*.

Buyer, خریدار *khareedār* ; مشتری *mūshtery*.

By, از *az* ; با *bā*.

C.

Cabbage کلم *kalam*.

Cabin, اتاق *otāk*.

Cabinet, دولابچه *dolābcheh*.

Cage, قفس *kafass*.

Cajole, *v.*, نوازش کردن *navāzesh kardan*.

Cake, کناج *komāj* ; نان سیرین *nān i shireen*.

Calamity, آفت *āfat* ; بلا *belā*.

Calculate, *v.*, حساب کردن *hissāb kardan* ; شمردن *shumūrdan*.

Caldron, دیک *deeg*.

Calendar, تقویم *takveem*.

Calf, کوساله *gōsāleh*.

Caligraphy, خوشنویسی *khōsh nevees-see*.

Call, *v.*, صدا کردن *sedā kardan* ; داد زدن (out) *talabeedan* ; *dād zadan* ; (to account) *mas'ool kardan*.

Call, s., صدا *sedā* ; ندا *nedā* ; داد *dād* ;
بانگ *bong*.

Calm, s., آرام *arām* ; ساکت *sākat* ;
ملایم *molāyem*.

Calm, v., آرام کردن *arām kardan* ;
ساکت کردن *sāket kardan*.

Calumniate, v., تهمت زدن *tuhmat*
zadan ; بد گفتن *bad gūften*.

Camel, شتر *shūtūr*. — driver, شتربان
shūtūrbān.

Camp, اردو *urdoo*.

Camphor, کافور *kāfoor*.

Can, s., دلچپه *doolcheh*.

Canal, آبراه *ābrāh* ; قنال *kanāl*.

Cancel, v., باطل کردن *bātel kardan*.

Cancer, سرطان *surtān*.

Candid, صاف *sāf* ; صديق *sadeek* ; بیغرض
bee gharaz.

Candle, شمع *sham'e*.

Candy (sugar), نبات *nabāt*.

Cane (sugar), نیشکر *ney sheker* ;
(walking), عصا *asā* ; چوب *choob* ;
تعلیمی *taaleemi*.

Cannibal, آدم خوار *ādam khor*.

Cannon, توپ *toop*.

Cannoneer, توپچی *toopchi*.

Cannot (it cannot be), نمیشود *neh mi*
shavad ; ممکن نیست *mūmkin neest* ;

(I cannot do), نمیتوانم بکنم *neh mitā-wānam bekunam*.

Canon (rule), قانون *kanoon*.

Cap, کلاه *kolā*.

Capable, قابل *kābil*.

Capacious, وسیع *vasee'*.

Capital (of a county), پای تخت *pāi' takht*.

Cape (headland), دماغه *demāgheh*.

Caper (jump), جست خیز *just o kheez* ;
(plant), کبر *kaber*.

Capitulate, v., تسلیم دادن *tasleem dādan*.

Captious, لَجُوج *lejooj*.

Captivate, v., دَلربائی کردن *dilrobai kar-dan*.

Captive, اسیر *aseer* ; محبوس *mahboos* ;
(to take) اسیر گرفتن *aseer giriftan*.

Captivity, قید *kayd* ; گرفتاری *giriftāree*.

Caravan, کاروان *kārawān* ; قافله *kāfileh* ;
کاروان سرائی *kārawān seraï*.

Carcass, لاش *lāsh*.

Cards (playing), ورق *varak* ; گنجف *gun-jafeh*.

Cardboard, مقوا *mūkavā*.

Care, همت *him-mut* ; خبرداری *khabr dāree* ; احتیاط *ihtiyāt*.

Careful (to be), احتیاط کردن *ihtiyāt kardan*; خبردار شدن *khābr dār shudan*.

Careless, بی احتیاط *bee ihtiyāt*.

Caress, *v.*, نواختن *navākhtan*.

Caress, ناز *nāz*; نوازش *navāzish*.

Cargo, بار *bār*.

Carnage, خون ریزی *katl*; قتل *khoon reezee*.

Carnation (flower), میخک *meekhek*.

Carnelian, عقیق *akeek*.

Carpenter, نجار *najjār*.

Carpet, قالی *geleem*; فرش *farsh*; کلیم *kālee*.

Carriage, کالسکه *droshkeh*; کالسکه *ka-leskeh*; (of things), حمالی *hamālee*.

Carrion, لاش *lāsh*. — eater, لاش خوار *lāshkhor*.

Carrot, زردک *zardek*; حویج *haveej*.

Carry, *v.*, بردن *būrdan*; حمل کردن *haml kardan*.

Cart, عرابه *erābeh*; کاری *gāree*.

Cartridge, فشنگ *fashang*.

Carve, *v.*, بریدن *bureedan*.

Cascade, آبشار *ābshar*.

Case (legal), مقدمه *mukadammeh*; (box, large), صندوق *sandook*; (sheath), غلاف *ghelāf*; (pen case), قلمدان *ka-*

lamdān; (condition), *حالت* *hālat*;
 (in no), *بهیچوجه* *be heech vuj'h*;
 (statement of), *عرض حال* *arz-hāl*.
 Cash, *تقد* *nukd*.
 Cashier, *دار تحویل* *tahveel dār*.
 Cask, *پیپ* *peep*.
 Casket, *صندوقچه* *sandūk cheh*.
 Cast, *v.*, *انداختن* *andākhtan*.
 Castle, *قلعه* *kala'eh*.
 Castor oil *روغن کرچک* *rōghan karchek*;
روغن چراغ *rōghan cherāgh*.
 Castrate, *v.*, *اخته کردن* *akhteh kardan*.
 Casual, *اتفاقی* *itifākee*.
 Cat, *گربه* *gūrbeh*.

Catalogue, *فهرست* *fihrist*.
 Catarrh, *زکام* *zukām*; *نزله* *nazleh*.
 Catastrophe, *بلا* *belā*.
 Catch, *v.*, *گرفتن* *giriftan*. — cold,
چائیدن سرما خوردن *sermā khurdan*; *چائیدن*
chā'idan.
 Catchword, *پاسخ* *pasekh*.
 Catechise, *v.*, *سؤال کردن* *sooāl kardan*.
 Cauliflower, *کلم کُل* *kalam gūl*.
 Cause (reason), *سبب* *subub*; *باعث*
bā-iss.
 Cause, *v.*, *کردن* *kardan*.
 Caused, *کرده* *kardeh*.

Caustic (nitrate of silver), سنك جهنم
sang i jehennum.

Cauterise, *v.*, داغ کردن *dāgh kardan.*

Caution, احتياط *ihtiāt.*

Cautious, با احتياط *ba ihtiāt.*

Cavalcade, دسته سوار *dusteh sawār.*

Cavalier (horseman), سوار *sawār.*

Cavalry, سواران *sawāran.*

Cave, غار *ghār.*

Cease, *v.*, موقوف کردن *mowkoof kar-
dan.*

Ceiling, سقف *sukf.*

Celebrated, معروف *māroof*; مشهور
mash-hoor.

Celerity, چابکي *chābukee.*

Cellar, زیرزمین *zeer zāmeen.*

Cement, ساروج *sārooj.*

Cemetery, قبرستان *kabristān.*

Censure, سرزنش *sarzanish.*

Cent, کر *gaz.*

Centipede, هزارپا *hezārpā.*

Centre, میانه *miāneh*; وسط *vast.*

Century, صدساله *sad sāleh.*

Ceremony, تکلیف *takleef*; تکلف *taka-
luf.*

Certain, یقین *yakeen*; صحیح *saheehh.*

Certainly, البته *albetta*; بلاشک *belā
shak.*

Certificate, رضایت نامه *rezāyet nāmeḥ*.

Certify, *v.*, شهادت دادن *sheḥādet kar-dan*.

Chaff (chopped straw), کا *kāḥ*.

Chagrin, غم *ghum*.

Chain, زنجیر *zanjeer*.

Chain, *v.*, زنجیر کردن *zanjeer kardan*.

Chair, صندلی *sandali*.

Chalk, گِل سفید *gil-i-safed*.

Chamber, حجره *hujreh*; اطاق *otāk*; خانه *khāneh*.

Chamois, بزکوهی *būzkooḥee*.

Chamomile, بابونه *bābooneḥ*.

Chance, بخت *bukht*; اتفاق *itifāk*.

Chancery, دفترخانه *daftar khāneh*.

Chandelier, چهل چراغ *chehel chirāgh*.

Change, تغییر *taghieer*; (money), خورده *khoordeh*.

Change, *v.*, تغییر دادن *taghieer dādan*; عوض کردن *avaz kardan*; بدل کردن *badal kardan*.

Channel, مجری *mujrā*.

Chapel, مسجد *musjid*.

Chapter, باب *bāb*; فصل *fusl*.

Character (writing), حرف *harf*;

(reputation), ابرو *ābroo*; (good),
نیکنام *neeknām*; (bad), بدنام *bad-
nām*.

Charcoal, زغال *zughāl*.

Charge (custody), امانت *imānet*; (v.,
(accusation), شکایت *shekāyet*; تهمت
tuhmat; (of soldiery), حمله *hamleh*.

Charity, محبت *muhabat*; (alms), خیرات
khairāt; صدقه *sadakat*.

Charm (amulet), دعا *du-ā*.

Chart, نقشه *nuksheh*.

Chase, شکار *shekār*.

Chase, v., شکار کردن *shekār kardan*.

Chasm, شکاف *shekāf*.

Chaste, پاکدامن *pākdāmen*; طاهر *tah-
her*.

Chastise, تنبیه کردن *tanbeeh kardan*.

Chastity, پاکدامنی *pākdāmeni*.

Chat, گفتگو *gūft o goo*.

Chattels, اسباب *āsbab*; اشیا *āshiyā*;
مال *māl*.

Cheap, ارزان *arzān*.

Cheapen, v., ارزان کردن *arzān kar-
dan*.

Cheat, v., فریب دادن *fareeb dādan*;
گول زدن *gool zadan*.

Check, ممانعت *memana'at*.

Check, v., مانع کردن *mun'e kardan*.

Checkmate, شاه مات *shāh māt*, or مات *māt*.

Checkmate, *v.*, مات کردن *māt kardan*.

Cheek, رخ *rukḥ* ; عارض *āriz*.

Cheer, *v.*, شاد دادن *shād dādan* ;
خوشحال ساختن *khōsh hāl sākhtan*.

Cheerful, خوشحالت *khōsh hālat* ;
khandeh roo.

Cheese, پنیر *paneer*.

Cherish, *v.*, حمایت کردن *hamāyet kardan* ;
پروریدن *parvareedan*.

Cherisher, پرور *parvar*.

Cherry (white-heart), کیراس *gerāss* ;
(morella), الوبالو *alabaloo*.

Chess, شطرنج *shatranj*.

Chessman, مهر *mūhr* ; king, شاه *shāh* ;
queen, وزیر *vazeer* ; castle, رخ *rukḥ* ;
bishop, فیل *feel* ; knight, اسپ *asp* ;
pawn, پیاده *piādeh*.

Chest (box), صندوق *sandook* ; یخدان *yakhdān* ;
(breast), سینه *seeneh*.

Chestnut, شاه بلوط *shāh baloot* ; (colour),
کرنک *korang*.

Chew, *v.*, جویدن *javeedan*.

Chicken, جوجه *joojeh*.

Chide, *v.*, سرزنش کردن *sarzanish kardan*.

Chief, رئیس *rey-iss* ; بزرگ *buzurg*.

Chiefly, اکثر *akser* ; غالبا *ghāliban*.

Child,* بچه *bacha*.

Childhood, بچگی *bachagee*.

Chill, سرما *sarmā*.

Chilly, سرد *sard* ; خنک *khanūk*.

Chimney, دود کش *dood kash*.

Chin, چانه *chāneh*.

China (country), چین *cheen* ; (porcelain), چینی *cheenee*.

Chintz, چیت *cheet*.

Chisel, اسکنه *eskeneh*.

Choice, انتخاب *inthikhab*.

Choke, *v.*, حفه کردن *khufeh kardan*.

Cholera, وباء *vebā*.

Choose, *v.*, انتخاب کردن *intikhab kardan*.

Chosen, منتخب *muntikhib*.

Christ, حضرت عیسی *Huzret i Eesā*.

Christian, عیسوی *Eesāvi*.

Chuckle, لب خند کردن *lubkhund kardan*.

Cinder, نیم سوز *neemsooz*.

Cinnamon, دار چینی *dārcheeni*.

Cipher (secret writing), رمز *rumz*.

Circle, دایره *dāyereh*.

* This word is used by Persians when calling for their servants—a remnant of feudal times.

Circulate, *v.*, گردش کردن *gerdesh kardan*.

Circumspect, هشیار *hōshyār*.

Circumstance, کیفیت *key-fee-at*.

Cistern, چاه *chāh*; آب انبار *āb-ambār*.

Citizen, شهری *shahri*.

Citadel, ارك *arg*.

Citron, بادرنك *bādrang*.

City, شهر *shahr*.

Civil, مودب *moad-dub*.

Civility, ادب *adub*.

Claim, طلب *talab*; ادعاء *ida'ā*.

Claim, *v.*, ادعاء کردن *ida'ā kardan*;

(to have a), طلب داشتن *talab dāsh-tan*.

Claimant, مدعی *muda-ee*.

Clamour, فریاد *faryād*.

Clan, طایفه *tāyefeh*.

Clandestine, مخفی *mukhfee*.

Classify, *v.*, صاف کردن *sāf kardan*.

Claw, چنك *chang*.

Clay, گل *gill*.

Clean, پاک *pāk*.

Clean, *v.*, پاک کردن *pāk kardan*.

Cleanliness, پاکیزگی *pākeezegēe*.

Clear, صاف *sāf*.

Clear-sighted, تیز نظر *teez nazar*.

Clemency, رحم *rahm*.

Clerk, نویسنده *neveessendeh*.

Clever, باهوش *dāneshmund* ;
bā hoosh.

Climate, آب هوا *āb o hawā*.

Clock, ساعت *sā-at*.

Clockmaker, ساعت ساز *sā-at sāz*.

Clod, کلوخ *kelookh*.

Close, *v.*, بستن *bustan*.

Close (near), نزدیک *nazdeek*.

Cloth, ماهوت *mahoot* ; (table), سفره
sufra ; (saddle), عرق کیر *arak geer*.

Clothe, *v.*, پوشانیدن *pooshāneedan*.

Clothes (clothing), رخت *rukht* ; رخوت
rukhoot ; لباس *lebāss* ; (bed), رخت
خواب *rukht-i-khāb*.

Cloud, ابر *abr*.

Clove (spice), میخک *meekhek*.

Clover, یُنجه *yungia*.

Club (stick), چماق *chomāk* ; — to-
gether, شراکت کردن *sherāket kardan*.

Coal, زغال سنک *zughāl i sang* ; (char-
coal), زغال *zughāl*.

Coarse, درشت *drūsht*.

Coast, کناره *kināreh*.

Coat, قبا *kabā*.

Cobweb, عنكبوت *pardeh ankeboot*.

Cock (bird), خروس *khroos*; (tap), شیر *sheer*; (gun), چقماق *chukmāk*.

Coffee, قهوه *kahveh*.

Coffin, تابوت *taboot*.

Coil, پیچ *peech*.

Coin, سکه *sikkeh*.

Coin, v., سکه زدن *sikkeh zadan*.

Cold, s., سرما *sarmā*; (rheum), زکام *zūkām*; نزله *nuzleh*.

Cold, adj., سرد *sard*.

Colic, پیچ *peech*.

Colleague, رفیق *rafeek*; هم منصب *ham munsub*.

Collect, v., جمع کردن *jam' kardan*.

College, مدرسه *medresseh*.

Colonel, سرهنگ *sarhang*. Lieut.-colonel, نایب سرهنگ *na'ib sarhang*.

Colour, رنگ *rang*.

Colour, v., رنگ کردن *rang kardan*, or رنگ زدن *rang zadan*.

Colt, گُرّه *kūrreh*.

Column, ستون *setoon*.

Comb, شانه *shāneh*.

Combat, دعوا *dāwā*.

Come, v., آمدن *āmadan*.

Come, *imp.*, بیا *bee-ah*.

Comet, ستاره دم دار, *stāreh dūm dār*.

Comfort (consolation), تسلی *tessalā* ;
(ease), راحت *rāhat*.

Comfort, *v.*, تسلی کردن *tessalā kardan*.

Comical, مضحک *mūz- hik*.

Coming (future), آینده *āyenden*. --
and going, آمدن *āmad o shūd*.

Command, حکم *hukm* ; فرمان *fermān* ;
امر *āmr*.

Command, *v.*, فرمودن *fermoodan* ;
فرمان دادن *ferman dādan*.

Commander, فرمانده *fermāndeh*.

Commend, *v.*, تعریف کردن *ta'areef kar-
dan*.

Commendation, تعریف *ta'areef*.

Commerce, تجارت *tejāret*.

Common (universal), عمومی *emoo-
mee* ; (plenty), فراوان *feravān*.

Commotion, حرکت *harakat*.

Communicate, *v.*, اظهار کردن *iz'har
kardan*.

Companion, رفیق *rafeek* ; همراه *ham
rāh*.

Company, مجلس *mijliss* ; (soldiers),
گروهان *goroohān*.

Comparatively, نسبتاً *nisbetan*.

Compare, *v.*, مقابلہ کردن *mukābeleh kardan*.
 Compass, قبلہ نما *kibleh nemāh*.
 Compassion, مروت *meru-at*; رحم *rahm*.
 Compassionate, رحمن *rahman*; صاحب رحم *sāhib rahm*; با مروت *ba meruat*.
 Compatible, مناسب *munāssib*.
 Compel, *v.*, زور آوردن *zoor awardan*.
 Compensate, تلافی کردن *telāfi kardan*; عوض دادن *avaz dādan*.
 Compensation, عوض *avaz*; تلافی *te-lafi*.

Competence, کفایت *kefāyet*.
 Competent, لایق *laik*.
 Complacent, خوشدل *khōshdil*.
 Complain, *v.*, شکایت کردن *shekāyat kardan*; نالیدن *nālidan*.
 Complainer, شاکی *shākee*.
 Complaint, شکایت *shekāyet*; گله *gel-leh*; فریاد *feryād*.
 Complaisance, دل خوشی *dilkhōshi*.
 Complete, تمام *tamām*.
 Complete, *v.*, تمام کردن *tamām kardan*.
 Complex, پیچ در پیچ *peech der peech*.
 Complexion, رو، رنگ *rang i roo*.

Compliance, رضایت *rezāyet*.

Complicate, پیچیده کردن *peecheedeh kardan*.

Complication, پیچیدگی *peechedigee*.

Compliment, تکلف *tekallūf* ; سلام *salām* ; تهنیت *tahhniet*.

Compliment, *v.*, تهنیت کردن *tahhniet kardan* ; سلام دادن *salām dādan* ; تکلف بجا آوردن *takalūf be jā āwardan*.

Comply, *v.*, راضی شدن *rāzi shudan* ; قبول کردن *kabool kardan*.

Compose, ترکیب کردن *tarkeeb kardan* ; (a difference), صلاح دادن *selahh dādan*.

Composer, مصنف *musannif*.

Comprehend, *v.*, فهمیدن *fahmeedan* ; دریافت کردن *dar yāft kardan*.

Compromise, مصالحه *mūsālihheh*.

Compromise, *v.*, مصالحه کردن *mūsālihheh kardan*.

Compulsion, زور *zoor* ; جبر *jubr*.

Compunction, تاسف *ta-asuf*.

Conceal, *v.*, پنهان کردن *penhān kardan*.

Concede, *v.*, اجازه دادن *ijāzeh dādan*.

Conceited, مغرور *maghroor*.

Concern, علاقه داشتن *ilākeh dāshtan* ; دخل داشتن *dukhil dāshtan*.

Concession, اجازه *ijāzeh*.

Conciliate, v., تصحیح کردن *tasheehh kardan*;
 راضی کردن *Rāzi kardan*.
 Concise, مختصر *muktasser*.
 Conclude, v., تمام کردن *tamām kardan*;
 بانجام رسانیدن *khatm kardan*.
 Conclusion, ختم *khatm*; آخر *ākher*.
 Concubine, صیغه *seegheh*.
 Concur, v., موافق شدن *movāfik shudan*.
 Condemn, v., حکم سیاست دادن *hukm seyasset dādan*.
 Condition, حال *hāl*; حالت *hālet*;
 وضع *kay fiyet*; کیفیة *ahwal*;
 احوال *vuz'e*; (stipulation), شرط *shurt*.

Conditional, با شرط *ba shurt*.
 Conduct, رفتار *raftār*.
 Conduct, v., بردن *būrdan*; (lead, as
 troops), کشیدن *kesheedan*.
 Conductor, راه نما *rāh nemā*.
 Confer (discuss), v., سؤال جواب کردن
 مکالمه کردن *sooāl o jawab kardan*;
 بخشیدن *mokālemeh kardan*; (give),
 bukhsheedan; دادن *dādan*.
 Confess, v., اقرار کردن *ikrār kardan*.
 Confession, اقرار *ikrār*; اعتراف *i'tarāf*.
 Confide, v., باور کردن *bāver kardan*;
 اعتماد کردن *itimād kardan*.
 Confidence, اعتماد *itimād*.

Confine (imprison), *v.*, حبس کردن *hubs kardan* ; بند کردن *bund kardan*.

Confirm (investigate), *v.*, تحقیق کردن *tahhkeek kardan* ; (strengthen), پایدار کردن *païdar kardan* ; (certify), تصدیق کردن *tasdeek kardan*.

Confiscate, *v.*, ضبط کردن *zubt kardan*.

Conflict, جنگ *jung* ; زد و خورد *zad o khurd*.

Confound, *v.*, برهم زدن *bar hum zadan* ; مخلوت کردن *makhloot kardan*.

Confuse, *v.*, پریشان ساختن *perishān sākhtan* ; تشویش کردن *tashveesh kardan*.

Confused, مشوش *mushavash* ; مضطرب *mustarib*.

Confusion, اضطراب *istirāb*.

Confute, *v.*, لاجواب کردن *lājawāb kardan*.

Congratulate, *v.*, مبارکباد گفتن *mobārek bād gūftan* ; تهنیت کردن *tuhniet kardan*.

Congratulation, مبارکبادی *mobārek bādi* ; تهنیت *tuhniet*.

Conjugate, *v.*, جمع شدن *jam' shudan*.

Conjecture, گمان *gemān* ; ظن *zun*.

Conjecture, *v.*, گمان کردن *gemān kardan*.

Conjurer, حقه باز *hokkeh bāz*.

Connect, v., پیوستن *payvastan*; وصل دادن *vusl dādan*.

Connivance, چشم پوشی *cheshm پوشی* *poo-she*; اغماض *ighmāz*.

Connive, v., چشم پوشیدن *cheshm پوشیدن* *poo-shidan*; اغماض کردن *ighmāz kardan*.

Connoisseur, شناس *shenāss* (with the requisite substantive before it as *asp-shenāss*, a connoisseur of horses).

Conquer, v., فتح کردن *fat'hh kardan*.

Conscious, آگاه *agāh*.

Consecutive, پی در پی *pay der pay*; ردیف *redeef*; رضایت *rezāyet*.

Consent, رضای مندی *rezā mundi*; قبولی *kabooli*.

Consent, v., راضی شدن *rāzi shudan*; قبول کردن *kabool kardan*.

Consequence, آخرت *nateeje*h; نتیجه *ākherat*.

Consider, v., فکر کردن *fikr kardan*; ملاحظه کردن *molāhezeh kardan*; سنجیدن *motale-eh kardan*; مطالعه کردن *sanjeedan*.

Consideration (thought), فکر *fikr*; اعتبار *tafakur*; (importance), *itibār*.

Consign (give in charge), سپردن *su-purdan*.

Consist, *v.*, مرکب شدن *murakib shudan*.

Console, *v.*, تسلی کردن *tussalā kardan*.

Conspicuous, آشکار *ashkār*.

Conspiracy, سازش *sāzish*; اتفاق *itifāk*;
تعهد *ta'ahood*.

Constancy, وفا *vefā*.

Constant, وفادار *vefā dar*; دایم *dāyem*;
متصل *mūtassil*.

Constantly, علی الاتصال *ala el itissal*;
همیشه *hameesheh*.

Consternation, حیرانی *hayrāni*.

Construct, ساختن *sākhtan*.

Consult, *v.*, مشورت کردن *mashvarat kardan*.

Consume, *v.*, صرف کردن *sarf kardan*.

Contact, اتصال *itissāl*.

Contain, *v.*, داشتن *dāshtan*.

Contaminate, *v.*, نجس کردن *nejess kor-*
dan.

Contemptible, حقیر *hakeer*.

Content (satisfaction), رضایت *rezāyet*;
رضامندی *rezāmundi*.

Contest, مجادله *mūjādileh*.

Continual, همیشه *hameesheh'ee*.

Continue (remain), *v.*, ماندن *mandān*.

Contraband, ممنوع *mumnoo'*; حرام
harām.

Contract, مقاطعه *mukati-eh* ; شرط *shurt* ; عهد *ahd*.

Contract, *v.*, مقاطعه کردن *mukatieh kardan* ; شرط بستن *shurt bustan* ; عهد کردن *ahd kardan*.

Contradict, برعکس گفتن *bur aks gūftan*.

Contrary, خلاف *khelāf*.

Contrivance, تدبیر *tadbeer*.

Convention, قرارداد *kerār dād*.

Conversation, صحبت *sūh but* ; مکالمه *mukālimeh* ; جواب گفتگو *gūft o goo* ; سؤال *jawāb ve soo-āl*.

Converse, *v.*, صحبت داشتن *sūhbut dāsh-*

tan ; گفتگو کردن *gūfto goo kardan* ; سؤال و جواب کردن *jawāb ve sooāl kardan*.

Convert (to change), *v.*, گردانیدن *gerdāneedan* ; عوض کردن *avaz kardan*.

Convert, *a.*, جدید *jedeed*.

Convey, *v.*, بردن *būrdan* ; رسانیدن *resānidan*.

Cook, آشپز *āsh puz* ; طبّاخ *tub-bākh*.

Cook, *v.*, پختن *pūkhtan* ; طبخ کردن *tūbkh kardan* ; (to boil), اب پز کردن *āb-puz kardan* ; (to broil), صرخ کردن

surkh kardan; (to roast), کباب کردن *kebāb kardan*.
 Cool, خنک *khonuk*.
 Cool (from anger), *v.*, شاکت شدن *sāket shudan*.
 Coop (for fowls), قفس *kafass*.
 Copious, زیاد *ziyād*; فراوان *faravān*.
 Copper, مس *miss*.
 Coppersmith, مسگر *missger*.
 Copy, سواد *sawād*; صورت *soorat*.
 Coquet, *v.*, ناز کردن *nāz kardan*.
 Coral, مرجان *murjān*.
 Cord, رِسمان *reessmān*.

Corn, غله *ghileh*; (wheat), گندم *gun-
doom*; (barley), جو *jō*. — field,
 مزرعه *muzra'a*.
 Corner, گوشه *goosheh*; کنج *kūnj*.
 Corporal, ده باشی *dah bāshi*.
 Corpse, مرده *mūrdeh*; لاش *lāsh*.
 Correct, صحیح *sahheehh*; درست *drūst*.
 Correct, *v.*, تصحیح کردن *tass-heehh
kardan*; درست کردن *drūst kardan*.
 Correspond (by letter), *v.*, مکاتبه داشتن *mukātibeh dāshtan*; (agree), مطابق
 بودن *motābik budan*.
 Corrupt, پوسیده *poossideh*; کندیده
gandideh.

Corrupt, *v.*, پوسیدن *poosidan* ; کندیدن *gandeedan*.

Cost, قیمت *kaimat*.

Cost, *v.*, قیمت داشتن *kaimat dāshtan*.

Contemporary, هموقت *ham vukt*.

Cotton, پنبه *punbeh*.

Couch (sofa), نیمخت *neemtakht*.

Cough, سرفه *sūrfeh*.

Cough, *v.*, سرفه کردن *surfeh kardan*.

Council, مجلس سورا *mejlis shōra*.

Counsel, نصیحت *nasseehat* ; مشورت *mushverat* ; (to take), مشورت کردن *mushverat kardan* ; (to advise), نصیحت دادن *nasseehat dadan*.

Count, *v.*, شمردن *shumūrdan*.

Count, حساب کردن *hissāb kardan*.

Countenance, رو *roo*.

Counterfeit, قلب *kulb*.

Counterfeit, to, (money), قلب زدن *kulb zadan* ; (persons), تقلید کردن *takleed kardan*.

Country, ولایت *velāyet*.

Countryman, ولایتی *velāyeti*.

Couplet, بیت *bayt*.

Courage, شجاعت *shujā'at*.

Courageous, شجاع *shujā* ; دلیر *daleer*.

Courier, چاپار *chāpār*.

Course, میدان *maydān* ; (race),

میدان اسب دوای *maydān asp devāni*.

- Court (palace), دربار *darbār*; (quadrangle), حیات *hayāt*.
 Courteous, خوش سلوک *khōsh selook*; مؤدب *mōaddub*.
 Courtesy, ادب *adab*.
 Courtier, ملازم رکاب *mulāzim i rekab*.
 Cousin (through paternal uncle), عموزاده *amoozādeh*; (through paternal aunt), عمه زاده *amehzādeh*; (through maternal uncle), خالو زاده *khālloozeādeh*; (through maternal aunt), خاله زاده *khālehzeādeh*.
 Covenant, عهد *ahd*.
 Cover, s., پوش *poosh*.
 Cover, v., پوشیدن *poosheedan*.
 Covet, v., طمع داشتن *tama dāshtan*.
 Covetous, طماع *tama'*.
 Cow, گاو *gāv*.
 Coward, نامرد *nāmard*.
 Cowardice, نامردی *nāmardi*.
 Coxcomb, قشنگ *kashang*.
 Crab, خرچنگ *kharchang*.
 Crack, شکاف *shekāf*.
 Crack (split), v., شکافتن *shekāftan*.
 Cradle, گهواره *gahvāreh*; ننو *nanō*.
 Craft (fraud), حيله *heeleh*.
 Crane (bird), درنا *dūrnā*.

Crawl, *v.*, چهار دست و پا رفتن *chehār dust o pā raftān*.

Crazy, دیوانه *deerāneh*.

Cream, سر شیر *sar i sheer*.

Crease, تا *ta*.

Create, *v.*, آفریدن *āfreedan*.

Created, آفریده *afreedeh*.

Creator, آفرین *āfreen*; خالق *khālik*.

Credit, حرمت *hurmet*; اعتبار *itibār*; (promise to pay), نسیه *nassee-eh*.

Credit (to believe), *v.*, اعتقاد داشتن *itikād dashtan*; (to confide), اعتماد داشتن *itimād dāshtan*.

Crescent, هلال *helāl*.

Cress (water), بالاقوتی *balakooty*.

Crier (public), جارچی *jārchi*.

Crime, گناه *gonāh*.

Criminal, مقصر *mokasser*.

Crimson, قرمز *kirmiz*.

Crocodile, نهنگ *naheng*.

Crook (shepherd's stick), کجک *kajak*.

Crook-backed, قوز پشت *kooz pūsh*t.

Crooked, کج *kej*; خم *khum*.

Cross, خاج *khaj*; صلیب *saleeb*.

Crow, زاغ *zāgh*.

Crowd, ازدهام *izdihām*.

Crown, تاج *tāj*.

Crucify, v., چهارمیخ کردن *chehār meekh kardan*.

Cruel, بی رحم *bee rahm*; بی مروت *bee merooat*.

Crush, v., له کردن *leh kardan*.

Cry (weep), v., گریه کردن *giryeh kardan*; (call), صدا کردن *sedā kardan*.

Cry, s., فریاد *feryād*; نعره *na'areh*.

Crystal, بلور *baloor*.

Cubit, ذراع *zar*.

Cucumber, خیار *khiār*.

Cue (hint), اشاره *ishāreh*.

Cuff (blow), مشت *mūsht*; (of sleeve), سراستین *sar-i-āsteen*.

Cuirass, زره *zereh*.

Culminate, v., بانته رسیدن *be intihā raseedan*.

Culprit, مقصر *mukussar*; گناه کار *gonāh kār*.

Cultivate, v., زراعت کردن *zarā'at kardan*.

Cultivation, کار کشته *keshteh kār*.

Cunning, حيله کار *heeleh kār*.

Cup, پیاله *pialeh*; فنجان *finjan*; قدح *kadahh*; کاسه *kāsseh*.

Cupola, گنبد *gūnbad*.

Curator, متولی *mutaval-li*.

Curds (and whey), دوغ *doogh*.

Cure, علاج *ilāj* ; چاره *chāreh*.

Cure, *v.*, علاج کردن *ilāj kardan* ; چاره کردن *chāreh kardan*.

Curl, زلف *zulf*.

Currency, رواج *rowaj*.

Current (money), رایج *rāyej*.

Curry (horse), *v.*, تیمار کردن *teemār kardan*.

Currycomb, قشو *kashō*.

Curse, لعنت *la'anat*.

Curse, لعنت کردن *la'anat kardan*.

Cursed, ملعون *mal'oan*.

Curtain, پرده *purdeh*.

Cushion, بالش *bālesh* ; متکا *mutakka* ;
مخده *mukhaddeh*.

Custom, رسم *rusm* ; قاعده *kā'ādeh*.

Customs, گمرک *gūmrūk*.

Customs' house, گمرک خانه *gūmrūk khāneh*.

Cut, *v.*, بریدن *būreedan* ; تراشیدن *terā-sheedan*.

Cut, بریده *bureedeh* ; تراشیده *terūsheedeh*.

Cutlass, شمشیر *shamsheer*.

Cylinder, لوله *looleh*.

Cymbal, سنتور *suntoor*.

Cypress, سرو *surv*.

D.

Dagger, خنجر *khanjar*.

Daily, روز بروز *rooz be rooz*.

Dale, دَرّه *der-reh*.

Damage, ضرر *zarar* ; عیب *ayb* ; خسارت *khessārat*.

Damage, *v.*, ضرر رسانیدن *zarar resānidan* ; عیب کردن *ayb kardan*.

Damascus, شام *shām*.

Damp, *s.*, رطوبت *retoobut* ; نم *num*.

Damp, *adj.*, رطوبتی *retoobuti* ; نمدار *numdār* ; تر *turr*.

Damp, *v.*, نمدادن *num dadan* ;

نمداشتن *num dashtan* ; تر کردن *turr kardan*.

Dance, رقص *rukss*.

Dance, *v.*, رقصیدن *ruksseedan*.

Dancer, رقاص *rukāss*.

Dandelion (taraxacum), کاسنی *kāssnee*.

Danger, خطر *khattar* ; خوف *khōf*.

Dangerous, خطرناک *khattarnāk*.

Dare, *v.*, جسارت کردن *jessārat kardan*.

Dark, تاریک *tāreek*.

Darkness, تاریکی *tāreekee*.

Darling, محبوب *mahboob*.

Darn, *v.*, رفو کردن *rafoo kardan*.

Dart, تیره *teereh*.

Dash (together), *v.*, بهزدن *bahum zadan*.

Date (of time), تاریخ *tāreekh*; (fruit), خرما *khūrmā*.

Daughter, دختر *dokhter*.

Dauntless, بی باک *bee bāk*.

Dawn, بامداد *bāmdād*.

Day, روز *rooz*; يوم *yōm*; (Friday),
 جمعه *juma'a*; (Saturday), شنبه
shunbeh; (Sunday), یکشنبه *yek*
shunbeh; (Monday), دوشنبه *do*
shunbeh; (Tuesday), سه شنبه *seh*
shunbeh; (Wednesday), چهارشنبه
chehār shunbeh; (Thursday),

پنجشنبه *panj shunbeh*. — of
 Judgment, روز قیامت *roozī kiāmet*.
 — and night, شب و روز *shub ve rooz*.
 — by day, روز بروز *rooz be rooz*.
 Every — هر روز *hur rooz*. To-day,
 امروز *imrooz*. — book, دستک *das-*
tak; روزنامه *rooznāme*.

Dead, مرده *murdeh*.

Deadly, مهلك *muhlik*; کشنده *kūshen-*
deh.

Deaf, کر *kar*.

Deaf (to be), *v.*, کر بودن *kar boodan*;
 (to become), کر شدن *kar shudan*.

Deal (quantity), قدر *kudr* ; (a great),
بسیار *bisyār*.

Deal, *v.*, تقسیم کردن *takseem kardan*.

Dealer (trader), سوداگر *sodager*.

Dear (expensive), گران *gerān* ; (affec-
tionate), عزیز *azeez*.

Death, مرگ *marg* ; موت *mōt*.

Debt, قرض *karz*.

Debtor, قرض دار *karzdār*.

Deceased, مرحوم *marhoom*.

Deceit, غبن *ghubn*.

Deceive, *v.*, مغبون کردن *maghboon*
kardan

Decency, شایستگی *shāyestegee*.

Decide, *v.*, حکم دادن *hukm dādan*.

Decision, حکم *hukm*.

Declaration, شرح *shurhh* ; اعلان *i'lān* ;
بیان *biyān*.

Declare, *v.*, شرح گفتن *shurhh guftān* ;
بیان کردن *ilān dādan* ; بیان کردن
biyān kardan.

Declivity, سرازیری *sar-a-zeeree*.

Decorate, *v.*, آراستن *ārāstan*.

Decrease, کم کردن *kam kardan*.

Decree, فتوی *fetva*.

Decrepit, ضعیف *zaeef*.

Deduce, *v.*, برآوردن *bar awardan*.

Deduct, *v.*, کم کردن *kam kardan*.

Deed, سند *sanad* ; حجت *hujjet* ; —
 (of sale), قبایه *kebāleh*. Title—بنچاق
bonchāk.
 Deep, گود *gōd* ; عمیق *ameek*.
 Deer, اهو *ahoo*.
 Defamation, بدنامی *badnāmee*.
 Defame, *v.*, بدنام کردن *badnām kardan*.
 Defeat, شکست *shakast*.
 Defeat, *v.*, شکست دادن *shakast dādan*.
 Defeated, شکست خورده *shakast khur-*
deh.
 Defect, عیب *ayb*.
 Defective, ناقص *nākiss*.
 Defend, نگاه داشتن *negāh dāshtan*.

Defendant, مدعی الیه *mūddai aleyhi*.
 Defer, *v.*, تعویق انداختن *ta'aveek an-*
dakhtan.
 Deference, حرمت *hūrmūt*.
 Deficiency, نقصان *nūksūn*.
 Defile, *v.*, نجس کردن *najas kardan* ;
 ناپاک کردن *nāpāk kardan*.
 Defile (passage), تنگه *tengeh*.
 Defiled, نجس *najas*.
 Defilement, نجاست *najāsat* ; ناپاکی
nāpākee.
 Definite, قاطع *kāte'* ; صریح *sareeh*.
 Degree, درجه *derejeh*.
 Delay, دیری *deerī*.

Delay, *v.*, تاخیر کردن *ta'kheer kardan* ;
دیر کردن *deer kardan*.

Deliberate, با احتیاط *ba ihtiyāt*.

Deliberate, *v.*, فکر کردن *fikr kardan* ;
مشورت کردن *mashverat kardan*.

Delicacy, نازکی *nazūki* ; لطافت *litāfat*.

Delicate, نازک *nāzūk* ; لطیف *lateef*.

Delight, حظّ *huz* ; شادی *shādee* ;
خوشحالی *khōsh hālī*.

Delight, *v.*, خوشحال ساختن *khōsh hāl*
sākhtan.

Delighted, مسرور *masroor*.

Delightful, مفرح *mufarraḥ* ; دلکشا *dil*
gosḥā.

Delirious, حزیان *hezyān*.

Deliver (to give), *v.*, تسلیم دادن *tas-*
leem dādan ; (to liberate), ازاد کردن *azād*
kardan ; نجات دادن *nejāt*
dādan ; خلاص کردن *khelass kardan*.

Deliverance, نجات *nejāt*.

Deluge, طوفان *tōfān*.

Demand, *v.*, خواستن *khastan* ; طلبیدن
talabeedan.

Demand, *s.*, خواهش *khāhesh* ; طالب
talab.

Demolish, خراب کردن *kharāb kardan*.

Demon, جن *jin*.

Den, غار *ghār* ; لانه *lāneh*.

Denial, انکار *inkār*.

Dense, غلیظ *ghaleez*.

Deny, *v.*, انکار کردن *inkār kardan*.

Depart, *v.*, کوچ رفتن *raftan*; کوچ کردن *kooch kardan*.

Departure, کوچ *kooch*; حرکت *harakat*.

Depend, *v.*, بسته بودن *busteh boodan*; متعلق بودن *muta'alak boodan*.

Depopulate, ویران کردن *vayran kardan*.

Deposit, امانت *amānat*.

Deposit, *v.*, امانت گذاشتن *amānat guzashtan*.

Depredate, غارت کردن *ghārat kardan*.

Depth, کودی *gōdee*; عمق *ūmk*.

Descend, *v.*, پائین آمدن *pāyeen amadan*.

Describe, *v.*, بیان کردن *bayān kardan*; تفصیل گفتن *tafseel guftan*.

Description, بیان *bayān*; تفصیل *tafseel*.

Desert, بیابان *bee ābān*; دشت *dasht*; صحرا *sahrā*.

Desert, *v.*, ترک گذاشتن *guzāshtan*; ترک کردن *tark kardan*; (military), فرار کردن *ferār kardan*.

Deserter (military), فراری *ferāri*.

Deserve, *v.*, مستحق بودن *mustahāk boodan*.

Design (intention), اراده *irādeh* ;
مقصود *maksood* ; (sketch), نقشه *nuk-
sheh*.

Desire, آرزو *ārzoo* ; خواهش *khāhesh*.

Desirous, خواهشمند *khūhesh mund* ;
مشتاق *mushtāk*.

Destroy, *v.*, خراب کردن *kharāb kar-
dan*.

Destruction, خرابی *kharābee*.

Detach, *v.*, جدا کردن *judā kardan*.

Detail, تفصیل *tafseel*.

Detain, *v.*, نگاه داشتن *negāh dashtan*.

Detest, *v.*, بد آمدن *bad āmadan*.

Devil, شیطان *shaitān*.

Devise, *v.*, تدبیر کردن *tadbeer kardan*.

Devoid, خالی *khāli*.

Devote, *v.*, قرار گذاشتن *kerār guzashtan* ;
قربانی کردن *korbani kardan*.

Devoted, متصدق *mutassadik* ; (your
devoted), فدوی شما *fudāvi shuma*.

Devotee, *s.*, مقدس *mukaddass* ; متاسب
muta'assib.

Devotion, عبادت *ibādat*.

Dew, شب نم *shub num*.

Dexterous, کارساز *kār sāz*.

Dialogue, سؤال و جواب *sooāl ve jawab* ;
گفتگو *guft o goo*.

Diamond, الماس *almass*.

Diarrhœa, اسهال *iss-hāl*; شکم روش *shekem ravish*.

Diary, روزنامه *rooznāme*.

Dice, مهر *muhr*.

Dictionary, لغت *loghut*.

Die, v., فوت شدن *fōt shudan*; مردن *mūrdan*.

Diet, v., پرهیز کردن *parheez kardan*.

Differ, v., فرق داشتن *fark dāshtan*;
تفاوت داشتن *tefāvut dāshtan*.

Difference, فرق *fark*; تفاوت *tefāvut*;
اختلاف *ikhtilāf*.

Different, جدا *judā*; علاقه *alahe-*
deh; غیر *gheir*.

Difficult, مشکل *mushkil*; دشوار *dosh-*
vār.

Diffidence, واهمه *vāhemeh*.

Dig, v., کندن *kandan*.

Digest, v., تهلیل رفتن *tahleel raftan*.

Dignified, باوقار *ba vekār*.

Dignify, v., مشرف ساختن *musharaf*
sākhtan.

Dignity, وقار *vekār*; شأن *shā'an*.

Dilatory, سست *sūst*; تنبل *tunbul*.

Diligence, اهتمام *ihtimām*.

Dilute, v., قاطی کردن *kāti kardan*;
مخلوط کردن *makhloot kardan*.

Dim, تاری *tār*.

Dimension, قیاس *kiāss* ; مقدار *mikdār*.

Diminish, *v.*, کم کردن *kam kardan* ;
کوتاه کردن *kootā kardan*.

Dine, *v.*, شام خوردن *shām khūrdan*.

Dinner, شام *shām*.

Dip, *v.*, غرق کردن *ghurk kardan*.

Direct, راست *rāst* ; مستقیم *mūstakeem*.

Direct, *v.*, راهنمایی کردن *rāhnamai*
kardan.

Directly (straight), در خط مستقیم *dar*
khut-i mūstakeem.

Dirt, کسافت *kesāfat* ; چرکی *chirkee*.

Dirty, کثیف *keseef* ; چرک *chirk*.

Dirty, *v.*, کثیف کردن *keseef kardan* ;
چرک کردن *chirk kardan*.

Disagree, *v.*, اختلاف داشتن *ikhtilāf*
dāshtan.

Disallow, *v.*, قبول نکردن *kabool ne*
kardan.

Disappear, *v.*, مفقود شدن *mafkoote*
shudan.

Disappoint, *v.*, نا امید کردن *na omeed*
kardan.

Disapprobation, نا پسندی *na passan-*
dee.

Disaster, آفت *āfat* ; بلا *belā*.

Disbelieve, *v.*, باور نکردن *bāver ne*
kardan.

Discernment, امتیاز *imtiāz*.

Discharge, *v.*, جواب دادن *jawāb dādan*; مرخص کردن *murakhas kardan*; بیرون کردن *beyroon kardan*.

Discharge, *s.*, مرخصی *murakhassi*.

Disciple, شاگرد *shāgird*; مرید *mureed*.

Discipline, نظم *nuzm*; انتظام *intizām*.

Discipline, *v.*, نظم دادن *nuzm dādan*; تربیت کردن *tarbiāt kardan*.

Disclose, *v.*, اظهار کردن *iz-hār kardan*.

Discomposure, وحشت *izterab*; حیرانی *perishāni*; هیرانی *vahhshat*; *heyrāni*.

Disconcert, مضطرب ساختن *muzterib sākhtan*.

Discontent, نارضایت *nā rezāyet*.

Discover, *v.*, اخترا کردن *ikhtirā kardan*.

Discourse, نطق *nūtk*; خطاب *khetāb*.

Discourteous, بی ادب *bee adab*.

Disease, مرض *maraz*; ناخوشی *nā khōshi*; درد *dard*.

Disgrace, رسوائی *rissvāee*.

Disgrace, *v.*, رسوا کردن *rissoā kardan*; ابرو کردن *bee abroo kardan*.

Disguise, *v.*, تبدیل لباس کردن *tabdeel-i-lebāss kardan*.

Disgust, نفرت *nifrat*.

Dish, بشقاب *boshkāb* ; ظرف *zārf*.

Dishonour. See Disgrace.

Dislike, *v.*, پسند نکردن *pasand ne kardan*.

Dislocate, *v.*, فسخ کردن *fuskh kardan*.

Disloyal حرام نمک *nemek harām* ; بیوفا *bee vefā* ; خائن *khāyen*.

Disloyalty, حرامی نمک *nemak harāmi* ; خیانت *khīyānat*.

Dismal, هولناک *hōlnāk*.

Dismay, *v.*, ترسانیدن *tarsāneedan*.

Dismiss, *v.*, مرخص کردن *mūrakhas kardan* ; اخراج کردن *ikhrāj kardan*.

Dismissed, مرخص شده *mūrakhas shū-deh*.

Dismount, *v. act.*, پیاده شدن *piādeh shudan*.

Dismount, *v. pass.*, پیاده کردن *piādeh kardan*.

Disobedience, نا فرمانی *na farmāni* ; ناطاعنی *na ita'ati*.

Disobedient, بی اطاعت *bee itā-at* ; غیر مطیع *gheyr i mutee*.

Disorder, تشویش *tashveesh* ; پس و پیشی *puss o peeshee*.

Dispatch, *v.*, روانه کردن *rawāneh kardan* ; فرستادن *feristādan*.

Dispensary, دوا خانه *dawā khāneh*.

Disperse, *v.*, پاشیدن *pāsheedan* ; پخش کردن *pakhsh kardan*.

Displease, *v.*, خوش نیامدن *khōsh ne āmadan*; (vex) رنجش دادن *ranjesh dādan*.

Displeasure, رنج *ranj*.

Disposition, (temper), مزاج *mizāj*; حالت *hālat*.

Disposition (arrangement), ترتیب *tarteeb* وضع *vuz'e*.

Dispossess, *v.*, اخراج کردن *ikhrāj kardan*.

Dispute, نزاع *nezā*; کُل و قیل *kūl o kayl*.

Dispute, *v.*, نزاع کردن *nezā kardan*.

Disrespect, بی احترامی *bee ihterāmi*.

Distance, مسافت *mūsāfat*; فاصله *fūs-sileh*.

Distant, دور *door*; بعید *ba'eed*.

Distinct, واضح *vāzehh*.

Distinguish, *v.*, تمیز د دن *tameez dā-dan*.

Distress, اضطراب *izterāb*; فلاکت *felākat*; پریشانی *perishanee*.

Distress, *v.*, پریشان کردن *perishān kardan*; مضطرب کردن *muzterib kardan*.

Distribute, *v.*, تفريق کردن *tafreek kardan*; تقسیم کردن *takseem kardan*.

Distribution, قسمت *kismat*; تقسیم *takseem*; تفريق *tafreek*.

District, ولایت *velāyet*; حکومت *hekoo-mat*.

Disturbance, فتنه *fitneh*; آشوبی *ashoo-bi*; غوغا *ghōghā*.

Disturb, *v.* (moral), پریشان کردن *pe-rishān kardan*; تشویش کردن *tash-veesh kardan*; (physical), از جا حرکت کردن *az jā harakat dādan*.

Disunion, فراق *ferak*; جدائی *judāee*.

Ditch (of a town), خندق *khandak*; (in a field), راه آب *rah āb*; آب رو *ab-ro*; نهر *nahr*.

Ditto, ایضاً *ayzan*; نین *neez*; هم *hum*.

Divan, نیمخت *neem takht*; نیمکت *neemkat*.

Dive, *v.*, غوطه خوردن *ghooteh khūrdan*.

Divers, بعضی *ba'azi*; چند *chand*.

Diverse, متفرق *mutafarek*; کوناگون *goonagoon*.

Diversion, تماشا *tamāshā*; تفرج *ta-farūj*; ضیافت *ziāfat*.

Divert, *v.* (please), مسرور ساختن *mas-roor sākhtan*; (turn off) گردانیدن *gardānidan*.

Divide, *v.*, تقسیم کردن *takseem kardan*.

Dividend, قسمت *kismat*.

Divine, الهی *illāhi* ; خدائی *khodāee*.

Divorce, طلاق *telāk*.

Divorce, *v.*, طلاق دادن *talāk dādan*.

Divulge, *v.*, ابراز کردن *ibrāz kardan*.

Dizzy, گیج *geech*.

Do, *v.*, ساختن *kardan* ; (make), ساختن *sākhtan*.

Doctor (medicine), طبیب *tabeeb* ;
(learned man), دانا *hakeem* ;
dānā ; (of laws), مجتهد *mujtahed*.

Document, کاغذ *kaghaz* ; سند *sanad*.

Dog, سگ *sag* ; (greyhound), تازی

tāzee ; (sporting), طوله *tooleh* ;
(puppy), بچهء سگ *tooleh sag* ;
bacheh.

Dog-star, شعری *she'iree*.

Doll, عروسک *arosssek*.

Dome, گنبد *gūnbud*.

Domestic (servant), نوکر *nōker* ; (not
wild), خانه کی *khānegee*.

Dominion, سلطنت *sultanat*.

Donation, بخشش *bakhshesh* ; انعام
ana'am.

Donkey, الاغ *olāk* ; خر *khur*.

Door, در *dūr*.

Doorkeeper, دربان *durbān*.

Dormitory, خوابگاه *khābgāh*.

Dot, نقطه *nukteh*.

Double (twice), دوباره *dōbāreh*; (fold),
دولا *dōlāh*.

Double (letter of alphabet), باتشديد *ba tashdeed*.

Double-faced, دورو *dō roo*.

Double-tongued, صاحب دوزبان *sāhib do zebān*.

Double, *v.*, دولا کردن *tā kardan*; دولا کردن
dōlā kardan.

Doubt, شبه *shūbheh*; شك *shak*.

Doubt *v.*, شبه داشتن *shubheh dāsh-*

tān; شك داشتن *shak dashtan*;
گماند داشتن *gemān dashtan*.

Doubtless, بی شك *bee shak*.

Dove, قمري *kūmree*; (ring), یا کریم *ya kereem*.

Dough, خمیو *khameer*.

Dower, مهره *mihreh*.

Down (below), پائین *pāeen*; (on chin),
سبزه *subzeh*.

Downfallen, افتاده *ūftādeh*.

Downhill, سرازیر *sarazeer*.

Doze, *v.*, چرت زدن *churt zadan*.

Drag, *v.*, کشیدن *kasheedan*.

Dragon, اژدها *izhdihā*.

Draper, بزاز *bazāz*.

Draught, باد *bād*.

Draw (to drag), کشیدن *kasheedan* ;
(sketch), نقشه کشیدن *nuksheh ka-
sheedan*.

Dread, ترس *tarss*.

Dream, خواب *kh'āb*.

Dress, لباس *lebāss* ; پوشاک *poshāk*.

Dried, خشک کرده *khūshk karden*.

Drill, مشق دادن *mashk dādan*.

Drink, نوشیدن *nūsheedan* (*khūr-
dan*, 'to eat,' is usually employed
instead of *nusheedan*).

Drop, قطره *kutreh*.

Dropsy, استسقا *istiskā*.

Drought, خشکی *khushki*.

Drown, v., غرق کردن *ghurk kar-
dan*.

Drug, دوا *dawā*.

Drum, طبل *tubl*.

Drunk, مست *must*.

Dry, خشک *khushk*.

Duck, اردک *urduk*.

Due, حق *hak*.

Dull (not sharp), کند *kūnd*.

Dumb, گنگ *gūng* ; لال *lāl*.

Dung, پهن *pehen*.

Duplicate, نسخہ دوم *nuskheh-i-du-yum*.

Durable, دوام با *bā dawām*.

During, ما دام *ma dām*.

Dust, خاک *khāk*; غبار *ghubār*; گرد *gard*.

Duty, منت *min-nat*; تکلیف *takleef*.

Dwarf, کوتاہ قد *kootāh kud*.

Dwell, *v.*, سکنا داشتن *sūknā dāshtān*.

Dye, رنگ *rang*.

Dynasty, سلسلہ *silsaleh*.

Dysentery, اسهال *ishāl*.

E.

Each, هو *har*; هریک *haryek*.

Eager, مشتاق *mushtāk*.

Ear, گوش *goosh*. —ring, گوشواره *goosh-vareh*. —of corn, خوشه *khoosheh*.

Early, زود *zood*. —rising, سحرخیزی *sahr-kheezee*. — in the morning, صبح زود *subh zood*. —spring, اول بهار *aval i behār*. —fruits, نوبر *nō ber*.

Earnest, مستعد *musta'idd*.

Earth, خاک *khāk*; زمین *zameen*.

Earthy, خاکی *khāky*.

Ease, راحت *ra-hut* ; اسوده کی *asoo-degee* ; اسانی *assānee*.

East, مشرق *mushruk*.

Easily, با اسانی *ba āssānee*.

Eat, v., خوردن *khūrdan*.

Ebb (tide), جزر *juzr*.

Ebony, ابنوس *ābnooss*.

Eddy, گرداب *girdāb*.

Edge, دم *dum*.

Edict, فرمان *fermān*.

Educate, تربیت کردن *tarbeeyat kar-dan* ; پروریدن *partareedan*.

Education, تربیت *tarbeeyat*.

Effect, اثر *asar* ; نتیجه *nateeje*.

Effeminacy, ملایمت *molāyamat* ; نرمی *nurme* ; نا مردی *na mardee*.

Effort, کوشش *kooshish* ; سعی *sā'ee*.

Effrontery, بی شرمی *be shurme* ; گستاخی *gostākhee*.

Egg, تخم مرغ *tūkhm mūrgh* ; (to lay eggs), تخم گذاشتن *tukhm guzāshstan* ; (soft boiled), نیم پز *tūkhm neem puz* ; (hard boiled), سفت پخته *sift pūkhteh* ; (fried), نیم رو *neem roo* ; (yoke of) زرده *zardeh* ; (white of),

سفیده *seefeedeh*; (shell), پوست *poost*.

Eight, هشت *hasht*.

Either, یا *yā*; خواه *khāh*; هیچکدام *heech kudām*.

Eject, *v.*, بیرون کردن *beroon kardan*; اخراج کردن *ikhrāj kardan*.

Elbow, آرنج *ārenj*.

Elect, *v.*, انتخاب کردن *intikhāb kardan*.

Elected, منتخب *mūntakhib*.

Elegance, زینت *zeenat*.

Elephant, فیل *feel*.

Elevation, ارتفا *irtifā*.

Elm-tree, نارون *nārvan*.

Elongate, *v.*, دراز کشیدن *derāz kasheedan*.

Eloquent, سخن گو *sūkhan goo*.

Else, جزء *jūz*; بجز *be jūz*.

Emancipate, *v.*, آزاد کردن *āzād kardan*.

Embarrass, *v.*, آشفته کردن *āshūfteh kardan*; مضطرب کردن *mustarib kardan*.

Embellish, *v.*, آراستن *arāstan*.

Emblem, نشان *nishān*.

Embrace, *v.*, بغل گرفتن *baghal giriftan*; در اغوش گرفتن *der aghoosh giriflan*.

Embroidery, زر دوزی *zar doozee*.

Emerald, زمرد *zūmūrūd*.

Emetic, دواى قى *dawa-i-kay*.

Eminence (rank), بزرگى *buzurgee*;
(hill), سرافرازى *sarafrāzee*; بلندى
būlandi.

Eminent, بزرگ *būzurg*.

Emit, v., اخراج کردن *ikhrāj kardan*.

Emotion, اضطراب *izterāb*; اشتكى *a-shuftegee*.

Emperor, قیصر *kaïsser*; شاهنشاه *shah in shah*.

Employ, v., شغل دادن *shūghl dadan*;
مشغول کردن *kār dadan*; مشغول کردن
mashghool kardan.

Empower, v., مختار کردن *mukhtār kardan*.

Empty, خالى *khāli*.

Enamel, مینا *meena*.

Encampment, اردو *urdoo*.

Enclose, v., احاطه کردن *ihāteh kardan*.

Encore! افرین *afereen*; دوباره *dobāreh*;
مرحبا *marhaba*.

Encourage, v., دلیر کردن *daleer kardan*.

End, آخر *ākher*; سر *sar*; انجم *anjām*;
ختم *khatm*; انتها *intihā*.

Endanger, v., در خطر انداختن *dar khatar andākhtan*.

Endeavour, کوشش *kooshish* ; سعی *sa'ee* ; اهتمام *ihtimām*.

Endurance, تاب *tāb* ; طاقت *tākat*.

Enemy, دشمن *doshman*.

Energetic, فرز *firz* ; زرنک *zarang*.

Engage, دعوت خواستن *da'wat khas-tan*.

Engine, منکینه *mangeneh*.

English, انگلیس *Engleez*.

Engrave, v., کندن *kandan*.

Enjoin, v., تأکید کردن *ta'keed kardan*.

Enjoy, v., خوش حظ کردن *huz kardan* ; خوش گذشتن *khush guzāshtan*.

Enlarge, v., بزرگ کردن *buzurg kardan* ; زیاد کردن *ziyād kardan*.

Enlighten, v., روشن کردن *rōshan kardan*.

Enmity, دشمنی *doshmani* ; عداوت *adawat*.

Enough, بس *buss* ; کفایت *kefāyet*.

Enter, v., داخل شدن *dākkel shudan* ; تو رفتن *too raftan*.

Entire, کامل *kāmel* ; تمام *tamām*.

Entirely, بکمال *bil-kūl*.

Entrails, روده *roodeh*.

Entrance, دخول *dekhoor*.

Entreat, *v.*, التماس کردن *iltimāss kardan*.

Envelope, لفافه *lefāfeh*; پاکت *pāket*.

Envoy, ایلچی *eelchi*.

Envy, حسد *hassad*.

Envy, *v.*, حسد بردن *hassad burdan*.

Epilepsy, سرسام *sar sām*.

Epiphany, خاج شویان *khāj shooyān*.

Epitome, مختصر *mukhtasser*.

Equal, برابر *berāber*; مقابل *mukābel*;
هموار *hamivār*; مساوی *musāvee*.

Equator, خط استوا *khut-i-istwā*.

Eradicate, از بیخ کردن *az beekh kardan*.

Erase, *v.*, صاف کردن *sāf kardan*.

Erect, *v.*, نصب کردن *nasb kardan*;
بلند کردن *buland kardan*.

Erection, ایستاده کی *istādige*; اقامة *ikāmat*;
(building), بنائی *benā'ee*;
عمارت *imārat*.

Ermine, سنجاب *senjāb*.

Err, *v.*, سهو کردن *sahv kardan*; غلط
کردن *ghalat kardan*; خطا کردن *khata kardan*;
خط کردن *khubt kardan*;
خلاف کردن *khelūf kardan*.

Errand, پیغام *payghām*.

Error, غلط *ghalat*.

Erudition, دانس *dānish*; علم *ilm*.

Escape, v., گریختن *gureekhtan*; فرار کردن *frār kardan*.

Escape, گریز *gureez*; فرار *ferār*.

Escort, بدرقه *badrakeh*.

Especially, مخصوصاً *makhsoossan*; علی الخصوص *ala el khesooss*.

Essence, جوهر *jōhar*; ذات *zāt*.

Establish, v., برپا کردن *ber pā kardan*; مقرر کردن *mukarar kardan*; نصب کردن *nasb kardan*.

Estate, مال *māl*.

Esteem, v., عزیز داشتن *azeez dāshtan*; محترم داشتن *muhterem dāshtan*.

Estimate, v., برآورد کردن *bar-āvard*

kardan; تخمین زدن *takhmeen zadan*.

Estrange, v., دور کردن *door kardan*.

Et-cetera, و غیره *vagheyreh*.

Eternal, همیشه *hameesheh-ee*; ابدی *abadee*; دایم *dāyem*.

Eternity, ابد *abad*.

Evacuate, v., خالی کردن *khāli kardan*; تخلیه کردن *takhlieh kardan*.

Eve, شب *shub*.

Even (of numbers), جفت *jūft*; (odd or even), تک یا جفت *tak yājūft*.

Even, adv., هم *hum*; نیز *neez*.

Even (to make), صاف کردن *sāf kar-*

dan; هموار ساختن *hamvār sākh-tan*.
 Even, *adj.*, مساوی *musāvee*; هموار *hamvār*.
 Evening. شام *shām*; شب *shub*.
 Event, اتفاق *itifāk*; سرگذشت *sar-gu-zasht*.
 Ever, همیشه *hameesheh*.
 Every, هر *hur*.
 Evict, *v.*, اخراج کردن *ikhrāj kardan*.
 Evidence, شهادت *shehādat*.
 Evident, آشکار *āshkār*; واضح *vāzehh*.
 Evil, *adj.*, بد *bad*.

Evil, بدی *badee*; شرارت *sherārat*; (misfortune), بلا *belā*.
 Eunuch, خواجه *khājeh*.
 Euphrates, فرات *ferāt*.
 Ewe, ماده میش *madeh meesh*.
 Ewer, افتابه *aftābeh*.
 Exact, راست *rāst*; بعینه *be-ayneh*.
 Exaggerate, *v.*, اغراق *ighrāk*.
 Exalt, *v.*, افراختن *afrākhtan*.
 Exalted, افراز *afrāz*.
 Examine, *v.*, آزمودن *azmoodan*; امتحان کردن *imtihān kardan*.
 Examination, امتحان *imtihān*.

Example (specimen), نمونه *nemooneh*;
(model), صورت *soorat*.

Excavate, *v.*, کندن *kandan*.

Exceed, *v.*, گذشتن *guzashtan*.

Exceeding, نهایت *nihāyat*; زیادت
ziyādet; بسیار *bisyar*.

Excel, *v.*, فاضل شدن *fāzil shudan*.

Excellence, فضل *fazl*.

Excellency (title), جناب *jenāb*.

Except, *v.*, استثنا کردن *istisnā kardan*.

Except, سوا *sivā*.

Exception, استثنا *istisnā*.

Excess, زیادتی *ziyādetee*.

Excessively, فوق الحدّ *fōk el hādd*;
فوق العاده *fōk el a'adeh*.

Exchange, *v.*, عوض کردن *avaz kardan*;
مبادله کردن *mobādeleh kardan*.

Exchange, *s.*, عوض *avaz*; بدل *badal*;
تبدیل *tabdeel*; مبادله *mobādeleh*.

Excite, *v.*, انگیزتن *angeekhtan*.

Exciting, انگیز *angeez*.

Exclude, موضوع کردن *mowzoo kar-*
dan.

Excuse, عذر *uzr*; معذرت *ma'azarat*.

Excuse, *v.*, بخشیدن *bakhsheedan*;
(one's self), عذرخواستن *uzr khas-*

tan ; معذرت خواستن *ma'azarat kha'stan*.

Execrable, ملعون *mal'oon*.

Execute (to do), صورت دادن *soorat-dadan* ; (to kill), کشتن *kushtan*.

Executioner, نَسَاقِی *nasakchi* ; جَلَاد *jal-lād*.

Executor, وسیع *vasee*.

Exempt, معاف *ma'āf*.

Exempt, *v.*, معاف کردن *ma'āf kardan*.

Exercise, مشق *mashk* ; ورزش *varzash* ; (ground), میدان مشق *maydān i mashk*.

Exercise *v.*, مشق دادن *mashk dadan* ;

کردش *varzeedan* ; (a horse), ورزیدن *gardash burdan*.

Exert, *v.*, کوشش کردن *kooshesh kardan*.

Exhaust (to empty), خالی کردن *khāli kardan* ; (fatigue), خسته کردن *khasta kardan*.

Exhausted, خالی *khāli* ; خسته *khasta*.

Exigence, احتیاج *ihitiyaj*.

Exist, *v.*, هستن *hastan* ; بودن *boodan*.

Existence, هستی *hastee* ; وجود *vejood*.

Exodus, هجرت *hejreh*.

Expect, *v.*, انتظار داشتن *intizār داشتن* *tavaku' dashtan*.

Expectation, انتظار *intizār* ; توقع *ta-vaku*.

Expediency, مناسبت *mūnasibat* ;
شایستگی *shāyestehgee*.

Expedient, مناسب *munāsib*.

Expedite, *v.*, تعجیل کردن *ta'ajeel kardan*.

Expedition, چالاک *chalāk* ; جلد *jald* ; تند *tūnd* ;

Expel, *v.*, اخراج کردن *ikhrāj kardan* ;
بیرون کردن *beyroon kardan*.

Expenditure, خرج *kharj*.

Expensive, گران *gerān*.

Experience, آزمایش *azmāyesh* ; تجربه *tajrubeh*.

Experiment, امتحان *imtihān*.

Expert, استاد *ustād* ; باخبر *bā khabar* ;
اطلاع با *bā itilā*.

Expiration, انقضاء *inkizā* ; سر *sar*.

Expire (time), *v.*, انقضاء شدن *inkizā*
shudan ; سر آمدن *sar amadan*.

Explain, *v.*, بیان کردن *bayān kardan* ;
حالی *hāli*.

Explanation, شرح *shurhh* ; بیان *ba-yān*.

Expletive, کلام زاید *kelam zāyed*.

Explicit, صریح *sareehh*.

Expose, *v.*, اظهار کردن *izhar kardan* ;
ابراز کردن *ibrūz kardan*.

Expression (pronunciation), تلفظ *tala-fuz*; (phrase), عبارت *ibārat*.

Expunge, v., قلم زدن *kalam zādan*.

Exquisite, لطیف *lateef*.

Extend, v., دراز کشیدن *derāz kasheedan*.

Extension, طول *tool*; درازی *derāzee*; وسعت *vusa'at*.

Extensive, وسیع *vusee'*.

Exterminate, معدوم کردن *ma'adoom kardan*.

Extinguish, خاموش کردن *khamoosh kardan*.

Exterior, بیرون *beyroon*; خارج *khārej*.

External, از بیرون *azbeyroon*; خارجاً *kharejan*.

Extol, v., تعریف کردن *ta'areef kardan*.

Extort, بازور گرفتن *bā zoor giriftan*.

Extraneous, بیگانه *bee gāneh*; غریب *ghareeb*.

Extraordinary, عجب *ajab*; مادر *māder*; فوق العاده *fök el a'adeh*; غریب *ghareeb*.

Extreme, انتها *intihā*; آخر *ākher*.

Exuberance, کثرت *kisrat*; زیادتی *ziyā-detee*.

Eye, چشم *cheshm*.

Eyebrow, ابرو *abroo*.

Eyeglass (spectacles), عینک *eynek*.

Eyelash, مژگان *muzhgān*.

Eye (pupil), مردمک *mardamek*.

Eyesight, دیدار *deedār*.

F.

Fable, قصه *kisseh*; داستان *dastān*;
حکایت *hekāyet*.

Fabricate, v., ساختن *sākhtan*.

Face, رو *roo*; چهره *chehreh*; پیکر *pay-ker*;
رخ *rukh*.

Face to face, رو برو *roo be roo*.

Face, v., مقابل کردن *mukabel kardan*.

Facetious, شوخ *shookh*.

Facilitate, اسان کردن *asān kardan*;
سهل کردن *sahl kardan*.

Facility, اسانی *asānee*; سهولت *sehoolat*.

Fact, حقیقت *hakeekat*.

Faction, طایفه *tāyefeh*.

Factory, کارخانه *kār khāneh*.

Factotum, همه کاره *hamesh kār*.

Fade, پژمرده شدن *pazh murdeh shūdan*.

Faint, ضعیب *za-eef*.

Faint, v., بیهوش شدن *bee hoosh shūdan*.

Fair, ظریف *zareef*; خوش صورت *khosh soorat*.

Fairy, پری *peri*.

Faith, ایمان *aymān*.

Faithful, دین دار *deendār*; وفادار *vefā-dār*.

Fall, افتادن *ūftādan*.

False, دروغ *deroogh*; کذب *kizb*.

Fame, نام *nām*.

Family, اهل خانه *ahel-i-khāneh*.

Famine, قحطی *kahh-tee*.

Famous, مشهور *mas'h-hoor*; معروف *ma'roof*.

Fan, باد بزن *bād bezan*.

Far, دور *door*.

Farewell, وداء *vedā*.

Farrier, نعل بند *na'al band*.

Farther, دورتر *doorter*.

Fashion, رسم *russm*.

Fast, روزه *roozeh*.

Fast, *v.*, روزه داشتن *roozeh dashtan*.

Fast, *adj.*, تند *tūnd*.

Fast (fixed), مضبوط *mazboot*; محکم *mūhkem*.

Fasten, *v.*, مضبوط کردن *mazboot kardan*; محکم کردن *mūhkem kardan*; بستن *bustan*.

Fat, چرب *churb*.

Fatal, مهلك *muhlik*; قاتل *kātil*.

Fate, تقدیر *takdeer*; نصیب *naseeb*; طالع *tāle'*.

Father, پدر *pedar*.

Fatigue خستگی *khastagee*.

Fatigue, *v.*, خسته کردن *khasteh kardan*.

Fault, عیب *ayb* ; غلط *ghalat*.

Favour, مهربانی *mehribani* ; لطف *lutf* ; التفات *iltifāt*.

Favour, *v.*, التفات داشتن *iltifāt dāshtan*.

Favourite, صاحب *musāhib*.

Fear, ترس *turss* ; خوف *khōf*.

Feast, ضیافت *ziāfat* ; میهمانی *mihmā-nee*.

Feather, پر *per*.

Feed, *v.*, خوراک دادن *khorāk dādan* ;
طعام ندادن *tā-ām dadan*.

Feel, *v.*, لمس کردن *lams kardan* ; حس کردن *hiss kardan*.

Felt (cloth), نمد *namad* ; (p. p. of To feel), محسوس *mahsoos*.

Female, ماده *mādeh*.

Fermentation, جوش *joosh*.

Ferocious, وحشی *vahhshee* ; نرنده *derendeh*.

Fertile, حاصل دار *hāsildār*.

Festival, عید *eed*.

Fetch, *v.*, آوردن *āwūrdan*.

Fetid, کندیده *gandeedah* ; متعفن *muta-afn*.

Fever, تب *tub*.

Few, کم *kam* ; قليل *kaleel* ; اندك *andak*.

Fidelity, وفا *vefā*.

Fig, انجير *anjeer*.

Fight, جنگ *jang* ; دعوا *da'awa*.

Fight, *v.*, جنگ کردن *jang kardan* ;
دعوا کردن *da'awa kardan*.

Figure, هيكل *haykal*.

Filbert, فندق *fūdūk*.

File, سوهان *sohān*.

Fill, *v.*, پر کردن *pur kardan*.

Filth, کسافت *kesāfat*.

Find, *v.*, پیدا کردن *paydā kardan*.

Fine, جریمه *jereemeh*.

Fine, *v.*, جریمه کردن *jereemeh kardan*.

Fine (thin), *adj.*, باریک *bāreek* ; (beautiful), قشنگ *kashang* ; خوش *khōsh*.

Finger, انگشت *angūst*.

Finish, تمام کردن *tamām kardan*.

Fir-tree, کاج *kāj*.

Fire, آتش *atesh*

Fire (to set on), آتش زدن *atesh zadan* ;
(to make a), آتش کردن *atesh kar-*
dan.

Firm, پایدار *paï dār* ; برقرار *bar kerār* ;

مضبوط *mazboot* ; قائم *kāyem*.

First, اول *avval*.

Fish, ماهی *māhi*.

Fisherman ماهی گیر *mahi geer*.

Fist, مشت *mūshṭ*.

Fit (proper), شزاوار *sezāvār* ; مناسب *mūnāsib*.

Fix, *v.*, محکم کردن *muhkam kardan*.

Flag, بیدق *baydak*.

Flame, شعله *shu'leh*.

Flash, درخشنده کی *darakhshandegēe*.

Flat, هموار *hamvār* ; سبزی پاک *sāf* ; صاف *sāf* ;
کردن

Flax, کتان *kitan*.

Flea, کک *kek*.

Flee, *v.*, فرار کردن *gūreekhtan* ; فرار کردن *ferār kardan*.

Flesh, گوشت *goosht*.

Flexible, پیچخور *pīchkhūr*.

Flight, گریز *gureez* ; فرار *ferār*.

Flock, گله *gilleh*.

Flog, *v.*, زدن *zadan*.

Flood, سیل *sayl*.

Floor, زمین *zameen*.

Flour, آرد *ārd*.

Flow, جاری شدن *jāri shudan*.

Flower, گل *gūl*.

Fly, مکس *magas*.

Fly, *v.*, پریدن *pereedan*.

Foal, گره *kureh*.

Fodder, علف *'alaf*.

Fog, مه *meh*.

Fold, تا *tā*.

Fold, *v.*, تا کردن *tā kardan*.

Follow, *v.*, عقب کردن *akab kardan*.

Follower, تابع *tābe'* (pl. تابعین *tā-be'een*).

Folly, حماقت *hemākat*.

Food, خوراک *khorāk*.

Fool, احمق *ahmak*.

Foot, پا *pa*.

For, برای *berai*; بجهت *be jahateh*.

Forbid, *v.*, منع کردن *man'a kardan*.

Force, زور *zoor*.

Ford, گذرگاه *guzargāh*; معبر *ma'abar*.

Forehead, پیشانی *peeshāni*.

Foreigner, غریب *ghareeb*.

Forementioned, مذکور *mazkoor*.

Forenoon, پیش ازظهر *peesh az zūhr*.

Forest, جنگل *jangal*.

Forfeit, جریمه *jareemeh*; طاون *ta'oon*.

Forgery, جعل *ja'al*.

Forget, *v.*, فراموش کردن *faramoosh kardan*.

Forgive, *v.*, بخشیدن *bakhsheedan*.

Fork, چنگال *chengāl*.

Forlorn, بیکش *bee kas*.

Formal, رسمانه *rasmāneh*.

Former, پیشتر *peeshter*.

Forsake, *v.*, گذاشتن *guzāshtan*.

Fort, قلعه *kala'eh*.

Fortify (a castle), *v.*, مضبوط کردن *maz-boot kardan*; (a sick man), قوت دادن *koovet dādan*

Fortunate, خوشبخت *khosh bukht*.

Fortune, بخت *bukht*; نصیب *naseeb*.

Forward, پیش *peesh*.

Foul, چرك *chirk*.

Foul-mouthed, بدزبان *bad zebān*.

Foundation, اساس *asāss*; بنیاد *bunyād*.

Fountain, فواره *fovāreh*.

Fowl, مرغ *murgh*.

Fox, روباه *roobah*.

Fragment, پاره *pāreh*.

Fragrance, خوشبو *khōsh boo*.

Frame, قاب *kāb*.

France, فرانسه *Frānseh*.

Free, آزاد *azād*.

Freedom, آزادی *azādee*.

Freeze, *v.*, یخ بستن *yakh bustan*.

Fresh, تازه *tāzeh*.

Friend, دوست *doost*; یار *yār*.

Friendship, دوستی *doostee*.

Fright, ترس *turss*.

Frighten, *v.*, ترسانیدن *turssāndan*.

Frivolous, بی معنی *bee ma'anee*.

Frog, قریاقه *kūrbākeh*.

From, از *az*.

Frontier, سرحد *sarhad*.

Froth, کف *kaf*.

Frown, اخم *akhm*.

Frozen, منجمد *munjamid*.

Frugal, قانع *kāne'*.

Fruit, میوه *meeveh*.

Fry, *v.*, سرخ کردن *surkh kardan*.

Fuel, هیمة *heemeh*.

Fulfil, *v.*, تکمیل کردن *takmeel kardan*.

Full, پر *pūr*.

Funeral, جنازه *jenāzeh*.

Furnace, فرن *furn* (*vulg., foor*) ; تنور *tanoor*.

Furlough, مرخصی *murakhassee*.

Furniture, اسباب خانه *asbābi khāneh*.

Future, آینده *āyendeh* ; اتییه *ātieh*.

Futurity, آخرت *ākherat* ; آینده *āyendeh*.

G.

Gain, نفع *nafa'* ; حاصل *hāsil*.

Gain, *v.*, یافتن *yāftan* ; حاصل بردن *hāsil burdan*.

Gait, راه *rāh*.

Gallop, دو *do*.

Gallop, *v.*, دویدن *daveedan*.

Gamble, *v.*, قمار کردن *komār kardan*.

Game بازی *bāzi*.

Game (sport), شکار *shekār* ; (to make game of any one), دست انداختن *dust andākhtan*.

Gang, طایفه *tāyefeh*

Gaol, حبس *huhss* ; زندان *zendān*.

Garden, باغ *bāgh*.

Gardener, باغبان *bāghbān*.

Garlic, سیر *seer*.

Garment, لباس *lebāss*.

Garrison, ساخلو *sākhloo*.

Garter, زانوبند *zānoo band*.

Gash, زخم *zukhm*.

Gate, دروازه *dervāzeh*.

Gather, *v.*, جمع کردن *jam' kardan*.

Gelding, اخته *akhteh*.

General, سرتیپ *sarteep*.

Generally, عمومی *umoomie* ; عموماً *umooman*.

Generation, نسل *nasl*.

Generosity, سخاوت *sekhāvet*.

Gentility, نجابت *nejābat*.

Gentle, ملایم *molāyem*.

Gently, آهسته *āhesteh*.

Genuine, اسیل *āseel*.

Get, *v.*, گرفتن *giriftan* ; یافتن *yāftan*.

Giddy, کیج *geej*.

Gift, بخشش *bakhshesh* ; هدیه *hedieh*.

Gild, *v.*, مطلا کردن *mutalā kardan*.

Ginger, زنجبیل *zanjebeel*.

Girdle, کمربند *kamar band*.

Girl, دختر *dokhter*.

Girth, تنگ *tang*.

Give, *v.*, دادن *dādan*; بخشیدن *bakh-sheedan*.

Glad, شاد *shād*; خوشحال *khōsh-hāl*; خوشنود *khoshnud*.

Glance, نگاه *negāh*.

Glass, شیشه *sheesheh*; استکان *istikān*.

Looking—ایند *āyeneh*.

Glazier, شیشه بر *sheesheh bur*.

Glimmer, روشنائی *rooshnāee*.

Glitter, *v.*, درخشیدن *darakhshedan*.

Globe, کره *kureh*.

Glory, جلال *jellāl*.

Glove, دستکش *dustkash*.

Glue, سریش *sareesh*.

Go, *v.*, رفتن *rustan*.

Goat, بز *buz*.

God, خدا *khodā*; الله *Allah*. — pre-serve you, خدا شما را نگاه دارد *khodā shumārā negāh dārad*. — forbid, استغفر الله *khodā nekunad*; استغفر الله *istaghfer āllah*. Good —! سبحان *āy* ای خدا —, O *subhan ullah*.

khodā. For —'s sake, از برای خدا
azberaī khodā. — willing, انشاء الله
inshūllah; بخواد خدا *khodā be-*
khāhad.
 Gold, طلا *telā*.
 Goldsmith, زرگر; *zargar*.
 Good, خوب *khoob*.
 Goodness, خوبی *khoobee*.
 Goods, اسباب *asbāb*; مال *māl*.
 Goose, غاز *kāz*.
 Govern, *v.*, حکومت کردن *hekoomat kar-*
dan.
 Government, حکومت *hekoomat*.
 Governor, حاکم *hākīm*.

Gradual, کم کم *kam kam*; بتدریج *ba*
tadreej.
 Grain, دانه *dāneh*.
 Granary, انبار *ānbār*.
 Grand, عظیم *azeem*; بزرگ *buzurg*.
 Grant, *v.*, دادن *dādan*; اجازه دادن
ijāzeh dādan.
 Grape, انگور *āngoore*.
 Grass, علف *alaf*.
 Grasshopper, ملخ *malakh*.
 Gratis, مفت *muft*; مجاناً *mejānan*.
 Gratitude, شکر *shukr*.
 Grave, قبر *kabr*.
 Gravel, ریزک *reeg*.

Gray (in material), خاکستری *khākes-teri*; (horse), قزل *kiz-zil*.

Graze, *v.*, چریدن *cheridan*.

Grease, چربی *charbi*.

Great, بزرگ *buzurg*.

Green, سبز *subz*.

Grief, غم *ghum*; غصه *ghusseh*.

Grieve, *v.*, خوردن غصه *ghusseh khūrdan*.

Grind, *v.*, آسیاب کردن *asyāb kardan*; (paints and drugs), صلایه کردن *salā-yeh kardan*.

Groan, *v.*, ناله کشیدن *nāleh kasheedan*; آه کشیدن *āh kasheedan*.

Groan, ناله *nāleh*; آه *āh*.

Grocer, بقال *bakkā*.

Grove, درخت زار *darakht zār*.

Grow, *v.*, روئیدن *roo-ee-dan*; بزرگ شدن *buzurg shudan*.

Grumble, *v.*, زدن لنده *lundeh zadan*.

Guarantee (person), ضامن *zāmin*; (warranty), ضمانت *zemānat*.

Guard, پاسبان *passbān*; قراول *karaool*.

Guard, *v.*, حفظ کردن *hifz kardan*.

Guardian, مستحفظ *mustahfiz*; (of a minor), ناظر *nāzer*.

Guest, مهمان *mehmān*.

Guide, بلد *balad* ; راه‌نما *rahnemā*.

Guide, *v.*, راه‌نمائی کردن *rah nemāee kardan*.

Guilt, گناه *gonāh* ; تقصیر *takseer*.

Guilty, مقصر *mukasser*.

Gulf, خلیج *khaleej*.

Gum (arabic), سمغ عربی *sumgh arabi* ;
انگم *angūm* ; (of the teeth), گوشت
دندان *gooshti-dendān*.

Gun, توپ *tufang* ; (cannon), توپ
toop. — barrel, لوله *looleh*. —
stock, قنداق *kondāk*. Hammer of
gun, چقماق *chukmāk*. Trigger,
پاشنه *pāshneh*.

Gunner, توپ‌چی *toopchi*.

Gunpowder, باروت *bāroot*.

Gutter, ناودان *nārdān*.

H.

Haberdasher, بزاز *bazāz*.

Habit, عادت *'ādet*.

Habitation, مسکن *muskan*.

Hail, تگرگ *tagarg*.

Hair, مو *moo* ; (of woman), کیس *geess*.

Half, نیم *neem*.

Hall, تالار *tālār* ; دالان *dālān*.

Halter, افسار *āfsār*.

Hammer, چکش *chakūsh*.

Hamlet, ده‌کده *dehkeddeh*.

Hand, دست *dust*.

Handful, مشت *mūsht*.

Handkerchief, دستمال *dust-māl*.

Handle, دستگیر *dust-geer*.

Handmaid, کنیز *keneez*.

Handsome, خوشرو *khōshroo* ; قشنگ *kashang*.

Handwriting, دستخط *dust-khut*.

Hang, *v.*, اویشان کردن *aveekhtan* ; اویزان کردن *aveezān kardan*.

Happen, *v.*, واقع شدن *vake' shudan*.

Happiness, خوشنودی *khōshnudi*.

Happy, خوشنود *khōshnud*.

Harass, *v.*, اذیت کردن *aziat kardan*.

Harbour, بندر *bunder*.

Hard, سخت *sakht* ; (difficult), دشوار *doshvār* ; مشکل *mushkil*.

Hardship, سختی *sakhtee*.

Hare, خرکوش *khargoosh*.

Harem, زنانه *zenāneh* ; اندرون *ānderoon*.

Harm, عیب *'ayb* ; ضرر *zarar* ; ضرر کردن *zarar kardan*.

Harsh, درشت *drusht* ; زبر *zibr*.

Harvest, حاصل *hāsil*.

Haste, عجله *'ajaleh* ; تعجیل *ta'ajeel*.

Hat, کلاه *kolā*.

Hatchet, تبر *tabar*.

Hate, *v.*, بد داشتن *bad dānestan*.

Have, داشتن *dāshtan*.

Hawk, قوش *koosh*.

Head, سر *sar*.

Headache, درد سر *durd i sar*.

Heal, *v.*, علاج کردن *elāj kardan* ; معالجه کردن *mo'ālejah kardan*.

Health, مزاج *mizāj*.

Healthy, تن درست *tun-drūst*.

Hear, *v.*, شنیدن *shuneedan*.

Heart, دل *dil*.

Heat, گرمی *garmi* ; حرارت *herārat*.

Heathen, بت پرست *būt-parast*.

Heaven, بهشت *behesht*.

Heavy, سنگین *sangeen*.

Heel, پاشنه *pāshneh*.

Height, بلندی *bulandi* ; ارتفاع *irtifā'*.

Heir, وارث *vāris*.

Hell, جهنم *jehannum*.

Helmet, کلاه خود *kolā khood*.

Help, کمک *kōmek* ; مدد *madad* ; چاره *chāreh*.

Help, *v.*, کمک دادن *komek dādan* ; مدد کردن *madad kardan*.

Helpless, ناچار *nāchār*.

Hem, درز *darz*.

Hen, جوجه *joojeh*.

Hence, از این جا *āz eenjā*.

Herb, گیاه *geeāh* ; نبات *nabāt*.

Herd, گله *gelleh*.

Here, این جا *eenjā*.

Hereon, علی هذا *'ala hazā*.

Hereditary, موروثی *mauroossi*.

Heretofore پیش از این *peeshtee* ; پیش
peesh āzeen.

Heron, هوسل *havasel*.

Hesitate, *v.*, تردد کردن *taradūd kardan*.

Hesitation, تردد *taradūd*.

Hiccup, سسکه *saksakeh*.

Hide, *v.*, قایم کردن *kāyem kardan*.

High, بلند *būland*.

Highway, شاه چاده *shāh jādeh*.

Hill, تپه *tuppeh*.

Hilt, قبضه *kubzeh*.

Him, or Her, او را *oora*.

Hinder, *v.*, مانع شدن *māne' shudan*.

Hindoo, هندی *hindee*.

Hinge, لوله *looleh*.

Hint, اشاره *ishāreh*.

Hire, *v.*, کرایه کردن *kerāyeh kardan* ;
(to lend on), کرایه دادن *kerāyeh dādan*.

Hire, کرایه *kerāyeh*.

Hireling, اجیر *ajeer*.

His, او oo.

History, تاریخ tāreekh.

Hog, خوک khook ; خنزیر khanzeer.

Hold, v., نگه داشتن negāh dashtan.

Hole, سوراخ soorākh ; سولاخ soolakh.

Holiday, عید eed.

Hollow, s., گودال gōdāl.

Hollow, v., خالی khālee.

Holster, قیل kūbūl.

Holy, مقدس mukaddas.

Home (house), خانه khāneh ; (country), وطن vatan.

Honest, راست rāst ; دین دار deendār.

Honey, عسل 'asal.

Honour, ابرو abroo ; حرمت hūrmut.

Honourable, محترم muhtarem.

Hood, باشلق bāshlik.

Hoof, سم sūm.

Hook, قلاب kūllāb.

Hoop, حلقه halkeh.

Hope, امید umeed.

Hope, v., امید داشتن umeed dāshtan.

Hopeless, نا امید nā umeed.

Hops (plant), خمل khemel.

Horizon, افق ūfūk.

Horn, شاخ shākh.

Hornet, زنبور zamboor.

Horrible, حولناک *hōlnāk*.

Horse, اسب *asp* ; (blood), اسیل *aseel* ;
 (mongrel breed), یابو *yaboo* ; (bay),
 کهر *kahar* ; (black), سیاه *siāh* ;
 (gray), قزل *kizil* ; (chestnut), کردند
korand, also کرنگ *korang* ; (sorrel),
 ابرش *abrash* ; (piebald), ابلق *ab-*
lak ; (cream-coloured), سمند *sa-*
mand ; (led), یدک *yedek* ; (bolter),
 سرکش *sarkash* ; (ambling), یرغہ *yur-*
gheh ; (master of), امیراخور, *ameer*
akhor, vulg. میراخور *mirakhor*.

Horseback, سوارہ *sawāreh*.

Horseman, سوار *sawār*.

Horse-race, اسب دوانی *asp deevāni*.

Horse-shoe, نعل *na'al*.

Hospitable, میهمان دوست *mehmān-*
doost.

Hospital, مریض خانہ *mareez khāneh*.

Host, میزبان دار *mehmāndar* ;
meezbān.

Hostage, کفیل کرو *gerō* ; *kafeel*.

Hot, گرم *garm*.

Hour, ساعت *sā'at*.

How, چہ طور *chetōr* ; چگونہ *chegooneh*.

Howl, v., عوعو کردن *'ow-'ow kardan*.

Human, انسانی *insāni*.

Humble, حقیر *hakeer*.

Hump, قوز *kooz*.

Humpback, قوزپشت *koozpūsht*.

Hundred, صد *sad*.

Hung, اوخته *aveekhteh*.

Hunger, گرسنگی *guresnegee*.

Hungry, گرسنه *guresneh*.

Hunt, *v.*, شکار کردن *shikār kardan* ;
(look for a thing), گشتن *gashtān*.

Hunter, شکاری *shikāri*.

Huntsman, شکارچی *shikārchi*.

Hurry, تعجیل *ta'ajeel*.

Hurt, درد *dūrd*.

Hurt, *v.*, درد کردن *dūrd kardan*.

Husband, شوهر *shōher*.

Husk, پوست *poost*.

Hut, کُلبِه *kulbeh*.

Hyacinth, سنبل *sūnbul*.

Hyena, کفتار *kaftār*.

Hypocrisy, تزویر *tazveer*.

Hypocrite, مزور *muzaver*.

I.

I, من *mun*.

Ice, یخ *yakh*.

Idea, خیال *kheyāl*.

Identical, بعین *be 'ayn*.

Idiom, اصطلاح *istilāhh*.

Idiot, ابله *ableh*.

Idle, تنبل *tunbul*.

Idleness, تنبلی *tunbuli*.

Idol, بت *būt*.

Idolator, بت پرست *būt parast*.

Idolatry, بت پرستی *būt parasti*.

If, اگر *agar*.

Ignite, v., شعله کشیدن *sho'aleh ka-sheedan*.

Ignorance, نادانی *jūhalee* ; جاهلی *nādānee*.

Ignorant, نادان *jāhel* ; جاهل *nādān*.

Ill, ناخوش *nākhosh*.

Illegal, خلاف شرع *khelaf-i-shar'eh* ; ناحق *nāhak*.

Illegitimate, حرام زاده *haram zādeh* ; ولدالزنا *veled-ez-zenā*.

Illiberal, ممسک *momsek*.

Illiberality, امساک *imsāk*.

Illiterate, بی سواد *bee sawād*.

Illness, ناخوشی *nākhoshi*.

Illumination, چراغبانی *cherāghban*.

Illustrious, نامدار *nām-dār*.

Imagination, تصور *tessāwur* ; خیال *khiāl*.

Imagine, تصور کردن *tessawur kardan* ; خیال کردن *khiāl kardan*.

Imbecile, کم عقل *kam 'akl*.

Imitate, v., تقلید کردن *takleed kardan*.

Immediately, في الفور *fil-för*.

Immemorial, فوراً *fo-ran*.

Immense, بي اندازه *bee andāzeh*.

Immoderate, بي اعتدال *bee i'tidāl*.

Immodest, بي شرم *bee shurm*.

Impartial, بي طرف *bee taraf*.

Impatience, بي صبري *bee sabri*.

Impatient, بي صبر *bee sabr*; بي حوصله *bee hōseleh*.

Imperfect, ناقص *nākis*.

Impertinence, بي هوده كي *bee hoodeh-gee*; بي حيائي *bee hyā-ee*.

Important, مهم *mōhim*.

Importunate, مأكد *mo'akad*.

Impose, نهادن *nehādan*.

Impossible, غير ممكن *gheir-i-momkin*.

Imprison, v., حبس کردن *hubss kar-dan*.

Imprisonment, حبس *hubss*.

Improbable, دور از عقل *door az 'akl*.

Impure, نا پاک *na pāk*; نجس *nejjess*.

In, در *door*.

Inability, نا تواني *nā tawānee*.

Inaccurate, ناصحيح *nā sahheehh*.

Inattention, غفلت *ghiflat*.

Inauspicious, نحس *nahss*.

Incautious, بي ملاحظه *bee molāhezeh*.

Incessant, دايم *dāyem*.

Inch, کره *gereh*.

Incident, اتفاق *itifāk*.

Inclination, میل *mayl*.

Include, v., داخل کردن *dākhil kardan*.

Income, حاصل *hāsil*; مداخل *mudā-khil*.

Incomparable, بی مثل *bee missel*.

Incomplete, نا تمام *nā tamām*.

Incompetent, نا قابل *nā kābil*.

Inconsistent, منافی *munāfi*.

Inconstant, متلون لمزاج *mutalaven el mezāj*.

Inconvenient, زحمت *zakhmat*.

Incorrect, نا صحیح *nā sahheeh*; نا درست *nā drūst*.

Increase, زیاده *ziyādat*; اضافه *izāfeh*.

Incredible (it is), باور نکرد *nemi shaved bāver kard*.

Incurable, لا علاج *lā 'ilāj*.

Indebted, مقروض *makrooz*.

Indecent, نا سزا *nā sezā*.

Indefatigable, بی خستگی *bee khastegee*.

Independent, مستقل *mustakil*.

India, هند *Hind*.

Indian-corn, زرت *zurat*.

Indicate, v., اشاره کردن *ishāret kardan*; نمودن *nemoodan*.

Indication, اشاره *ishāreh*.

Indifferent (not caring), غافل *ghāfil*;
(impartial), بی طرف *bee taraf*.

Indigent, مفلس *muflis*.

Indignant, متغیر *mutaghayer*.

Indigo, نیل *neel*.

Indulgence, نوازش *mehribānee*; مهربانی
navāzish.

Industrious, کارکن *kārkoon*; ساعی *sā'ee*.

Inebriate, مست *mūst*.

Inexperienced, نا آزموده *nā azmoo-*
deh.

Infancy, بچگی *bacheh gee*.

Infant, بچه *bacheh*.

Infantry, پیاده نظام *piādeh nezām*.

Infatuate, *v.*, بی وقوف کردن *bee vekoof*
kardan.

Inferior, کمتر *kamter*; پستر *puster*.

Infidel, کافر *kāfer*; بی دین *bee deen*;

Infirm, ضعیف *za'eef*; علیل *'aleel*.

Inform, *v.*, خبر دادن *khabar dādan*.

Inherit, *v.*, ارث گرفتن *irss giriftan*.

Inheritance, میراث *irss*; میراث *mee-*
rāss.

Inhuman, بی رحم *bee rah'm*.

Injunction, تاکید *ta'keed*.

Injure, ضرر رساندن *zarar resāndan*.

Injury, ضرر *zarar*.

Injustice, بی انصافی *bee insāfee*.

Ink, مرکب *murakkab*.

Inkstand, دوات *dawāt*.

Inlaid, مرصع *mūrrassa*.

Inn, میهمانخانه *mehmān khāneh*.

Innocent, بینکاه *bee gonāh*.

Inquire, پرسیدن *pūrseedan* ; جویاشدن
jooyā shudan.

Iusane, دیوانه *deevāneh*.

Insanity, دیوانگی *deevānegee*.

Inscription, نگارش *negarish* ; خط
khutt.

Insect, کرم *kirm*.

Insecure, نا امن *nā āmn* ; بی اعتبار *be
i'tibār*.

Insensible, بی هوش *bee hoosh*.

Insert, *v.*, داخل کردن *dākhil kardan*.

Inside, تو *too* ; اندر *āndar* ; در *dar*.

Insincere, بی وفا *bee vafā*.

Insipid, بی مزه *bee muzeh*.

Insolvent, مفلس *mūflis* ; نا دار *nā dār*.

Inspect, *v.*, ملاحظه کردن *mulāhezeh
kardan*.

Instant, دم *dum* ; آن *ān*.

Instead, عوض *'avaz*.

Institute *v.*, مقرر کردن *mukarar kar-
dan*.

- Instruct, ^واموختن *āmookhtan*.
 Instructor, معلم *mo'alem*.
 Instrument, آلات *ālet*.
 Insult, بي احترامى *bee ihterāmee*.
 Insurrection شورش *shoorish*.
 Intellect, عقل [']*akl*; هوش *hoosh*.
 Intelligence, خبر *khabar*; اخبار *ākh-bar*.
 Intemperance, بي اعتدالى *bee itidāl*.
 Intend, *v.*, اراده داشتن *irādeh dash-tan*.
 Intention, اراده *irādeh*.
 Intense شديد *shadeed*.
 Intentional, اُمدا *āmdān*.
 Intercede, واسطه کردن *vāseteh kardan*.
 Intercourse, مراوده *murāvedeh*.
 Interdict, *v.*, منع کردن *man'a kar-dan*.
 Interest (money), تنزيل *tanzeel*; فرع *fur'e*; (in a matter), غرض *gha-raz*.
 Interior, درون *deroon*.
 Interminable, بي آخر *bee akher*.
 Internal, داخه *dākheleh*; اندروني *ānderoonee*.
 Interpret, ترجمه کردن *tarjumah kar-dan*.
 Interpretation, ترجمه *tarjumah*; (of dreams), تعبیر *ta'abeer*.

Interpreter, مترجم *mutarjam*.

Interrogate (to), سؤال کردن *soo'āl kardān* ; استفسار کردن *istifsār kardān*.

Interval, مسافت *musāfat*.

Interview, ملاقات *mulākāt*.

Intestine, روده *roodeh*.

Intimacy, يك جهتي *yek jahetee*.

Intimidate, v., ترساندن *tarsāneedan*.

Into, در *dar* ; في *fee* ; درون *duroon* ; اندر *āndar*.

Intolerable, غير متحمل *ghair motahamal*.

Intoxicated, مست *must*.

Intoxication, مستي *mustee*.

Intrepid, بي باک *bee bāk*.

Intricate, پيچ دار *peeche-dār*.

Intrigue, سازش *sāzish*.

Introduce (a person), معرفي کردن *mu'arafee kardān* ; (a thing), داخل کردن *dākhil kardān*.

Intrust, v., سپردن *supūrdan*.

Invent, v., اختراع کردن *ikhterā kardān* ; پيدا کردن *paidā kardān*.

Inventory, فهرست *fehris* ; سياهه *siāheh*.

Investigate, v., تحقيق کردن *tahkeek kardān* ; تفحص کردن *tafahuss kardān*.

Invitation, دعوت *da'arat*.

Invite, *v.*, دعوت کردن *da'arat kardan*.

Inundation, سيل *sayl*.

Involuntary, بی اختیار *bee ikhtiār*.

Iron, آهن *āhen*.

Irregular, بیقاعدہ *bee-kāadeh*.

Irresolute, بی استقلال *bee istiklāl*.

Irrigate, *v.*, ابدان *āb-dādan*.

Island, جزیره *jazeereh*.

Issue, *v.*, صادر کردن *sādir kardan*.

Itch, خارش *khāresh*.

Item, فرد *furd*.

Itself, خود *khud* ; خودش *khudesh*.

Ivory, عاج *āj*

Ivy, پیچک *peechek*.

J.

Jackal, شغال *shaghāl*

Jail, زندان *zendān*.

Jar, کوزه *koozeh*.

Jasmine, یاسمین *yasmeen*.

Jasper, یشم *yashm*.

Jaundice, یرقان *yerkūn* ; زردیان *zard-yān*.

Jaw, فک *fak*.

Jealous, حسود *hesood*.

Jealousy, حسد *hassad*.

Jerusalem, بیت المقدس *bait el mukaddes*.

Jest, شوخی *shookhi*.

Jester, شوخ *shookh*.

Jesus Christ, حضرت عیسی *hazrat Eesā*.

Jet (of water), فواره *favvareh*.

Jew, یهودی *yahoodi* ; جهود *jahood*.

Jewel, جوهر *jōhar*.

Jeweller, جوهری *jōhari* ; زرگر *zerger*.

Jockey, چابک سوار *chabūk sawār*.

Join, *v.*, متصل کردن *mūtassil kardan* ;

اتصال دادن *itissāl dādan*.

Journal, روزنامه *rooznāme*.

Journey, سفر *safar*.

Joy, دلخوشی *dilkhōshi*.

Joyful, شادی *shādee*.

Judge, قاضی *kāzee* ; حاکم *hakim* *i-shur'e* (not *hakeem* ; for which see Doctor).

Judgment, حکم *hukem* ; فتوا *fatvā*.

Judicious, صاحب عقل *saheb 'akl*.

Jug, کوزه *koozeh*.

Juggle, *v.*, حقه بازی کردن *hoka bāzee kardan*.

Juggler, باز حقه *hoka bāz*.

Juice, آب *āb* ; عرق *arak* ; شیرۀ *sheereh*.

Juicy, ابدار *ābdār*.

Jump, *v.*, پریدن *pereedan* ; جستن *justan*.

Jupiter, مشتری *mūshteree*.

Just, عادل *'ādil*.

Justice, عدالت *idālet*.

Juvenile, جوانی *jawānee*.

K.

Keen, تیز *teez*.

Keep, *v.*, نگاه داشتن *negāh dāshtan*.

Keepsake, یادگار *yād-gār*.

Kernel, مغز *maghz*.

Kettle, کتری *kitree*.

Key, کلید *keleed*.

Kick, لگد *laggad*.

Kick, *v.*, لگد زدن *leggad zadan*.

Kid, بزغاله *būz ghāleh*.

Kidney, کلبه *kulbeh*.

Kill, کشتن *kūshtan*.

Kiln, کوره *kooreh*.

Kind (sort), جور *joor* ; قسم *kissm* ; کونه *gooneh* ; (friendly), مهربان *meh-riban*.

Kindle, *v.*, افروختن *āfrookhtan* ; آتش کردن *ātesh kardan*.

Kindness, مهربانی *mehribāni*.

Kindred, قوم *kōm* ; خویش *kheesh*.

King, شاه *shāh* ; پادشاه *pādishāh*.

Kingdom, مملکت *mamlakat*.

Kiss, ماچ *māch*.

Kiss, *v.*, ماچ کردن *māch kardan*.

Kitchen, آش پز خانه *āsh-puz khāneh* ;
مطبخ *matbakh*.

Knead, *v.*, خمیر ساختن *khomeer sākhten*.

Knee, زانو *zānoo*.

Kneel, *v.*, دو زانو *do zānoo* ; نشستن *ne-sheshtan*.

Knife, کارد *kard* ; (clasp), چاقو, *chākoo* ;
(pen), قلم تراش *kalam-trāsh*.

Knob, دکمه *dukme*.

Knock, *v.*, زدن *zadan* ; کوبیدن *koo-beedan*.

Knot, کره *gerreh* ; (to make a), کره بستن *gerreh bastan*.

Know (a thing), *v.*, دانستن *dānestan* ;
(a person), شناختن *shenākhtan*.

Knowingly, دانسته *dānesteh*.

Knowledge, علم *ilm*.

Knuckle, بند *bund*.

L.

Label, سر پاکت *sar-i-pāket*.

Laboratory, کارخانه *kārkhāneh*.

Labourer, عمله *amaleh*.

Lace, طور *toor*.

Lad, جوان *jawān* ; جوانك *jawānek*.

Ladder, نردبان *nardvān*.

Ladle, کفگیر *kaf-geer*.

Lady, خانم *khānum*.

Lake, دریاچه *daryācheh*.

Lame, لنگ *lang*.

Lament, زاری *zāree*.

Lamp, چراغ *chirāgh*.

Lance, نیزه *nayzeh*.

Lancet, نشتر *neshter*.

Land, زمین *zameen*.

Landlord (of a house), صاحب خانه *sāheb khāneh* ; (of land), صاحب ملک *sāheb milk*.

Lane, کوچه *koocheh*.

Language, زبان *zabān*.

Languid, سست *sūst*.

Lantern, فانوس *fānooss*.

Lap, بغل *baghal*.

Large, بزرگ *buzurg*.

Lark, کاکلی *kākoolee*.

Last, *adj.*, آخر *ākher*.

Last, *v.*, دوام کردن *dawām kardan*.

Last, *s.*, قالب *kāleb*.

Lastly, اخر الامر *ākher el 'amr*.

Latch, قفل *kufi*.

Late, دیر *deer*.

Lather, *s.*, کف *kaf*.

Lattice, شبك *shabak*.

Laugh, *v.*, خندیدن *khandeedan*.

Laugh, *s.*, خنده *khandeh*.

Law (sacred), شرع *shar'e*; (civil),
'عرف *'urf*; (rule), قانون *kānoon*.

Lawful, شرعي *shar'ee*; عرفی *'urfee*.

Lawsuit, مرافعه *morafe'eh*.

Lay, *v.*, نهادن *nehādan*.

Lazy, تنبل *tunbul*.

Lead, *s.*, سرب *surb*.

Lead, *v.*, کشیدن *kesheedan*; بردن
burdan.

Leaf (of a tree), برگ *burg*; (of a
book), ورق *varak*.

League (bond), عهد *'ahd*; شرط *shurt*.

League (in Persia, 4 miles), فرسنگ
farsang; فرسخ *farsakh*.

Lean, *adj.*, لاغر *lāgher*.

Lean, *v.*, تکیه کردن *tekieh kardan*.

Leap, *v.*, جستن *justan*.

Leap, *s.*, خیز *kheez*.

Learn, یاد گرفتن *yād geriftan*; تحصیل
کردن *tahseel kardan*.

Learned, *adj.*, دانا *dānā*; صاحب علم
sāheb 'ilm.

Learning, علم *'ilm*.

Lease, اجاره *ijāreh*.

Leather, چرم *churm*; تیماج *teemāj*;

(untanned, or chamois), جیر *jeer* ;
 (Russia), بلغار *būlgār*.
 Leave, s., اجازه *ijāzeh* ; مرخصی *mura-*
khassee ; اذن *izn*.
 Leave, v., گذاشتن *guzāsh-tan* ; (to
 give), دادن اذن *izn dādan* ; مرخص
 کردن *murakhaskardan* ; (to obtain),
 اجازه گرفتن *izn giriftan* ;
ijazeh giriftan ; مرخصی گرفتن *mura-*
khassee giriftan.
 Leaven, مایه *māyeh*.
 Leavings, باقی مانده *bāki māndeh*.
 Led (horse), اسب یدک *asp-i-yedek*.

Ledger, دفتر *daftar*.
 Leech, زالو *zāloo*.
 Left, چپ *chup*.
 Leg, پا *pā* ; ساق پا *sāk-i-pā*.
 Legacy, وراثت *vesāyet*.
 Legal, شرعی *shar'ee*.
 Legend, حکایت *hekāyat*.
 Legerdemain, حقه بازی *hoka būzee*.
 Legible, خوانا *kh'ānā*.
 Legion, گروه *gerooh*.
 Leisure, فرصت *fūrsat* ; فراغت *ferā-*
ghat.
 Lemon, لیمو *leymoo*.
 Lend, v., قرض دادن *karz dadūn*.

Length درازی *darāzee* ; طول *tool*.

Lenient, ملایم *molāyem*.

Lenity, ملایمت *molāyemat*.

Lent (Christian), پرهیز *parheez* ; (Mohammedan), رمضان *ramazān*.

Lentil (vegetable), عدس *'adass*.

Leo (zodiac), عسد *'asad*.

Leopard, پلنگ *palang*.

Leper, مبروس *mabrooss*.

Leprosy, برص *buruss*.

Less, کمتر *kamtar* ; (more or less), کم یا بیش *kam ya beesh*.

Lessee, مستاجر *ijāreh dar* ; مستأجر *mosta'jar*.

Lessen, v., کم کردن *kam kardan*.

Lesson, درس *durss*.

Last مبدا *mabādā*.

Let (hire), اجاره دادن *ijāreh dādan* ; (permit), گذشتن *guzashtan* ; اذن

مرخص کردن *izn dādan* ; مرخص کردن *murakhass kardan*.

Letter (of alphabet), حرف *hurf* (pl. حروف *hroof*) ; (epistle), کاغذ *ka-ghaz* ; نوشتن *nevishteh* ; (from inferior to superior, *lit.*, a petition); عرضه *areezeh* (superior to inferior), رقم *rukum* ; (of recommendation), سفارشنامه *safāresh-nāme*.

Lettuce, کاهو *kāhoo*.

Levee, سلام *salām*.

Level, هموار *hamvār* ; صاف *sāf* ; سطح *mosattahh*.

Levity, سبکی *sabukee*.

Liar, دروغگو *drooghgoo*.

Liberal, سخی *sakhi* ; (in ideas), توسعه خیال *tōse' khiāl*.

Liberty, آزادی *āzādee*.

Library, کتابخانه *kitāb khāneh*.

Licence, اجازه *ijāzeh* ; جواز *jawāz*.

Lick, v., لیسیدن *leesseedan*.

Licorice, رب سوس *rube' sooss*.

Lid (of a vessel), سرپوش *sarpoosh* ;

(of the eye), پرده چشم *pardeh-i-chesm*.

Lies, دروغ *droogh*.

Lie, v., دروغ گفتن *droogh guftan* ; (to give the lie), تکذیب کردن *takzeeb karden* ; (to recline), دراز کشیدن *di-raz kasheedan*.

Lieutenant, نایب *nāib*.

Life, عمر *'omr* ; زندگی *zendagee*.

Lifeless, بیجان *beejān*.

Ligament, پی *pey*.

Light, s., روشنی *roshani* ; روشنائی *rosh-nā'ee*.

Light, *v.*, روشن کردن *roshan kardan* ;
 آتش کردن *atesh kardan* ; (to bring
 to light), ظاهر کردن *zāhar kardan*.

Light (not heavy), *adj.*, سبک *sabūk*.

Lighten *v.*, سبک کردن *sabūk kardan*.

Lighten (flash), درخشیدن *darakh-
sheedan*.

Lightminded, خفیف *khafeef*.

Lightning, برق *burk*.

Like, شبیه *shabeeh* ; مانند *mānend* ; مثل *misāl* ;

Like, *v.*, دوست داشتن *doost dashtan*.

Likelihood, احتمال *ihtimāl*.

Likeness, تشبیه *tashbeeh*.

Limb, عضو *ūzv* (pl. اعضاء *a'za*).

Lime, اهك *ahēk*.

Limit, حد *hud*.

Limpid, صاف *sāf*.

Line, خط *khut*.

Line (clothes), *v.*, آستر کردن *āster
kardan*.

Linen, كتان *ketān*.

Linger, *v.*, طول دادن *tool dādan*.

Lining, آستر *āster*.

Link, حلقه زنجیر *halkeh zanjeer*.

Linseed, بزرك *bazrak*.

Lintel, سردر *sardar*.

Lion, شیر *sheer*.

Lip, لب *lub*.

Liquidate (debts), *v.*, ادا کردن *ādā kardan*.

List, فهرست *fihrist*; سیاهه *siyākeh*.

Listen, *v.*, گوش دادن *goosh dādan*.

Listless, سست *sūst*.

Litigant, مدعی *muda'ee*.

Litter, تخت *takht*.

Little, اندک *andak*; کم *kam*; قلیل *kaleel*; کوچک *koochek*.

Live, *v.*, زنده شدن *zنده shudan*.

Livelihood, گذران *guzerān*.

Lively, چست *chūst*.

Liver, چکر *jigger*.

Living, زنده *zنده*.

Lizard, بزجه *buz-mejeh*.

Load, *s.*, بار *bār*.

Load, *v.*, بار کردن *bār kardan*; حمل کردن *ham'l kardan*.

Loaded, بار کرده *bar kardeh*; (of a gun), پر کرده *pūr kardeh*.

Loaf, کماج *komāj*; قرص *kūrss*.

Loan, قرض *kurz*.

Lobby, کفش کن *keryāss*; کفش *kafsh kan*.

Lock, *s.*, قفل *kufi*.

Lock, *v.*, قفل کردن *kufi kardan*.

Locust, ملخ *malakh*.

Lodge, v., منزل کردن *munzel kardan* ;
 منزل داشتن *munzel dāshtan*.

Lodging, منزل *munzel*.

Lone, تنها *tanha*.

Long, دراز *derāz*.

Look, s., نگاه *negāh*.

Look, v., نگاه کردن *negāh kardan* ;
 دیدن *deedan*.

Loosen, v., شل کردن *shūl kardan* ;
goshād kardan.

Lop (trees), v., تراشیدن *terasheedan*.

Loquacious, حراف *harrāf*.

Lord, بزرگ *buzurg* (pl. بزرگان *buzur-gān*) ;
 امیر *ameer* (pl. أمراء *omera'*).

Lose, v., کم کردن *gūm kardan*.

Lot (chance), نصیب *naseeb*.

Lots (to cast), v., قرعه زدن *kure'a zadan*.

Loud, بلند *buland*.

Love, عشق *ishk*.

Loved, معشوق *ma'ashook*.

Lover, عاشق *'āshik*.

Louse, شپش *shepesh*.

Low, adj. پست *pust*.

Lower, v., فرو کردن *froo kardan* ;
 پائین کردن *pa-yeen kardan*.

Loyal مطيع *mutee'* ; وفادار *rafadār*.

Luck, بخت *bukht*, نصیب *nasseeb*.

Lucrative, مفید *mufeed*.

Ludicrous, خنده *khande'ee*.

Lukewarm, شیر گرم *sheer garm*.

Lull, آرام کردن *ārām kardan*.

Luscious, لذیذ *lazeez*.

Lust, شهوت *shahvat*.

Lustre, روشنائی *roshnāee*.

Lusty, تن درست *tan drūst*.

Lynx, یوز پلنگ *yuz palang*.

M.

Mace, تپذ *topūz* ; چماق *chomāk*.

Machine, آلات *alāt* ; منکنه *mangench*.

Mad, دیوانه *deevāneh*.

Madder, s., رونیاس *rōnass*.

Made, ساخته *sākhteh*.

Magazine, مخزناً *makhzan* ; انبار *am-bār*.

Maggot, کرم *kirm*,

Magnificence, شوکت *shōket* ; جلال *jelāl*.

Magpie, کلاغ ابلق *kelāgh ablak*.

Maid, دختر *dōkhtar*.

Majestic, شاهانه *shahāneh*.

Mail (armour), ذره *zerreh*.

Maintain (to assert), v., تعریف کردن
ta'areef kardan; (support), نگه‌داری
negāhdāri kardan.

Make, v., ساختن *sākhtan*.

Make, s., ساختن *sākhtemān*; ترکیب
tarkeeb.

Malady, مرض *murraz*.

Male, نر *nur*.

Mallow (plant), خاتمی *khātemi*.

Man, آدم *ādam*; مرد *murd*.

Manage, v., تدبیر کردن *tadbeer kar-*
dan.

Manager. دبیر *dabeer*; مباشر *mobāsher*;
 پیشکار *peeshkār*.

Mane یال *yāl*.

Manful, مردانه *murdāneh*.

Manger, آخور *ākhoor*.

Mango, انبه *anbeh*.

Manhood, رجولیت *rejooliyet*.

Manifest, آشکار *ashkār*; واضح *vāzehh*.

Manifest, v., نمایان کردن *nemayān*
kardan.

Manifestation, ظهور *zehoor*.

Mankind, بنی آدم *beni ādam*.

Manner, طرز *turhh*; وضع *vuz'a*; جور
joor; طرز *turz*.

Manufacture, صنعت *sana'at*.

Manumission, ازادی *azādee*.

Manuscript, دستخط *dust khutt*.

Many, بسیار *bisyar* ; فراوان *feravān*.

Map, نقشه *nuksheh*.

Marble, مرمر *murmur*.

Mare, مادیان *madiān*.

Margin, حاشیه *hāshieh*.

Marigold, بهار همیشه *hameesheh behār*.

Marjoram, پونه *pooneh*.

Mark, نشان *nishān* ; علامت *ilāmat*.

Market, بازار *bāzār*.

Marriage, عروسی *'aroosee*.

Marrow, مغز *mughz*.

Marry, *v.*, عیال گرفتن *iyal giriftan* ;

(for a man), زن بردن *zun burdan* ;
(for a woman), شوهر کردن *shōher kardan*.

Mars (planet), مریخ *mereekh*.

Marsh, مردآب *murdāb* ; نیزار *nayzār*.

Marvel, *s.*, عجب *'ajab*.

Marvel, *v.*, تعجب کردن *ta'ajub kardan*.

Masculine, مذکر *muzakker*.

Mason, سنک تراش *bannā* ; (stone-), سنگ تراش *sang trāsh*.

Massacre, قتل *kut'l*.

Mast, بیدق *baydak*.

Master (lord or chief), آقا *agha*; (of a trade), استاد *ustād*; (teacher), معلم *moallem*.

Mat, حسیر *hasseer*.

Match (for a light), کبریت *kibreeth*; (pair), جفت *juft*.

Material, s., پارچه *pārcheh*.

Maternal, مادری *mādereh*.

Mathematical, هندسی *hendisseh*.

Matter, ماده *mādeh*.

Mattress, دوشک *dōshek*.

Mature, رسیدن *raseedan*.

Mausoleum, مزار *mazār*.

Meadow, چمن *chaman*.

Mean, حقیر *hakeer*; (despicable), ذلیل *zaleel*.

Mean, میانه *miyāneh*; (middle), میزان *meyzān*.

Mean, v., معنی داشتن *ma'ani dāshtan*.

Meaning, معنی *ma'ani*.

Means (revenue), مال *māl*; دخل *dukhhl*.

Measles, سرخک *surkhek*.

Measure, پیمانه *peymāneh*; قیاس *kī-yāss*; اندازه *andāzeh*.

Measure, v., پیمان کردن *peymān kardan*; قیاس کردن *kīyāss kardan*; اندازه گرفتن *andāzeh giriftan*.

Meat, گوشت *goosht*.

Meddle, *v.*, مداخله کردن *mudākheleh kardan*.

Mediate, *v.*, واسطه کردن *vāseteh kardan*.

Mediation, توسط *tavasūt*.

Medical, طبّی *tib-bee*; طبابت *tebābat*.

Medicine, دوا *dawā*.

Meditate, *v.*, تفکر کردن *sanjeedan*; فکر کردن *fikr kardan*.

Medlar, ازگیل *azgeel*.

Meek, ملایم *molāyem*; مظلوم *mazloom*.

Meet, *v.*, ملاقات کردن *molākāt kardan*.

Meeting, مجلس *mujliss*; ملاقات *molākāt*.

Melancholy, دلتنک *diltang*; دلگیر *dilgeer*.

Mellow, رسیده *raseedeh*.

Melodious, خوش صدا *khōsh sedā*.

Melon (yellow), خربوزه *kharboozeh* (water-), هندوانه *hindooāneh*.

Melt, *v.*, آب شدن *āb shudan*.

Memorandum, یاد داشت *yād dāsh*t.

Memory, یاد *yād*; حافظه *hāfizeh*.

Men, مردمان *mardumān*.

Mend, *v.*, تعمیر کردن *ta'ameer kardan*.

Mendicant, کدا *gedā*.

Mention, ذکر *zīkr*.

Merchandise, اسباب تجارت *asbab tajāreh*.

Merchant, تاجر *tājer*; سوداگر *sodāger*.

Merciful, رحیم *raheem*.

Mercury (planet), عطارد *itarud*.

Mercy, رحم *rahm*.

Mere, سرف *sirf*; محض *mahz*.

Merit, سزاواری *sezāvari*.

Meritorious, سزاوار *sezāvar*; لایق *lā-yek*.

Message, پیغام *payghām*.

Messenger, فرستاده *feristādeh*; (horse), چایار *chapār*; (foot), قاصد *kāsīd*.

Metal, طلسم *filiz*.

Metaphor, کنایه *kenāyeh*.

Meteor, شهاب *shehāb*.

Method, طرح *turhh*.

Metropolis, پایده تخت *pāyeh takht*.

Midday, ظهر *zuh'r*.

Middle, وسط *vussat*; میان *miyān*.

Midnight, نصف شب *nisf-i-shub*.

Midway, نیمه راه *neemeh-rah*.

Midwife, ماما *mama*.

Might, قوت *koorat*.

Mild, ملایم *molāyem*.

Military, نظامی *nizāmees*.

Milk, شیر *sheer*.

Mill, آسیا *asyā*.

Miller, آسیا بان *asyā bān*.

Mill-stone, سنگ آسیا *sang-i-āsyā*.

Mimic, مقلد *mokallid*.

Mince (cut small), *v.*, قیمة کردن *kay-meh kardan*.

Mind, عقل *'akl*.

Mine, *s.*, معدن *ma'adan*.

Mine, *v.*, ثقب کردن *nukb kardan*.

Minister, وزیر *vazeer*; (Prime Minister), صدراعظم *sadr aazam*.

Minor, صغیر *sagheer*.

Mint (plant), نعناع *na'ana*; (place

for coining money), ضرب خانه *zarab khāneh*.

Mint, *v.*, سکه زدن *sikkeh zadan*.

Minute, دقیقه *dakeekeh*.

Miracle, معجزه *mo'jezeh*.

Mirror, آینه *āyeneh*.

Mirth, دلخوشی *dilkhōshi*.

Miser, بخیل *bakheel*.

Miserable, ذلیل *zaleel*.

Misfortune, بدبختی *bad-bukhti*.

Miss (a mark), خطا کردن *khetā kardan*.

Mist, مه *meh*.

Mistake, *s.*, خطا *khubt*; سهو *sah'v*.

Mistake, *خط کردن* *khubt kardan*;
سهو کردن *sah'v kardan*.

Misunderstand, *خلاف فهمیدن* *khelāf fahmeedan*.

Mitigate, *تخفیف دادن* *takhfeef dādan*.

Mix, *v.*, *مخلوط کردن* *kāti kardan*;
مخلوط کردن *makhloot kardan*.

Moan, *v.*, *نالیدن* *nāleedan*.

Moat, *خندق* *khunduk*.

Mob, *ازدهام* *izdehām*;
غوغا *ghōghā*.

Mock, *v.*, *مسخره کردن* *maskhareh kardan*.

Model, *نقشه* *nuksheh*.

Moderate, *معتدل* *mo'tadil*.

Modern, *تازه* *tāzeh*;
جدید *no*;
جدید *jadeed*.

Modest, *شرم‌کین* *sharm-geen*;
با حیا *bā hyā*.

Moist, *adj.*, *نم* *num*.

Moisten, *نم دادن* *num dādan*.

Molest, *v.*, *تعدی کردن* *ta'dee' kardan*.

Moment, *آن* *ān*.

Monarch, *پادشاه* *padishāh*.

Monday, *دوشنبه* *do-shambeh*.

Money, *پول* *pool*;
تنگ‌راه *tankhā*.

Monkey, *بوزینه* *boozeeneh*;
میمون *may-moon*.

Month, *ماه* *māh*.

Monument, یادگار *yādgār*.

Moon, ماه *māh*; ماهتاب *mahtāb*;
(new), هلال *hellāl*; (full), بدر *badr*.

More, زیاده *ziyādeh*; بیشتر *beesh*; بیشتر
beeshter.

Moreover, علاوه براین *alāveh ber-een*.

Morning, صبح *sub'h*.

Morrow (to), فردا *fardā*.

Morsel, لقمه *lūkmeh*.

Mortal (a), انسان *insān*; (deadly),
کشنده *kushendeh*.

Mortar (for pounding), هاون *havan*;
(cannon), خمپاره *khumpāreh*; قیز
kopuz.

Mosque, مسجد *musjid*.

Moss, مرّ *mūrkk* (pr. *mūrgh*).

Most, اکثر *āksar*.

Moth, پروانه *parvāneh*; شب پره
shub-perreh.

Molten, مادر *māder*; والده *rūledeh*.

Motion, حرکت *harakat*.

Motion (to set in), حرکت دادن
harakat dādan.

Motive, سبب *subub*; باعث *bū'isr*.

Mould, قالب *kālib*.

Mouldy, کَرَک *kerek*; (to become),
کَرَک زدن *kerek zadan*.

Mound, تپه *tuppeh*; تل *tul*.

Mountain, کوه *kooh*,

Mourn, *v.*, افسوس خوردن *afsooss khūr-*
dan ; زاری کردن *zāri kardan*.

Mourning, عزاداری *'azādāri*.

Mouse, موش *moosh*.

Mouth, دهن *dahan*.

Mow (to), *v.*, درو کردن *dero kardan*.

Much, بسیار *bīsyār* ; خیلی *khaili*.

Mud, گل *gil* ; باطلاق *bātlāk*.

Muddy, تار *tār*.

Mulberry (white), توت *toot* ; (black),
توت شاه *shāh toot*.

Mule, قاطر *kātir*.

Mundane, دنیوی *dūnyāree*.

Munificence, سخاوت *sekhāvat*.

Murder, *s.*, قتل *katl* ; کشتن *kushtan*.

Murder, *v.*, کشتن *kushtan*.

Murmur, *s.*, گله *gilleh*.

Murmur, *v.*, زدن لنده *lundeh zadan*.

Muscle, عضله *azaleh*.

Mushroom, قارچ *kārch*.

Music (vocal), آواز *āvāz* ; (instru-
mental), ساز *sāz*.

Musician (vocal), خواننده *khānendeh* ;
(instrumental), سازنده *sāzendeh* ;
مطرب *mūtrib*.

Musk, مشک *mishk*.

Musket, تفنگ *tufeng*.

Musketeer, تفنگچی *tufeng-chee*.

Muslin, ململ *malmaḥ*.

Mussulman, مسلمان *mūsūlmān*.

Mustachio, سبیل *sabeel*.

Mustard, خردل *khardal*.

Musty, متعفن *muta'āfan*.

Mutineer, یاغی *yāghee*.

Mutiny, s., فساد *fesād*.

Mutiny, v., یاغی شدن *yāghee shudan*.

Mutter, v., لندیدن *landeedan*.

Mutton, گوشت کوسفند *goosht-i-goos-fand*.

Mutual, طرفین *tarafayn*.

Muzzle, پوزه بند *poozehband*.

Myrtle, مورد *moord*.

Mysterious, مخفی *makhfi*.

Mystery, راز *rāz*.

N.

Nail (finger), ناخن *nakhūn*; (peg)

میخ *meekh*; (claw), چنگ *chung*.

Naked, برهنه *berehneh*; عریان *'aryān*.

Name, s., نام *nām*; اسم *ism*.

Name, v., نامیدن *nāmeedan*.

Namely, یعنی *ya'ani*.

Nap (of cloth), کرک *kurk*.

Nap, s., چرت *churt*.

Nap (to take a), *v.*, چرت زدن *churt zadan*.

Napkin, رومال *roomāl*.

Narcissus, نرکس *nergess*.

Narration, حکایت *hekāyat*.

Narrow, تنگ *tung*.

Nation, ملت *mil-lut*.

Native, اصلی *aslee*.

Nativity, مولود *mowlood*.

Natural, طبیعی *tubee'ee* ; ذاتی *zātee*.

Nature, طبیعت *tabee'at* ; ذات *zāt*.

Naval, بحری *bahree*.

Near, نزدیک *nazdeek*.

Neat, تمیز *tameez*.

Necessaries, لوازم *lowāzemāt*.

Necessary, لازم *lāzim*.

Neck, رقبه *rakabeh* ; کردن *gardan*.

Necklace, گردن بند *gardan-bund*.

Nectarine, شلیل *shaleel*.

Need, *s.*, حاجت *hājat* ; احتیاج *ihitiāj*.

Need, *v.*, داشتن احتیاج *ihitiāj dashtan* ;

محتاج شدن *mohtaj shudan*.

Needle, سوزن *soozan*.

Needless, نالازم *nā lāzem*.

Needy, محتاج *mohtāj*.

Neglect, *v.*, غفلت کردن *gihflat kardan*.

Negligent, غافل *ghāfil*.

Negotiate, *v.*, معامله کردن *moāmeleh kardan.*

Negotiation, معامله *moāmeleh.*

Neighbour, همسایه *humsāyeh.*

Neighbourhood, همسایگی *hamsāyeh-gee.*

Neither, نه این نه آن *ne-een ne-ān.*

Nephew, برادر زاده *brāder zādeh ;*
خواهرزاده *kh'āher zādeh.*

Nerve, عصب *assab.*

Nest, لانه *lāneh ;* آشیانه *ashyāneh.*

Net, تور *toor ;* دام *dām.*

Nettle, گزنه *gezeneh.*

Never, هرگز *hurgez ;* هیچ وقت *heech vakt.*

Neutral, بی طرف *bee taraf.*

New, نو *no ;* تازه *tāzeh ;* جدید *jadeed.*

News, خبر *khabar ;* (good), مزده *muzhdeh.*

Next (adjoining), متصل *mutassil ;*
پیوسته *payvasteh ;* (following), آینده *ayendeh.*

Nib, نك *nūk.*

Niece. See Nephew.

Night, شب *shub.*

Nightgown, شب پیراهن *perāhani-shub.*

Nightingale, بلبل *bulbul*.

Nimble, چابک *chabūk*.

Nipple, پستان *pistān*.

Nitre, شوره *shooreh*

Nobility, بزرگی *buzurgee*; بزرگوار *bu-zurgawar*; نجابت *nejābat*.

Noble, نجیب *nejeeb*; بزرگ *buzurg*.

Nobleman, امیر *ameer*.

Nobody, هیچکس *heechkass*.

Noise, صدا *sedā*; آواز *avāz*; صوت *sōt*; بانگ *bong*.

Noisome, مضر ^۳*muzirr*.

Nominal, فوضی *furzee*; خیالی *khiālee*.

None, هیچ *heechee*.

Nonsense, بیهودہ کی *bee hoodegee*; بیمعنی *bee ma'ani*.

Noose, کمند *kamand*.

North, شمال *shemāl*.

Nose, دماغ *demāgh*; بینی *beenee*.

Nosegay, دستہ گل *dusteh gul*.

Not, نا *na*; نہ *neh*.

Note, رقم *rakkam*.

Nothing, هیچ *heechee*.

Notice, اعلان *i'lān*.

Notion, خیال *khiāl*.

Noun, اسم *ism*.

Nourish, *v.*, پروریدن *parvareedan*.

Now, حالا *al-ān*; حالاً *hālā*.

Nowhere, در هیچ جا *der heech jā*.

Number, عدد *adad*.

Nurse, دایه *dāyeh*.

Nut (hazel or filbert), فندق *fūnduk* ;
(wall-), گردو *girdoo* ; (pistachio),
پسته *pisteh* ; (cocoa), نارجیل *nārjeel*.

Nutmeg, جوزالهند *jūz-el hind*.

Nutriments, غذا *ghezā*.

O.

O ! ای *ā*.

Oak, بلوت *baloot*.

Oar, پارو *pāroo*.

Oath, قسم *kassam*.

Obdurate, سخت دل *sakht dil*.

Obedience, اطاعت *itā'at*.

Obedient, مطیع *mūtee'*.

Obeisance, تعظیم *ta'azeem* ; سلام *sa-lām*.

Obey, *v.*, اطاعت کردن *itā'at kardan*.

Object, *s.*, مقصود *maksood*.

Object, *v.*, ایراد گرفتن *irād giriftan*.

Oblige, *v.*, ممنون ساختن *mamnoon sākhtan*,

Oblique, اریف *ureef*.

Obliterate, *v.*, نسخ کردن *naskh kardan*;

پاک کردن *pāk kardan*.

Oblivion, فراموشی *farāmooshee*.

Obscene, ناپاک *nā-pāk*.

Obscure, تاریک *tāreek*.

Observe (to look), نگاه کردن *nigāh kardan* ; (to keep), نگاه داشتن *nigāh dashtan*.

Obstacle, مانع *māne'*.

Obstinate, خودسر *khūdsar*.

Obstruct, *v.*, ممانعت کردن *memāna'at kardan*.

Obstruction, ممانعت *memāna'at*.

Obtain, یافتن *yāftan* ; حاصل کردن *hāsel kardan*.

Obviate, رفع کردن *raf'e kardan*.

Obvious, آشکار *āshkār*.

Occasion, فرصت *fūrsut* ; محل *mahal*.

Occasional, اتفاقی *itifāki*.

Occupant, متصرف *mutesarif*.

Occupation, شغل *shūghil* ; کار *kār*.

Occur, *v.*, واقع شدن *vākeh shudan*.

Occurrence, سرگذشت *sar-guzasht*.

Ocean, بحر محیط *bahr mōheet*.

Odd (not even), فرد *furd* ; (strange), غریب *ghareeb*.

Odour, بو *boo*.

Off, or far off, بعید *ba'eed* ; رود *door*.

Offence, تقصیر *takseer*.

Offend, *v.*, رنجانیدن *ranjāneedan*.

Offender, مقصر *mukasser*.

Offer, *v.*, تکلیف کردن *takleef kardan*.

Office (post), منصب *munsab*; (chancery), دفتر خانه *daftar khāneh*.

Officer, صاحب منصب *sāhib munsab*.

Offspring, فرزند *farzand*.

Oh! وای *vaī*.

Oil, روغن *rōghan*.

Oilman, روغن فروش *rōghan feroosh*.

Old (aged), پیر *peer*; (ancient), قدیم *kadeem*; (not new), کهنه *kuh-neh*.

Oleander, خرزهره *khar-zahreh*.

Olfactory, بودار *boodār*.

Olive, زیتون *zaytoon*.

Omelette, کوکو *kookoo*.

Omen, اختر *akhter*; فال *fāl*.

Omnipotence, قدرت *kūdrat*.

On, بر *bar*; بالا *bālā*; علی فوق *fōk*; علی *ala*.

Once, یکدفعه *yek-dafa'a*; یکمرتبه *yek-murtaba*; یکبار *yek-bār*.

Oneself, خود *khūd*.

Onion, پیاز *pyāz*.

Only, تنها *tanhā*.

Onward, پیش *peesh*.

Onyx, سنگ سلیمانی *sang i suleimani*.

Open, *v.*, باز کردن *bāz kardan*; وا کردن *vā kardan*.

Open, باز *bāz*; واز *vāz*.

Openly, آشکاره *āshkāreh*.

Opinion, عقیده *akeedeh*; رای *rā'ee*.

Opium, تریاک *taryāk*.

Opponent, حریف *hareef*.

Opportunity, فرصت *fūrsat*; وقت *vakt*.

Oppose, v., ضد کردن *zid kardan*.

Opposite (in position), روبرو *roo-be-roo*; مقابل *mukābil*; (adverse), عکس *aks*.

Opposition, مخالفت *mukhālifat*.

Oppress, v., ظلم کردن *zūlm kardan*; تعدی کردن *ta'adi kardan*.

Oppressed, مظلوم *mazloom*.

Oppression, ظلم *zūlm*.

Oppressor, ظالم *zālim*.

Or, یا *yā*.

Orange, پرتغال *portughāl*; (mandarin), نارنج *nārenj*; (Seville), نارنگی *nārengēe*.

Orator, ناطق *nātik*.

Orchard, باغ *bāgh*.

Order (command), فرمایش *farmāyesh*; حکم *hukm*; (disposition), ترتیب *tarteeb*; نظم *nuzm*.

Order (command), v., فرمودن *far-moodan*; حکم دادن *hūkm dādan*; (arrange), ترتیب دادن *tarteeb dā-*

dan ; نظم دادن *nuzm dādan* ; منظم
 کردن *munazam kardan*.
 Ordinarily, عموماً *imoomān*.
 Oriental, مشرقی *mushraki*.
 Origin, اصل *āsl*.
 Original, اصلی *āslī*.
 Ornament, زیور *zeever*.
 Orphan, یتیم *yateem*.
 Ostensible, ظاهر *zāhir*.
 Ostrich, شتر مرغ *shutur murgh*.
 Other, دیگر *deeger* ; سایر *sāyer* ; غیر
ghair.
 Oven, تنور *tanoor*.
 Over, بالا *bālā*.

Overhead, بالای سر *bālū-i-sar*.
 Overhear (to tell tales), v., سخن چین
 کردن *sukhan cheen kardan*.
 Overlook (a house), v., مشرف بودن
mūshrif boodan.
 Oversee, v., مباشرت کردن *mubāsherat*
kardan.
 Overseer, مباشر *mubāsher*.
 Oversight, سهو *sahr*.
 Ought, باید *bāyed*.
 Our, ما *mā*.
 Out, or Outside, برون *beroon*.
 Outrage, زبردستی *zubberdusti*.
 Owe, v., قرض داشتن *kurz dāshtan*.

Owl, بوم *boom* ; چغد *chughd*.

Own, خود *khūd*.

Own, *v.*, اقرار کردن *ikrār kardan* ;
اعتراف کردن *i'tirāf kardan*.

Owner, صاحب *sāhib* ; مالک *mālīk*.

Ox, گاو *gāv*.

Oyster, صدف *sadaf*.

P.

Pace, قدم *kadam*.

Pacify, مصالحه *musaliheh*.

Pack, *v.*, بستن *bustan*.

Packing-needle, دوز جوال *jaaval dooz*.

Padlock, قفل *kufī*.

Pagan, بت پرست *but parast*.

Page (of a book), صفحه *safha* ; (at-
tendant), غلام پیش خدمت *gholam
peesh-khidmet*.

Pageant, تماشا *tamāshā*.

Paid, آدا شده *ādā shudeh*.

Pain, درد *durd*.

Paint, *s.*, رنگ *rang*.

Paint, *v.*, رنگ زدن *rang zadan* ; نقش
کردن *nuksh kardan*.

Pair, جفت *jūft*.

Palace, درگاه *dargāh* ; عمارت *imārat*.

Palanquin, تخت روان *takhterawān*.

Palatable, مزه دار *muzzehdūr*.

Palate, سقف دهن *sukf-i-dahan*.

Palm (tree), خرما *khormā*; (of hand),
کف دست *kuf-i-dust*.

Palsey, ریشه *ra'asheh*.

Paltry, پست *pust*.

Pant, v., تطیدن *tapeedan*.

Pantaloon, شلوار *shalwār*.

Panther, پلنگ *palang*.

Pantry, شربت خانه *sharbat khāneh*.

Paper, کاغذ *kāghaz*; (news), روزنامه
rooznāme.

Paradise, بهشت *behesht*.

Parallel, مساوی *musāvi*.

Paralysis, فلج *faleej*.

Paramour, رفیق *rafeek*.

Parcel, بسته *busteh*; بقیچه *bukcheh*.

Parchment, پوست اهو *poost-i-āhoo*.

Pardon, بخشش *bakhshesh*; معاف
ma'af.

Pardon, معاف کردن *ma'af kardan*;
بخشیدن *bakhsheedan*.

Pare, v., تراشیدن *tarasheedan*.

Parent, والد *vāled*.

Parole, قول *kōl*.

Parrot, طوطی *tootee*.

Parrot-like, واری *tootee vāree*.

Parsimony, بخل *bukhl*.

Parsley, جعفری *ja'aferi*.

Part, پاره *pāreh* ; تکه *tikkeh* ; حصه *hisseh*.

Particular, مخصوص *makhsoos* ; خاص *khas*.

Particularly, خصوصاً *khesoosan* ; مخصوصاً *makhsoosan*.

Partner, شریک *shareek*.

Partridge (red-legged), کبک *kubk* ;
(royal), کبک درّی *kabk derree* ;
(stone), تیهو *teehoo*.

Pass (mountain), گردنه *gardaneh*.

Pass, v., گذشتن *guzashtan*.

Passage (river or mountain), معبر *ma'abar* ; (in a house), راه *rāh-rō*.

Passenger, مسافر *musāfer*.

Passport, تذکره *tezkerah*.

Past, گذشته *guzashteh*.

Paste, خمیر *khambeer*.

Pasture (ground), مرتع *marta'*.

Pasture, v., چرانیدن *cherāneedan*.

Patch, وصله *vasleh*.

Paternal, پدری *peddereh*.

Patience, صبر *sabr* ; حوصله *hōseleh*.

Patriot, وطن دوست *vatan doost*.

Patron, مربی *murubi*.

Pattern, نمونه *nemooneh*.

Pave, v., سنگ فرش کردن *sang farsh kardan*.

Pavement, سنگ فرش *sang farsh*.

Pavilion, کلاه فرنگی *kolah i frengi*.

Paw, پا *pā* ; پنجه *penjeh*.

Pawn, *v.*, کرو گذشتن *gero guzashtan*.

Pawn. See Chess.

Pay, مواجب *mowajib*.

Pay, *v.*, ادا کردن *ādā kardan* ; ادا دادن *ādā dādan*.

Pea (green), نخود فرنگی *nakhood fren-
gi* ; (chick), نخودچی *nakhodcheh*.

Peace, صلح *sulhh*.

Peacock, طاووس *taoos*.

Peach, حلو *hooloo*.

Peak, کله *kelleh*.

Pear, کلابی *gulābi*.

Pearl, مروارید *murwareed*.

Peasant, رعایت *ra'ayat*.

Peculiar, خاص *khāss*.

Pedigree, نسل *nasl*.

Pedlar, خورده فروش *khurdeh froosh*.

Peel, پوست *poost*.

Peg, میخ *meekh*.

Pen, قلم *kalam*.

Pencil, قلم مداد *kalam medād* ; مداد *medād*.

Penetration, تیزهوشی *teezhooshi*.

Penitence, ندامت *nedāmat*.

Penknife, قلم تراش *kalamtrāsh*.

Penman, خوش نویس *khōsh nevees*.

Pension, *vazeefeh* ; *مستمری mus-tamurree*.

Pensioner, *vazeefeh khor*.

Pensive, *mutafakir*.

Penury, *ihitiāj*.

People, *khalk* ; *مخلوق makhlook*.

People, *v.*, *abad kardan*.

Pepper, *filfil*.

Perceive, *v.*, *multafat shudan*.

Peremptory, *kati'*.

Perfect, *tamām*.

Perfidy, *khiyānat*.

Perfume, *'atr*.

Perfume, *v.*, *mu'attar kardan*.

Perhaps, *shāyed*.

Peril, *khattar*.

Permanent, *dāyem*.

Permission, *ijāzeh* ; *ازن izn*.

Perquisite, *mudākhil*.

Persia, *irān*.

Person, *shukhss*.

Personally, *shukhssan*.

Perspicuity, *teeznazar*.

Perspiration, *'arak*.

Persuade, *v.*, *rāzi kardan*.

Pestilence, *tāoon*.

Pestle, *دسته هاون* *dasteh hāvan*.

Petition, *عريضه* *'areezeh*.

Pheasant, *قرقاول* *karkāool*.

Phlegm, *بلغم* *balgham*.

Phrase, *اصطلاح* *istilāhh*; *عبارت* *ibārat*.

Pick, *v.*, *چیدن* *cheedan*.

Pick (tooth), *خلال* *khelāl*.

Pickaxe, *کلند* *koland*.

Pickle, *ترشی* *tūrshi*.

Picture, *نقشه* *naksheh*; *صورت* *soorat*.

Piebald, *ابلق* *āblak*.

Piece, *پاره* *pāreh*; *تکه* *tikkeh*.

Piety, *دیانت* *diyānat*.

Pig, *خوک* *khook*.

Pigeon, *کبوتر* *kabootar*; (*vulg.* *کفتر* *kaftar*).

Pike, *نیزه* *nayzeh*.

Piles (disease), *بواسیر* *baraseer*.

Pilgrim, *زوار* *zowār*; (to Mecca), *حاج* *hāj*.

Pilgrimage, *زیارت* *ziārat*.

Pill, *حب* *hub*.

Pillage, *غارت* *ghārat*.

Pillar, *ستون* *setoon*.

Pillow, *متکا* *mutaka*.

Pin, *سوزن* *soozan*.

Pincers, *انبر* *anbūr*.

Pinch, *نشکن گرفتن* *nishkun giristan*.

Pious, مقدس *mukudas*.

Pipe, چبق *chebook*.

Piquant, مزه دار *muzzehdār*; با مزه *bā muzzeh*.

Pistachio, پسته *pisteh*.

Pistol, تباچه *tabāncheh*.

Pitch, زفت *zift*; قیر *keer*.

Pitch (with pitch), *v.*, زفت مالیدن *zift maleedan*; قیر مالیدن *keer maleedan*; (a tent), چادر زدن *chādur zadan*.

Pitcher, کوزه *koozeh*.

Pitiless, بی رحم *bee rah'm*.

Pith, مغز *mughz*.

Pity, رحم *rah'm*.

Place, جا *jā*; مکان *makān*.

Plague, طاعون *tā'oon*.

Plain, *s.*, صحرا *sahra*.

Plain, *adj.*, هموار *hamvār*; صاف *sāf*; (ugly), زشت *zisht*.

Plaintiff, مدعی *mudae*.

Plan, نقشه *naksheh*.

Plane (tree), چنار *chenār*.

Plank, تخته *takhteh*; لوح *lōhh*.

Plant, بته *bütteh*.

Plaster, گچ *gach*.

Plate, بشقاب *boshkāb*.

Platform, سکو *sakoo*.

Play, s., بازی *bāzi*.

Play, v., بازی کردن *bāzi kardan*.

Pleasant, خوش *khōsh*; (of a place),

بـا صفا *bā sefā*; خرم *khoram*.

Pleiades, پروین *parveen*.

Plenipotence, استقلال *istiklāl*.

Plentiful, فراوان *ferāvān*.

Plough, شخم *shūkhm*.

Pluck (flowers), v., چیدن *cheedan*;
(a bird), ابریت کردن *abreet kardan*.

Plum, الو *aloo*.

Plunder, غارت *ghārat*.

Plural, جمع *jame'*.

Pocket, جیب *jeeb*.

Pocket-book, بـغـلی کـتـابـچـه *ketābcheh*
'baghali.

Poem, شعر *shi'ir*.

Poet, شاعر *shā'ir*.

Point (dot), نقطه *nukteh*; (of a
speech, etc.), نکته *nukteh*; (of a
sword, etc.), سر *sar*.

Poison, زهر *zah'r*.

Pole (geographical), قطب *kutb*; (of
a tent), درک *derek*.

Policeman, پلیس *poleess*.

Polite, مـادب *mo'adab*.

Pollute, نجس کردن *najas kardan*.

Pomegranate, انار *anūr*.

Pomp, حشمت *hishmet*.

Pond, حوض *hōz*; اصطخر *istakhr* (vulg. استلخ *istalkh*).

Ponder, *v.*, سنجیدن *sanjeedan*.

Ponderous, سنگین *sangeen*.

Poniard, قمه *kamēh*.

Poor, فقیر *fakeer*; بیچاره *bee chāreh*.

Poppy, خشخاش *khashkhāsh*.

Populace, عام *'ām*.

Porcelain, چینی *cheenee*.

Porcupine, جوجه تیغی *joojeh teghee*.

Port, بندر *bunder*.

Porter, دربان *durban*; قاپوچی *ka-poochi*.

Portico, اویان *āyvān*.

Portion, حصه *hisseh*.

Position, محل *maḥal*.

Positive, یقین *yakeen*.

Positively, یقیناً *yakeenan*; حکماً *huk-man*.

Possess, *v.*, داشتن *dāshtan*; تصرف داشتن *tassaruf dāshtan*.

Possession, تصرف *tassaruf*.

Possible, ممکن *mumkin*.

Possibly, شاید *shāyad*.

Possibility, امکان *imkān*.

Post (letter), پوست *poost*; (situation),

میل *mansab* ; (timber, etc.), منصب *meel*.
 Posterior, عقب *'akab*.
 Posterity, اولاد *owlād*.
 Postmaster, رُس پستخانه *reis posta-khāneh*.
 Post-office, پسته خانه *posta khāneh*.
 Postpone, *v.*, موقوف کردن *mowkoof kardan*.
 Pot, ديك *deeg* ; کوزه *koozeh*.
 Potash, قالياب *kālyāb*.
 Potato, سیب زمینی *seeb-i-zameeni*.
 Potter, کوزه کر *koozehger*.
 Pour, *v.*, ریختن *reekhtan*.

Poverty, کدائی *gedāee*.
 Powder (gun-), باروت *bāroot* ; (medicine), سفوف *sefoof*.
 Power, قوت *koovat* ; قدرت *kūdrat* ; زور *zoor*.
 Practice, مشق *mashk*.
 Praise, تعریف *ta'areef*.
 Prank, شیوه *sheeveh*.
 Prawn, میگو *maygoo*.
 Prayer, دعا *dū'ā* ; نماز *nemāz*.
 Preach, *v.*, وعظ کردن *va'az kardan*.
 Preacher, واعظ *vā'iz*.
 Precedent, مقدمه *mukadameh*.
 Precious, کران *gerān* ; قیمتی *kaimati*.

Precipice, پرتگاه *pūrtgāh*.

Preface, دیباچه *deebācheh*; مقدمه *mu-kadameh*.

Prefer, *v.*, ترجیح دادن *tarjeehh dādan*.

Preference, ترجیح *tarjeehh*.

Preferment, ترقی *turukki*.

Pregnant, آبستن *ābestan*.

Premium, پاداش *pādāsh*.

Preparation, تدارك *tedāruk*; تکیه *tehieh*.

Prepare, *v.*, تدارك دیدن *tedāruk deēdan*; تکیه کردن *tehieh kardan*; حاضر کردن *hāzer kardan*.

Presence, حضور *hezoor*; وجود *vejood*.

Present (not absent), حاضر *hāzir*; (from inferior to superior), تعارف *ta'ārūf*; پیشکش *peeshkesh*; (superior to inferior), التفات *iltifāt*; (of money), انعام *āna'ām*; (present tense), حالیه *hālieh*; (at present), حالا *hālā*; (for the present), بنقد *benukd*.

Preserve (jam), *s.*, مربا *murabbā*.

Preserve, *v.*, نگاه داشتن *negah dāshtan*.

Press (squeeze), *v.*, فشردن *feshurdan*; تنگ آوردن *tang āwardan*.

Presume (imagine), *v.*, خیال کردن

khiāl kardan ; (be presumptuous),
jessārat kardan.
 Presumption, *jessārat*.
 Pretence, *bahāneh*.
 Preternatural, *khalāf-i-kaadeh*.
 Prevail, *v.*, *ghālib shudan*.
 Prevent, *v.*, *bāz dāshtan* ;
mān'e shudan.
 Previous, *peeshter*.
 Prey, *sayd* ; *shekār*.
 Price, *kaymat*.
 Priceless, *bee kaymat*.

Pride, *ghroor*.
 Prince, *shāhzādeh*.
 Princelike, *shāhāneh*.
 Princess, *shāhzādeh khānum*.
 Principal (sum), *āsl* ; (chief),
re'iss.
 Print, *v.*, *chāp kardan*.
 Printer, *chāpzan*.
 Prison, *hubss* ; *zendān*.
 Prisoner, *mahbooss*.
 Privacy, *khalvat*.
 Private, *khāss* ; *makh-sooss*.

Privately, مخفی *mukhfee*; در پنهانی
dur penhānee.

Prize, *v.*, عزیز داشتن *'azeez dāshtan*.

Probable, ممکن *mumkin*.

Probability, امکان *imkān*.

Procession, دسته *dusteh*.

Procrastinate, *v.*, امروز و فردا کردن *im-rooz o fardā kardan*.

Produce, *v.*, بر آوردن *bar awardan*;
ظاهر کردن *zāher kardan*.

Profit, نفع *naf'e*; فایده *fāyede*.

Profitable, مفید *mofeed*.

Profound, عمیق *'ameek*.

Prohibit, *v.*, منع کردن *man'e kardan*;

و داشتن *vā dāshtan*; باز داشتن
dāshtan.

Project, *s.*, اراده *irādeh*.

Project, *v.*, اراده کردن *irādeh kar-dan*.

Promise, وعده *va'adeh*; قول *kōl*.

Promise, *v.*, وعده دادن *va'adeh dā-dan*;
قول دادن *kōl dādan*.

Promote, *v.*, ترقی دادن *turukki dādan*.

Promotion, ترقی *turukki*.

Promulgate, *v.*, شهرت دادن *shuhrat dādan*.

Pronunciation, تلفظ *talafuz*.

Proof, دلیل *daleel*.

Proper, درست *drūst* ; مناسب *mu-nāsib*.

Property, مال *māl*.

Prophet, پیغمبر *payghambar*.

Proposal, تکلیف *takleef*.

Propose, *v.*, تکلیف کردن *takleef kardan*.

Proprietor, صاحب *sāhib* ; مالک *mālīk*.

Propriety, شایستگی *shāyestigee*.

Prospect, منظر *munzur*.

Prosperity, اقبال *ikbāl*.

Prosperous, با اقبال *ba ikbāl*.

Protect, *v.*, حمایت کردن *hemāyet kardan*.

Protector, حامی *hāmi*.

Proud, مغرور *maghroor* ; متکبر *muta-kabir*.

Prove, *v.*, ثابت کردن *sābit kardan*.

Provender, علیق *'aleek*.

Proverb, مثل *masal*.

Provided, بشرطیکه *beshart-i-keh*.

Province, ولایت *velāyet*.

Providence, پرورده کاری *parvardi-gāri*.

Provision, ذخیره *zakhireh*.

Proviso, شرط *shart*.

Provocation, تحریک *tahreek*.

Provoke, *v.*, انگیزتن *angeekhtan* ; تحریک کردن *tahreek kardan*.

Provoker, محرک *muharik* ; انگیز *ān-geez*.

Prudence, بصیرت *baseerat* ; هشیاری *hōshyāri*.

Prudent, هشیار *hōshyār* ; عاقل *'ākil*.

Public (the), s. عام *ām*.

Puff out, v., فوت کردن *foot kardan*.

Pull, v., کشیدن *kasheedan*.

Pulley, چرخ *charkh*.

Pulpit, منبر *munbar*.

Pulse, نبض *nabz*.

Pumpkin, کدو *kadoo*.

Pun, ایهام *ihām*.

Punish, v., تنبیه کردن *tanbeeh kardan*.

Punishment, تنبیه *tanbeeh* ; سیاست *siāssat*.

Pupil, شاگرد *shagird*.

Purchase, s., خرید *khareed*.

Purchase, v., خریدن *khareedan*.

Purchaser, خریدار *khareedar* ; مشتری *mūshdari*.

Pure, صاف *sāf* ; ساده *sādeh*.

Purgative, مسهل *mūs-hil*.

Purify, v., صاف کردن *sāf kardan*.

Purple (crimson), ارغوانی *ārghawāni* ;
(blue), بنفشه *benefsheh*.

Purport, مطلب *matlab*.

Purpose, مقصود *maksood*.

Purse, کیسه *keeseh* ; کف *keef*.

Pursue, *v.*, عقب کردن *'akab kardan*.

Push, *v.*, پیش راندن *peesh rāndan*.

Put, *v.*, گذاشتن *guzāshtan* ; نهادن *ne-hādan*.

Putrefy, *v.*, کندیدن *gandeedan*.

Putrid, کنده *gandeedeh*.

Puzzle, *v.*, حیران کردن *hayrān kardan*.

Q

Quadrangle (court), حیات *hayāt* ;
(square), مربع *muraba*.

Quadruped, چهارپا *chārpā*.

Quadruple, چهارمقابل *chehār mukā-bil*.

Quail, بلدرچین *bildercheen*.

Quality, مقدار *mikdār*.

Quantity, مقدار *mikdār*.

Quarrel, مرافعه *murafe'eh* ; دعوی *da'wa*.

Quarter, ربع *rub'e* ; چهاریک *chehār-yek*, or چارک *chārek*.

Queen, ملکه *malakeh*.

Quell, *v.*, ساکت کردن *sākit kardan*.

Quench (fire), خاموش کردن *khamoosh kardan* ; (thirst), رفع تشنگی کردن *raf'e tishnagi kardan*.

Question, سؤال *soo-āl*.

Quick (speedy), تند *tūnd*; (living),

حي *hai*; زنده *zende*h.

Quicksilver, زيمبق *zaybak*; جيوه *jee-veh*.

Quiet, آرام *ārām*.

Quilt, لحاف *lahāf*.

Quince, به *beh*.

Quit, v., ترك کردن *tark kardan*.

Quite, بالکلیه *bil-kūlli-eh*.

Quotation, نکل *nukl*.

Quote, v., نکل کردن *nukl kardan*.

R

Rabbi, خاхам *khākhām*.

Rabbit, خرکوش *khargoosh*.

Rabble, هنگامه *hengāmeh*.

Raddish, تربچه *torubcheh*.

Radiance, روشنایی *rōshnāee*.

Rafter, تیر *teer*.

Rag, پينه *peeneh*.

Railing, معجر *ma'jur*.

Railway, راه آهن *rāh-i-āhen*.

Raiment, لباس *lebās*.

Rain, باران *bārān*; بارش *bārish*.

Rain, باریدن *bāreedan*.

Rainbow, قوس قزح *kōs-i-kazahh*.

Raise, v., برداشتن *bar dāshtan*.

Rake, خاک کش *khāk-kesh*.

Ram, میش *meesh*.

Ramble, سیر کردن *sayr kardan*.

Ramrod, سنبه *sunbeh*.

Rancid, تخمیه *tukhmaee*.

Rancorous, کینه *keenehee*.

Random, اتفاقی *itifāki*.

Rank, شأن *sha'an*.

Ransack, غارت کردن *ghārat kardan*.

Ransom, فدیہ *fadiyeh*.

Rapid, تیز *teez*; تند *tūnd*.

Rapier, قداره *kadāreh*.

Rare, کم یاب *kam yāb*.

Rascal, حرام زاده *harām zādeh*.

Rascality, حرام زاده کی *harām zādehgee*.

Rash, بی احتیاط *bee ihtiyāt*.

Ravage, v., تاراج کردن *tarāj kardan*.

Raven, زاغ *zāgh*.

Raw, خام *kḥām*; ناپخته *nāpookhteh*.

Ray, پرتو *parto*.

Razor, تیغ دلاکی *teegh dalāki*.

Reach, v., دست رسانیدن *dust resānee-dan*.

Reach, s., دست رس *dust rus*.

Read, p.p., خوانده *khāndeh*.

Read, v., خواندن *khāndan*.

Readily, بامیل *bāmayl*.

Ready, حاضر *hāzer*.

Ready-cash, نقد *nukd*.

Real, حقیقی *hakeeki*.

Really, حقیقتاً *hakeekatan*.

Realm, مملکت *mamlakat*.

Reap, *v.*, درو کردن *dero kardan*.

Rear (bring up), *v.*, پروریدن *parvaree-*
dan; (as a horse), بردوپا ایستادن
bardopā istādan.

Reason (mind), عقل *akl*; (proof),
دلیل *daleel*.

Rebel, یاغی *yāghi*.

Rebel, *v.*, یاغی شدن *yāghi shudan*.

Rebound, *v.*, بازگشتن *bāz gashtan*.

Rebuke, *v.*, سرزنش کردن *sarzanesh*
kardan.

Recall, *v.*, باز طلبیدن *bāz talabeedan*.

Recede, *v.*, برگشتن *bargashtan*; بازگشتن
bāzgashtan.

Receipt, رسید *rased*; قبض *kubz*.

Receive, گرفتن *giriftan*; قبول کردن *ka-*
bool kardan.

Recent, تازه *tāzeh*.

Recite, *v.*, نقل کردن *nakl kardan*.

Reckon, *v.*, حساب کردن *hissāb kar-*
dan.

Recognise, *v.*, شناختن *shenākhtan*.

Recollect, *v.*, یاد کردن *yād kardan*.

Recommend, *v.*, سفارش کردن *sefā-*
resh kardan.

Recommendation, سفارشی *sefāreshi*.

Recompence, پاداش *pādāsh* ; مزد *muzd* ; مکافات *mūkāfāt*.

Reconcile, *v.*, اشتی دادن *āshti dādan*.

Record, *v.*, ثبت کردن *subt kardan*.

Recover (get back), *v.*, بازیافتن *bāz yāftan* ; (health), شفا یافتن *shefā yāftan*.

Rectitude, صدق *sidk* ; راستی *rāstee*.

Red (crimson), قرمز *kirmiz* ; (scarlet), سرخ *sūrkh*.

Reduce, *v.*, کم کردن *kam kardan*.

Reed, نی *nay*.

Reel, کلافه‌نی *kalāfeh-nakh*.

Refer, *v.*, راجع کردن *rāji' kardan* ; واگذار کردن *vaguzār kardan*.

Reflect (think), *v.*, سنجیدن *sanjee-dan*.

Refrain, دست کشیدن *dust kasheedan*.

Refuge, پناه *penāh*.

Refuge (to take), *v.*, پناه آوردن *penāh awardan*.

Refuse, *v.*, قبول نکردن *kabool nekar-dan*.

Refute, *v.*, رد کردن *rud kardan*.

Regard (esteem), *v.*, عزیز داشتن *'azeez dāshtan* ; (look at), نگاه کردن *negāh kardan*.

Regard (esteem), احترام *ihtirām*.

Regent, جانشین *kā'im makām*; قائم مقام *jā-nesheen*.

Regiment, فوج *fōj*.

Region, نواحی *nawāhee*.

Register, s., دفتر *daftar* (pl. دفاتر *de-fāter*).

Register, v., ثبت کردن *subt kardan*.

Regret, افسوس *afsooss*.

Regret, v., افسوس داشتن *afsooss dāsh-tan*.

Regular, با قاعده *bā kā'adeh*.

Regularly, موافق قاعده *mo'āfik-i-kā'a-deh*.

Regulate, v., تنظیم دادن *tanzeem dādan*.

Regulation, قاعده *kā'adeh*; قانون *kā-noon*.

Reign, s., سلطنت *sultanat*.

Reign, v., سلطنت کردن *sultanat kar-dan*.

Rein, دست جلو *dust-i-jelo*.

Relate, v., نقل کردن *nukl kardan*; قصه گفتن *kisseh guftan*.

Release, v., آزاد کردن *āzād kardan*.

Religion, دین *deen*; مذهب *muzhab*.

Relish, مزه *muzzeh*.

Rely, v., اعتقاد داشتن *itakād dāshtan*.

Remain, v., ماندن *māndan*.

Remainder, باقی *bāki*.

Remarkable, عجب *'ajab*.

Remedy, علاج *ilaj* ; چاره *chāreh*.

Remember, یاد داشتن *yād dāshtan*.

Remembrance, یاد *yād* ; (souvenir), یادگار *yādgār*,

Remind, *v.*, یاد آوردن *yād āwardan* ; یادآوری کردن *yādāveri kardan*.

Remissness, غفلت *ghiflat*.

Renew, *v.*, تجدید کردن *tajdeed kardan*.

Renounce, *v.*, انکار کردن *inkar kardan*.

Rent (fissure), چاک *chāk* ; (hire), اجاره *ijāreh* ; کرایه *kerāyeh*.

Repair (mend), تعمیر کردن *ta'ameer kardan*.

Repairs, تعمیرات *ta'ameerāt*.

Repeal, *v.*, باطل کردن *bātel kardan*.

Repeat, *v.*, باز گفتن *bāz gūstan* ; تکرار کردن *tikrar kardan*.

Repeatedly, مکرر *mūkarar*.

Repent, *v.*, پشیمان شدن *peshimān shudan*.

Repentance, پشیمانی *peshimāni*.

Repetition, تکرار *tikrār*.

Replete, مملو *mamlū*.

Reply, جواب *jawāb*.

Report, خبر *khabar* ; شهرت *shuhret*.

Repose, *v.*, استراحت کردن *isterahat kardan*.

Repose, *s.*, استراحت *isterāhat*; اسوده‌گی *āsoodegee*.

Represent (expose), *v.*, اظهار کردن *iz-hār kardan*.

Reprieve, مهلت *muh'lat*.

Reproach, طعنہ زدن *ta'aneh zadan*.

Reprove, *v.*, سرزنش کردن *sarzanish kardan*.

Reptile, جانور *jāniver*.

Reputation, ابرو *abroo*; ناموس *nā-mooss*.

Reputable, معتبر *mo'taber*.

Request, *v.*, خواهش کردن *khā'hesh kardan*.

Request, *s.*, خواهش *khā'hesh*.

Require, *v.*, خواستن *khāstan*.

Requisite, لازمه *lāzemeh*.

Rescue, نجات *nejāt*.

Rescue, *v.*, نجات دادن *nejāt dādan*.

Resemblance, شباهت *shebāhat*.

Resemble, شباهت داشتن *shebāhat dāshtan*.

Reside, *v.*, سکنا داشتن *suknā dāshtan*.

Residence, مسکن *musken*.

Resign, *v.*, استیفا دادن *isteefā dādan*.

Resin, آنکم سقز *angūm*; سقز *sakkaz*.

Resist, v., ایستاده‌گی کردن *istādigeē kardan*.

Resolve, v., قرار گرفتن *kerār giriftan*.

Resolution, قرار *kerār*.

Respect, s., احترام *ihtirām*.

Respect, v., محترم دانستن *muhtarem dānestan*.

Respectable, معتبر *mo'taber*.

Rest, s., راحت *rāhat* ; استراحت *isterā-hat*.

Rest, v., راحت کردن *rāhat kardan*.

Rest (support), تکیه *tekieh*.

Result, نتیجه *nateejeḥ*.

Resurrection, قیامت *kiyāmat*.

Retail, خرده فروشی *khoordeh feroo-shee*.

Retain, v., نگاه داشتن *negāh dāshtan*.

Retribution, مجازات *mujāzāt*.

Return, s., مراجعت *murāja'at*.

Return (come back), v., برگشتن *bar gashtan* ; مراجعت کردن *murāja'at kardan* ; (give back), پس دادن *pus dādan*.

Reveal, آشکرا کردن *āshkāreh kardan*.

Revenge, انتقام *intikām*.

Revenue, مالیات *mālyāt*.

Review, s., سان *sān*.

Review, v., سان دیدن *sān deedan*.

Revolution, گردش *gardish*.

Revolve, *v.*, گردیدن *gardeedan*.

Revolver, طپانچه شش لوله *tapāncheh sheshlooleh'ee*.

Reward, *s.*, پاداش *pādāsh*; حق زحمت *hak-i-zahmat*; انعام *āna'am*.

Reward, *v.*, انعام دادن *āna'am dādan*.

Rhubarb (medicine), ریوند *rawand*; (fruit), ریواس *rivas*.

Rhyme, قافیه *kāfieh*.

Rib, دنده *dendeh*.

Ribbon, نوار *navār*.

Rice, برنج *berinj*; (plain boiled) چلو *chelo*; (with sauce, &c.), پلو *pilō*.

Rich, صاحب دولت *sāhib dowlet*.

Riddle, معما *muammā*.

Ride, *v.*, سوار شدن *sawār shudan*.

Rider, سوار *sawār*.

Ridge, پشته *pūshteh*.

Ridicule, مسخره *muskhareh*.

Right (not left), راست *rāst*; (due), حق *hakk*.

Righteous, صدیق *sadeek*; صداقت *si-dākat*.

Righteousness, صدق *sidk*.

Rigid, سفت *sift*; سخت *sakht*.

Ring, حلقه *halkeh*; (of finger), انگشتر *angooshter*.

Ring, *v.*, زنگ کشیدن *zang kasheedan*.

Ringlet, زلف *zūlf*.

Riot, غوغا *ghōghā*.

Ripe, رسیده *raseedeh*.

Rise, *v.*, برخاستن *bar khāstan* ; پاشدن *pā shudan*.

Risk, خطر *khatar*.

Rival, حریف *hareef*.

River, رود *rood* ; رودخانه *roodkhāneh*.

Rivulet, نهر *nahr*.

Road, راه *rāh* ; جاده *jādeh*.

Roar, *v.*, نعره زدن *na'areh zadan*.

Roast, *v.*, کباب کردن *kabāb kardan*.

Rob, *v.*, دزدیدن *dūzdeedan*.

Robber, دزد *dūzd* ; (highway), راهزن *rāhzan*.

Robbery, دزدی *dūzdee*.

Robe, قبا *kebā*.

Robust, تنامند *tanomund*.

Rock, کمر *kamar*.

Rocket, شاه تیر *shāh-teer*.

Rogue, اوباش *obāsh* ; شریر *shareer*.

Roguery, شرارت *sherārat*.

Roll (list), فهرست *fihrist* ; (of linen, &c.), لوله *looleh*.

Roll (on the ground), *v.*, غلطیدن *ghal-teedan* ; (make a), لوله ساختن *looleh sakhtan*.

Rolling-pin, وردنه *vardeneh* ; چوبه *choobeh*.

Roof, سقف *sak'f* ; بام *bām*.

Rook, کلاغ *kelāgh*.

Room, اطاق *otāk*.

Root (of a plant), ریشه *reesheh* ; (of a matter), اصل *āsl* ; بیج *beekh*.

Rope, ریمان *reesmān*.

Rosary, تسبیح *tasbeehh*.

Rose (ordinary), گل سرخ *gūl-i-surkh* ;
(grafted), پیوندی *payvandi* ;
(monthly), گل رشتی *gūl-i-rashti*.

Rose-water, کلاب *gūlāh*.

Rot, v., پوسیدن *poosedan*.

Rotation, گردش *gardesh*.

Rough, زبر *zibr* ; درشت *drūsht*.

Roughly, با درشتی *bā drūshtee*.

Round, گرد *gird* ; مدور *modavar* ; (of artillery), شلیک *sheleek*.

Row (line), صف *suf* ; خط *khat*.

Row (in a boat), v., پارو زدن *paroo zadan*.

Royal, شاهانه *shāhāneh*.

Rub, v., مالیدن *māleedan*.

Rubbing, مالش *mālīsh*.

Rubbish, اشغال *āshkhāl*.

Ruby, لعل *la'l*.

Rug, قالیچه *kālīcheh*.

Ruin (building), خرابه *kharābeh* ;
(destruction), خرابی *kharābi*.

Ruined, خراب شدن *kharāb shudan* ;
مخروب *makhroob*.

Rule (canon), امر *āmr* ; (government),
حکومت *hekoomat*.

Rule (lines), *v.*, خط کشیدن *khat ka-*
sheedan ; (govern), حکومت کردن
hekoomat kardan.

Ruler (for lines), مصدر *musdar* ;
(governor), حاکم *hākim*.

Rumour, شهرت *shuhrat*.

Run, *v.*, دویدن *daveedan* ; تاختن
tākhtan.

Runner (footman), شاطر *shātir*.

Rust, زنگ *zang*.

S

Sable (fur), سنجاب *sanjāb*.

Sabre, شمشیر *shamsheer*.

Sack, *s.*, جوال *jawāl*.

Sack, *v.*, تاخت و تاراج کردن *tākht o*
tārāj kardan.

Sacred, مقدس *mukuddus*.

Sacrifice, *s.*, قربان *kurbān*.

Sacrifice, *v.*, قربان کردن *kurbān kar-*
dan.

Sad, دلتنک *diltang*

Saddle, زين *zeen* ; (pack), پالان *pālān*.

Safe, امن *amn*.

Safely, با سلامت *bā salāmat*.

Safety, سلامتی *salāmati*.

Saffron, زعفران *za'aferān*.

Sage (wise), عاقل *'ākīl*.

Said (aforesaid), مذکور *mazkoor*.

Sail, بادبان *bādbān*.

Sailor, بحری *bahri*.

Saint, پیر *peer* ; امامزاده *imāmzādeh*.

Sake, خاطر *khāter*.

Sal-ammoniac, نشادر *neshādūr*.

Salary, مواجب *mawājib*.

Sale, بیع *bay* ; فروش *feroosh*.

Saliva, تف *tūf*.

Sallow, زردرنگ *zardrang*.

Salt, نمک *nemek*.

Salt-cellar, نمک دان *nemek-dān*.

Salty, شور *shoor*.

Saltpetre, شوره *shooreh*.

Salubrious, سالم *sālim*.

Salver, مجموعه *majma'eh*.

Salutation, سلام *salām*.

Salute, v., سلام دادن *salām dādan*.

Same, همین *hameen*.

Sample, نمونه *nemooneh*.

Sanction, اجازه *ijāzeh*.

Sand, ماسه *māseh*.

Sandal, چارق *charuk*.
 Sandal-wood, سندل *sandal*.
 Sanguinary, خونخوار *khoonkhār*.
 Sap, شیرہ *sheereh*.
 Sapphire, یاقوت کبود *yakoot kabood*.
 Sarcasm, طعنه *ta'aneh*.
 Satin, اطلس *ātlas*.
 Sash, کمر بند *kamarband*.
 Satan, شیطان *shaitān*.
 Satisfaction, رضایت *rezāyet*.
 Satisfy, *v.*, راضی کردن *rāzi kardan*.
 Saturate, *v.*, خیز کردن *kheess kardan*.
 Saucer, نعلبکی *na'albeki*.
 Save, *v.*, نجات دادن *nejāt dādan*.

Saving (frugal), پس انداز *pus āndāz*.
 Savour, لذت *lizzet* ; مزه *muzzeh*.
 Saw, آره *arreh*.
 Say, *v.*, گفتن *gūftan*.
 Saying, گفتار *guftār*.
 Scabbard, غلاف *ghelāf*.
 Scaffolding, چوب بندی *choob nabdi*.
 Scale, میزان *meezān*.
 Scar, داغ *dāgh*.
 Scarce, کم *kam* ; قليل *kaleel* ; کم یاب *kam-yāb*.
 Scarcity, قحطی *kahtee*.
 Scare, *v.*, ترسانیدن *tarsāneedan*.
 Scarlet, سرخ *sūrkh*.

Scatter, *v.*, پاشیدن *pāsheedan*; پخش کردن *pakhsh kardan*.

Scent, بو *boo*.

Scent, *v.*, بو کردن *boo kardan*.

Scholar (pupil), شاگرد *shāgird*; (divinity), طلبه *talabeh*; (learned man), صاحب علم *sāhib i'lm*.

School, مدرسه *madrasseh*; مکتب *maktub*; (fellow), هم مکتب *hum maktub*; (master), معلم *mo'allem*.

Science, علم *ilm*.

Scissors, مقراض *mikrāz*; قیچی *kaychi*.

Scold, *v.*, سرزنش کردن *sarzanish kardan*.

Scorch, *v.*, سوختن *sookhtan*.

Scorpion, عقرب *akrab*.

Scoundrel, حرامزاده *harāmzādeh*.

Scout, جاسوس *jāsoos*.

Scrape, *v.*, حراشیدن *kharāsheedan*.

Scratch, *v.*, see scrape.

Scream, *v.*, جیق زدن *jeek zadan*.

Screen, پرده *pardeh*.

Screw, پیچ *peech*.

Scribe, کاتب *kātib*.

Scruple, شبهه *shūbheh*; شك *shak*.

Sculpture, نقاشی *nakāshi*.

Scum, کف *kaf*.

Sea, دریا *daryā*.

Seal, مهر *muḥ'r* ; (animal), سگ دریا *sag-i-daryā*.

Seal, v., مهر کردن *muḥ'r kardan*.

Seam, دوخت *dookht* ; درز *durz*.

Search, v., جستجو کردن *jūstan* ; تفحص کردن *tafa-hus kardan*.

Season, موسم *mowsam* ; فصل *fus'l*.

Seat, جای نشستن *jāee neshestan*.

Second (time), ثانیه *sāni-eh* ; (position), دومی *duyum* ; ثانی *sāni*.

Secret, راز *rāz*.

Sect, طایفه *tāyefeh*.

Section, قطعه *kuta'eh*.

Secure, محفوظ *mahfooz*.

Scarcity, سلامت *selāmat*.

Sedition, فساد *fasād* ; فتنه *fitneh*.

See, v., دیدن *deedan*.

Seed, تخم *tūkhm*.

Seek, جستن *jūstan*.

Seem, v., نمودن *namoodan* ; ظاهر شدن *zāhir shūdan*.

Seize, گرفتن *giriftan*.

Seldom, ندرتاً *nūdratan* ; کمتر *kamtar*.

Select, v., انتخاب کردن *intikhāb kar-dan*.

Select, p.p., منتخت *muntakhib*.

Self, خود *khūd*.

Selfish, خود دوست *khud doost*.

Sell, *v.*, فروختن *ferookhtan*.

Send, *v.*, فرستادن *feristādan*.

Senior, پیر *peer* ; کبیر *kebeer*.

Senna (drug), سنا *senna*.

Sense (feeling), حس *hiss* ; (intellect), عقل *'akl*.

Senseless (wanting life), بیهوش *bee-hoosh* ; (without meaning), بیمعنی *bee-ma'anee*.

Sent, فرستاده *feristādeh*.

Sentence (phrase), عبارت *ibāret*. See Judgment.

Sentinel, پاسبان *pāssbān*.

Separate, جدا *judā*.

Separately, علی حده *elāhedeh* ; جدا جدا *judā-judā*.

Separation, جدائی *judā-ee*.

Sepulchre, گور *goor*.

Sequel, آخرت *ākherat*.

Sequester, ضبط کردن *zabt kardan*.

Sergeant, دہ باشی *dah bāshi*.

Serious (affair), مهم *mohim* ; (person), سنگین *sangeen*.

Serpent, مار *mār*.

Serpentine, مارپیچ *mārpeech*.

Servant, نوکر *nōker* ; خادم *khādim*.

Serve, *v.*, نوکری کردن *nōkeri kardan* ;
خدمت کردن *khidmat kardan*.

Service, نوکری *nōkeri* ; خدمت *khidmet*.

Set, *v.*, گذاشتن *guzāshtan* ; نهادن *nehādan*.

Settle, *v.*, مقرر کردن *mukarar kardan* ;
قرار گذاشتن *kerār guzāshtan*.

Several, چند *chund* ; چندین *chundeen*.

Severe, سخت *sakht* ; شدید *shedeed*.

Sew, دوختن *dookhtan*.

Shabby, حقیر *hakeer*.

Shade, سایه *sāyeh*.

Shake, *v.*, تکان دادن *takān dādan*.

Shame, شرم *shurm* ; حیا *hyā*.

Shameless, بی شرم *bee shurm* ; نی *bee hyā*.

Shank, ساق *sāk*.

Shape, شکل *shikl* ; هیئت *heyat*.

Share, *v.*, قسمت کردن *kismat kardan*.

Sharp, تیز *teez*.

Shatter, *v.*, خورد کردن *khoord kardan*.

Shave, *v.*, تراشیدن *terāsheedan*.

Shawl, شال *shāl*.

Shed, *v.*, ریختن *reekhtan*.

Sheet, شمد *shamad* ; ملافه *molāfeh*.

Shelf, طاقچه *tākcheh*.

Shell (fish), صدف *sadaf*; (bomb),
خم پاره *khompāreh*.

Shelter, پناه *penāh*.

Shepherd, چوپان *choopān*.

Sherbet, شربت *sharbat*.

Shield, سپر *seper*.

Shine, *v.*, تابیدن *tābeedan*; درخشیدن
darakhseedan.

Ship, *s.*, جهاز *jehāz*; کشتی *keshtee*.

Ship, *v.*, حمل کردن *haml kardan*; بار
کردن *bār kardan*.

Shiver, *v.*, لرزیدن *larzeedan*.

Shock, سدم *sudmeh*; ضرب *zurb*; تکان
takān.

Shock (to give a), تکان دادن *takān
dādan*.

Shoe, کفش *kafsh*; (horse), نعل *na'al*;
(canvas), گیوه *geeveh*.

Shoemaker, کفش دوز *kafsh-dooz*.

Shoot (a bird, &c.), *v.*, زدن *zadan*;
(to fire upon), تفنگ در کردن *tufang
dar kardan*.

Shoot, *s.*, شاخته *shākhcheh*.

Shop, دکان *dukān*; حجره *hujreh*; (wine),
میخانه *maykhāneh*; (apothecary's),
دواخانه *dawākhāneh*.

Shore, کناره *kenāreh*.

Short, کوتاه *kootāh*.

Shortly (in short), مختصر *mukhtasser*;
(presently), في الفور *filfōr* ; الان
ālān.

Shortsighted, کم بین *kambeen*.

Shot, ساچمه *sāchmeh*.

Shovel, بیل *beel*.

Shoulder, شانه *shāneh*.

Shout, s., داد *dād* ; اواز *āvāz*.

Shout, v., داد کردن *dād kardan* ; اواز
کردن *āvāz kardan* ; صدا کردن
sedā kardan.

Show, s., تماشا *tamāshā*.

Show, v., نشان دادن *nishān dādan*.

Shower, بارش *bāresh*.

Shrewd, هوشیار *hōshyār*.

Shriek. See Scream.

Shrimp, میگو *maygo*.

Shrink, v., در هم کشیدن *dar hum ka-
sheedan*.

Shroud, کفن *kafan*.

Shrub, بوته *booteh*.

Shuffle, v., درهم زدن *barhum zadan*.

Shun, v., اجتناب کردن *ijtenāb kardan*.

Shut, v., بستن *bustan*.

Shy, خجل *khijil*.

Sick, ناخوش *nākhosh* ; مریض *mareez*;
ضعیف *aleel* ; بیجالت *behālat*;
za'eef.

Side, طرف *taraf* ; پهلو *pahloo*.

Siege, محاصره *mohāssereh*.

Sieve, غریل *gharbeel*.

Sift, *v.*, بیختن *beekhtan*.

Sigh, اه کشیدن *āh kesheedan*.

Sight, نظر *nazar* ; نگاه *negāh*.

Sighted (short), کم بین *kambeen* ;
(dim), تاریک بین *tareek-been*; (long),
دور بین *doorbeen*,

Sign, نشان *nishān* ; علامت *'ilāmat*.

Signal, اشاره *ishāreh*.

Signature, امضاء *imzā'*.

Significant, با معنی *ba ma'anee*.

Signify, *v.*, معنی داشتن *ma'anee dash-tan*.

Silence, خاموشی *khāmooshee*.

Sick, ابریشم *abresham*.

Silly, بیهوده *beehoodeh*.

Silver, نقره *nukreh*.

Similar, مانند *mānend*.

Simple, ساده *sādeh*.

Sin, گناه *gūnāh*.

Sin, *v.*, گناه کردن *gūnāh kardan*.

Since, چون *choon* ; چونکه *choonkeh*.

Sincere, صادق *sādik* ; صاف *sāf*.

Sincerity, صداقت *sedākat*.

Sinful, گناه کار *gonāhkkār*.

Sing, خواندن *khāndan.*; لواز خواندن
āvāz khāndan.

Singer, خواننده *khānendeh.*

Single, تک *tak*; (unmarried), مجرد
mujurrad.

Singular, مفرد *mufrad.*

Sink, *v.*, فرو رفتن *froo raftan*; غرق
غوطه خوردن *ghurk shudan*; *ghooteh khūrdan.*

Sinless, بیگناه *beegonāh.*

Sinner, گناه کار *gonāh-kār.*

Sip, *v.*, مزه کردن *muzmuzeh kardan.*

Sir, صاحب *sāhib.*

Sirup, شیر *sheereh.*

Sister, خواهر *khāher*; همشیره *ham-sheereh.*

Sit, *v.*, نشستن *neshestan.*

Situation, مکان *makān.*

Situated, واقع *vake'.*

Size, قد *kud*; اندازه *āndāzeh.*

Size (glue), سریش *sereesh.*

Skewer, سیخ *seekh.*

Skilful, قابل *kābil.*

Skill, قابلیت *kābiliyat.*

Skin, *s.*, پوست *poost.*

Skin, *v.*, پوست کردن *poost kandan.*

Skirt, دامن *dāmen.*

Skulk, *v.*, پنهان شدن *penhān shudan.*

Sky, آسمان *āsmān*.

Slack, سست *sūst*.

Slacken, *v.*, سست کردن *sūst kardan*.

Slap, سیلی *seelee*.

Slaughter, قتل *kutl*.

Slave, غلام *gholam*.

Slay, *v.*, کشتن *kushtan*.

Sleek, فربه *furbeh*.

Sleep, *s.*, خواب *khāb*.

Sleep, *v.*, خوابیدن *khābeedan*.

Sleeplessness, بیخوابی *beekhābee* ;
بیداری *beedāree*.

Sleeve, استین *asteen*.

Slender, باریک *bareek*.

Slide, *v.*, لغزیدن *laghzeedan*.

Slide, *s.*, شرشره *shurshureh*.

Slight. See Slender.

Slime, لجن *lejjen*.

Sling, سنک کلبه *kulbeh sang*.

Slip, *v.*, لغزیدن *laghzeedan*.

Slip, *s.*, لغزش *laghzhesh* ; (of a plant),
سهو قلم *kalam* ; (of the pen), سهو قلم
sah'v-i-kalam.

Slippery, لیز *leez*.

Slit, *v.*, شکافتن *shakāftan*.

Slow, آهسته *āhisteh* ; یواش *yavāsh* ;
کند *kūnd*.

Slowly, آهسته *āhisteh*.

Sluggard, تنبل *tunbul*.

Sly, زیرک *zeerek*.

Small, کوچک *kuchek*; خورد *khoord*.

Smallness, کوچکی *koochekee*.

Smallpox, ابله *ābleh*.

Smart, فرز *firz*; (pain), سوزش *soozesh*.

Smear, *v.*, مالیدن *maleedan*.

Smell, س., بو *boo*.

Smell, *v.*, بو کردن *boo kardan*.

Smile, *s.*, تبسم *tabassūm*; لبخند *lubkhund*.

Smile, *v.*, تبسم کردن *tabassūm kardan*; لبخند کردن *lubkhund kardan*.

Smite, *v.*, زدن *zadan*; کوبیدن *koobee-dan*.

Smith (black), آهنگر *ahenger*; (gold), زرگر *zargar*.

Smoke, دود *dood*; دخان *dukhān*.

Smoke (chimney), *v.*, دود کردن *dood kardan*; (tobacco), کشیدن *kasheedan*.

Smooth, صاف *sāf*.

Smother, *v.*, خفه کردن *khufeh kardan*.

Snare, دام *dām*; کمند *kamand*.

Snake, مار *mār*.

Sneeze, *v.*, عطسه کردن *'atseh kardan*.

Snipe, نک دراز *nukderāz*.

Snore, *v.*, خرخر کردن *khurkhur kar-dan*.

Snout, پوزه *poozeh*.

Snow, *s.*, برف *barf*.

Snow, *v.*, برف باریدن *barf bareedan*.

Snuff, انفیه *ānfieh*.

Snuff-box, انفیه‌دان *ānfiehdān*.

So, همچون *humcheen*; همچون *hum-choon*.

Soak, *v.*, خیس کردن *kheess kardan*.

Soap, صابون *saboon*.

Sober, هشیار *hoshyār*.

Sociable, با آفت *bā ūlfat*.

Society, مصاحبت *musāhabat*.

Sock, جوراب *jurāb*.

Soda, قلیاب *kaliāb*.

Sofa, نیم‌کت *neemkat*.

Soft, نرم *nurm*.

Softly, آهسته *āhesteh*.

Soil, *v.*, آلوده کردن *āloodeh kardan*.

Soil, *s.*, خاک *khāk*; زمین *zameen*.

Sojourn, توقف *tawakūf*.

Solace, *v.*, تسلی کردن *tasali kardan*.

Sold, فروخته *ferookhteh*.

Solder, لحیم *laheem*.

Soldier, سرباز *sarbāz*.

Sole (only), تنها *tanha*.

Solely, فقط *fakat*.

Solicit, *v.*, خواهش کردن *khāhesh kardan*.

Solid, منجمد *munjamid*.

Solve, *v.*, اشکار کردن *ashkār kardan*.

Sometime, يك وقتى *yek vakti*.

Sometimes, گاهى *gāhi*; گاه-گاه *gāh-gāh*.

Somewhere, جانی *jā-ee*.

Son, پسر *pesser*; فرزند *farzand*; ولد *valad*; (grandson), نوه *neveh*; (of Adam), بنى ادم *beni Adam*; (of a king), شاه زاده *shāh-zādeh*; (of a nobleman), امير زاده *ameer-zādeh*; (only), ابن وحد *ibn wahhad*; (in-law), داماد *dāmād*.

Song, آواز *avāzeh*.

Soon, زود *zood*; بزودى *be zoodee*; جلد *jald*.

Sop, لقمه *lukmeh*.

Sorcerer, جادوگر *jādooger*.

Sordid, طماع *tamā'*.

Sore, زخم *zakhm*.

Sorrow, غم *gham*; دلگیری *dilgeeree*; اندوه *andooh*.

Sorry, غمناک *ghamnak*; دلگیر *dilgeer*.

Sort, رقم *rakkam*; جنس *jins*; جور *joor*; گونه *kissm*; نوع *no'e*; قسم *gooneh*.

Sought, طلبیده *talabeedeh* ; مطلوب *mutloob*.

Soul, روح *rooh* ; جان *jān*.

Sound, صدا *seda* ; صوت *sōt*.

Soup, شوربا *shōrbā* ; آبگوشت *abgoosht*.

Sour, ترش *tūrsh*.

Source (water), چشمه *cheshmeh* ;
(origin), اصل *asl*.

South, جنوب *jenoob*.

Sow, *v.*, زراعت کردن *zerā'at kardan* ;
کاشتن *kāshtan*.

Space, فضا *fezā* ; وسعت *vusa'at*.

Spacious, وسیع *vusee'*.

Spade, بل *beel*.

Span, وجب *vajab*.

Spangle, پولک *pulak*.

Spark, آتش پاره *atesh pāreh* ; چرکه
cherekeh.

Sparkle, *v.*, درخشیدن *darakhsheedan*.

Sparrow, گنجشک *gunjishk*.

Speak, *v.*, گفتن *gūftan* ; حرف زدن *harf*
zadan.

Spear, نیزه *nayzeh*.

Special, مخصوص *makhsooss*.

Species, جنس *jinss* ; قسم *kissm*.

Specimen, نمونه *nemooneh*.

Speck, نقطه *nukteh* ; لکه *lekkeh*.

Spectacle, تماشا *tamāshā*.

Spectacles, عینک 'aynek.

Speech, زبان zebān.

Speed, عجله 'ajaleh ; شتاب shetāb.

Speedily, بزودي be zoodee ; بتندي be tundee.

Spell, v., املا کردن imlā kardan.

Spend, v., صرف کردن sarf kardan ; خرج کردن kharj kardan.

Spice, ادویه advieh.

Spider, عنکبوت 'ankaboot.

Spill, v., ریختن reekhtan.

Spin, v., رستن rūstan ; بافتن bāftan.

Spinach, اسپناج ispenaj.

Spiral, پیچ دار peechdar.

Spirit, روح rookh.

Spirited, صاحب غیرت saheb-i-gheyrat.

Spiritless, بیجان beejān.

Spiritual, روحانی rohānee.

Spirits, جوهر johar ; (out of), بی دماغ bee-demāgh.

Spit (for roasting), سیخ seekh.

Spit, v., تف کردن tūf kardan.

Spite, کینه keeneh.

Spittle, تف tūf.

Splendid, جلیل jalleel.

Splendour, جلال jellal.

Split, v., شکافتن shekāftan.

Spoil, s., غارت ghārat.

Spoil, *v.*, خراب کردن *kherāb kardan* ;
ضایع کردن *zāye' kardan*.

Sponge, ابر *ābr*.

Spoon, قاشق *kāshook*.

Sport (games), بازی *bāzi* ; (fun),
شوخی *shookhi* ; (chase), شکار *she-*
kār.

Sportsman, شکاری *shekāri*.

Spot, خال *khāl* ; نقطه *nukteh* ; لکه
lekeh.

Spout, لوله *looleh*.

Sprain, *v.*, رگ برک شدن *rag-berag shu-*
dan.

Sprain, پیچش *peechesh*.

Spread (carpet, &c.), فرش کردن *farsh*
kardan.

Sprightly, چست *chūst* ; چالاک *chālāk*.

Spring (season), بهار *behār* ; (of
water), چشمه *cheshmeh*.

Sprinkle, *v.*, پاشیدن *pāsheedan*.

Sprout, *v.*, روئیدن *rooeedan*.

Spurs, مهمیز *mahmeez*.

Spurious, قلب *kalb* ; جعل *ja'al*.

Spy, *s.*, جاسوس *jāssooss*.

Spy, *v.*, جاسوسی کردن *jassoosseekardan*.

Squadron, رساله *ressaleh*.

Squander, *v.*, اسراف کردن *israf kar-*
dan.

Square, چہار گوشہ *murubba'* ;
cheshār goosheh.

Squeeze, *v.*, فشار دادن *feshārdan.*

Squills, اسقیل *askail.*

Squint, *s.*, احوال *āhval.*

Squint, *v.*, احوال بودن *āhval budan.*

Stab, *v.*, خنجر زدن *kārd zadan* ;
khanjar zadan.

Stable, *s.*, طویله *taveeleh.*

Stability, پایداری *païdāree.*

Stack, خرمن *kharman.*

Staff, عسا *'asā.*

Stag, گاوکوهی *gāvikoohee.*

Stage, سکو *sakoo.*

Stagnant, ایستاده *istādeh.*

Stain, لکه *lakkeh.*

Staircase, پله *pelleh.*

Stake (wood), میخ *meekh* ; (at play),
 شرط *shurt.*

Stale, کهنه *kohneh* ; (victuals), شبانه
shubāneh.

Stalk, ساق *sāk.*

Stall (for cattle), اخر *ākhoor.*

Stamina, بنیه *būnyeh.*

Stammer, *v.*, زبان گرفتن *zebān girif-*
tan.

Stamp, *v.*, زدن *zadan.*

Stamp, *s.*, مهر *muh'r.*

Stand, *v.*, ایستادن *istādan* ; (up),
 پاشدن *pasheedan*.

Standard, بیدق *baydak*.

Star, ستاره *istāreh*.

Starch, آشابه *nishāsteh* ; اهار
āhār.

Starling, سار *sār*.

Start (to begin journey), راه افتادن
rāh ūftadan ; (from sleep), از خواب
 برجستن *āz kh'āb burjustan*.

Startle (for terror), *v.*, رم کردن *ram*
kardan.

Starve, *v.*, از گرسنگی مردن *āz guresnegee*
murdan.

State (condition), احوال *hālat* ;
 مرتبه *āhwāl* ; حال *hāl* ; (rank),
 جلال *jellāl* ; (pomp),
 در این حالت (in this state of affairs),
 امور مملکت *dar een hālat* ; (affairs of state),
āmoor i mamlakat.

Station, مسکن *muskun* ; منزل *munzul* ;
 مرکز *murkaz* ; مکان *makān*.

Stationary, ایستاده *istādeh*.

Stationer, کاغذ فروش *kāghaz feroosh*.

Statue, مجسمه *mojussameh*.

Stature, اندام *andām*.

Statute, قانون *kanoon*.

Stay, *v.*, ماندن *māndan*.

tead (instead of), عوض *avaz* ; بجا *bejā*.

teadfast, قایم *kāyem*.

teal, v., دزدیدن *duzdeedan*.

team, بخار *būkhār*.

teel, فولاد *foolād*.

teep (downhill), سرازیر *sarāzeer* ;
(uphill), سر بالا *sarabālā*.

tench, بوی کنده *boo-ee gandeede* ;
بدبو *badboo*.

step, قدم *kadam* ; (of promotion),
درجه *derejeh* ; مرتبه *martabeh* ; (of
staircase), پله *pelleh*.

step, v., گرفتن *kadam giriftan*.

stew, پختنی *yakhni*.

Steward, ناظر *nāzir*.

Stick, چوب *choob* ; عصا *'assā*.

Stick, v., چسبیدن *chaspeedan*.

Sticky, چسبناک *chaspnāk*,

Stiff, سخت *sakht* ; سفت *sift*.

Stifle, v., خفه کردن *khafa kardan*.

Stifling, خفه *khafa*.

Still, هنوز *henooz* ; باز *bāz*.

Stillness, آرامی *ārāmi*.

Stimulate, v., انگیزتن *angeekhtan*.

Sting, s., نیش *neesh*.

Sting, v., نیش زدن *neesh zadan*.

Stingy, کنس *keniss*.

Stink. See Stench.

Stipulate, *v.*, شرط کردن *shart kardan*.

Stipulation, شرط *shart*.

Stir, *v.*, حرکت کردن *harakat kardan*.

Stirrup, رکاب *rekāb*.

Stock (of a gun), قنداق *kondāk*.

Stocking, جوراب *jūrāb*.

Stolen, دزدیده *duzdeedeh*; (property),
مال دزدی *māl-i-dūzdee*.

Stomach, معده *ma'adeh*; شکم *shakam*.

Stone, سنگ *sang*.

Stony, سنگ لاکه *sanglakh*.

Stood, ایستاده *istādeh*.

Stool, چهارپایه *chārpāyeh*.

Stoop, *v.*, خم شدن *khum shudan*.

Stoop, *s.*, خم *khum*.

Stop, *v.*, ایستادن *istādan*; ماندن
māndan.

Stop, *s.*, نقطه *nukteh*.

Store, انبار *ānbār*.

Stork, لقلق *lukluk*.

Storm, طوفان *tōfān*.

Story (narrative), حکایت *hekāyat*;
نقل *nukl*; (of a house), طبقه *taba-
keh*.

Stove, بخاری *bukhāri*.

Stout, قطور *katoor*; (strong), مضبوط
mazboot.

Straight, راست *rāst*; (in a straight

line), بخط مستقیم *bekhut-i-musta-keem*.
 Strain. See Squeeze and Sprain.
 Strange, غریب *ghareeb*; عجیب *ajeeb*.
 Stranger, غریب *ghareeb*; بیگانه *bee gāneh*.
 Strangle, *v.*, خفه کردن *khufeh kardan*;
 گلو گرفتن *geloo giriftan*.
 Strap, تسمه *tusmeh*.
 Stratagem, حيله *heeleh*.
 Straw, کاه *kāh*.
 Strawberry, توت فرنگی *tooti frangi*.
 Stray, *v.*, راه گم کردن *rāh gūm kardan*.
 Stream, نهر *nahr*.

Street, کوچه *koocheh*.
 Strength, زور *zoor*; قوت *koovat*.
 Strengthen, *v.*, محکم کردن *muhkam kardan*.
 Stretch, *v.*, کشیدن *kasheedan*.
 Strict, دقیق *dakeek*.
 Strictly, بادقت *bādik'at*.
 Strife, مجادله *mujādeleh*.
 Strike, *v.*, زدن *zadan*; کوبیدن *koobee-dan*;
 کوفتن *kūftan*.
 String, ریسمان *reesman*.
 Strip (make naked), *v.*, لخت کردن *lukht kardan*.
 Strive, *v.*, کوشش کردن *kooshesh kardan*.

Stroke, s., ضرب *zurb*.

Stroke, v., مالدن *maleedan*.

Stroll, v., گردش رفتن *gardāsh raftan*.

Stroll, s., گردش *gardash*.

Strong, قوي *kavee*.

Struggle, v., جد و جهد کردن *jad vajahd kardan*.

Stubborn, خودسر *khūdsar*.

Stuff, s., پارچه *pārcheh*.

Stuff, v., چیدن *chapeedan*.

Stupid, احمق *ahmak*; سفیه *safee*.

Stumble, v., سرسم رفتن *sar-i-sum raf-tan*.

Style (in writing), انشاء *inshā*.

Subject, رعیت *ra'ayet*; طابع *tab'e*.

Sublime, عالی *a'ali*.

Submission, اطاعت *itā'at*.

Submissive, مطیع *mutee'*.

Subsequent, بعد *ba'ad*.

Substance, ذات *zāt*.

Substantive, اسم *ism*.

Substitute, v., تبدیل کردن *tabdeel kar-dan*.

Substitute, s., جانشین *janesheen*; عوض *'avaz*.

Subtract, v., منها کردن *minha kardan*.

Subvert, v., زیرورو کردن *zeer o roo kar-dan*.

Succour, مدد *medad*.

Such (as this), همچین *hamcheen*; چنین *chaneen*; (as that), همچنان *ham-chenān*; چنان *chenān*.

Sudden, ناگاه *nāgāh*.

Suddenly, غفلتاً *ghiflatan*.

Suffer, *v.*, تحمل کردن *tahamul kardan*; (loss), ضرر کشیدن *zarar kasheedan*.

Suffice, *v.*, کافی شدن *kāfi shudan*.

Sugar, قند *kund*; (unrefined), شکر *sheker*; (candy), نبات *nabāt*; (plums), نقل *nūkl*; (cane), نیشکر *ney-i-sheker*.

Suggest, *v.*, اشاره دادن *ishāreh dadan*.

Suit (of clothes), دسته *dusteh*.

Suit (agree), *v.*, باهم ساختن *bāhum sakhtan*.

Suitor, عارض *'ariz*.

Sulphur, گوگرد *googird*.

Sultan, سلطان *sūltān*.

Sultry, خفه *khufeh*.

Sum (of money), مبلغ *mubluḡh*; (arithmetic), حساب *hessāb*.

Summer, تابستان *tābistān*; (crops), صیفی *sayfee*.

Summit, کله *kelleh*.

Summon, *s.*, طلبیدن *talabeedan*.

Sun, افتاب *āftāb* ; خورشید *khursheed* ;
 (disk of), قرص افتاب *kurs-i-āftāb* ;
 (worshipper), افتاب پرست *āftāb
 parest* ; (exposed to), افتاب رو *āftāb
 roo* ; (beam), پرتو افتاب *partō-i-āftāb* ;
 (flower), گل افتاب *gūl-i-āftāb* ; (rise),
 غروب *teloo'-i-āftāb* ; (set), غروب
gheroob.

Superb, عظیم *'azeem*.

Superfluous, زاید *zāyid*.

Superintendent, ناظر *nāzir*.

Supper, شام *shām*.

Support (endure), طاقت داشتن *tākat
 dāshstan*.

Suppose, *v.*, گمان کردن *gemān kardan*.

Suppress, *v.*, مخفی کردن *makhfi kardan*.

Sure, *v.*, یقین *yakeen*.

Surety, ضامن *zāmin*.

Surface, رو *roo*.

Surgeon, جراح *jarrahh*.

Surname, لقب *lakkab*.

Surpass, *v.*, گذشتن *guzashtan*.

Surprise, تعجب *ta'ajūb*.

Surprise, *v.*, متعجب کردن *muta'ajib
 kardan*.

Surprised, *v.*, تعجب کردن *ta'ajib kar-
 dan*.

Surrender, *v.*, تسلیم دادن *tasleem dādan*.

Surround, *v.*, محاصره کردن *muhāssereh kardan*.

Survey, *v.*, پیمودن *paymoodan*.

Surveyor, ممیز *momayiz*.

Suspect, *v.*, گمان بردن *geman burdan* ;
شبه داشتن *shūbheh dashtan*.

Suspicion, گمان *gemān* ; شبه *shūbheh*.

Sustain, برداشتن *bar dāshtan*.

Swallow, *s.*, چلچله *chelchelleh*.

Swallow, *v.*, فرو بردن *froo burdan*.

Swamp, مرداب *murdāb*.

Swear, *v.*, قسم خوردن *kassam khurdan*.

Sweat, عرق *arak*.

Sweep, *v.*, جاروب کردن *jarooob kardan*.

Sweet, شیرین *shireen*.

Swell, *v.*, ورم کردن *varam kardan*.

Swift, تند *tund*.

Swim, شنو کردن *shenō kardan*.

Swing, ابرک *ābrak*.

Switch, ترکه *tarkeh*.

Swoon, غش *ghush*.

Swoon, *v.*, غش کردن *ghush kardan*.

Sword, شمشیر *shamsheer* ; (rapier)

قداره *kudāreh*.

Symbol, علامت *ilāmat*.

Symptom, اثار *āsār*.

Synonymous, هم معنی *hum ma'ni*.

Syringe, ابدژك *ābdōzek*.

System, قانون *kānoon*.

T.

Table, ميز *meez* ; (cloth), سفره *sūfreh* ;
(to lay a), *v.*, سفره چیدن *sufreh*
cheedan.

Tablet, تخته *takhteh*.

Tail, دم *dūm*.

Tailor, خیاط *khāyyāt*.

Take, *v.*, گرفتن *giriftan* ; بردن *bur-*
dan ; (away), برداشتن *bardāshtan* ;
(care of), مواظب شدن *mowāzib shu-*
dan ; (the part of), طرف داري کردن

taraf dāri kardan ; (by the hand),

دست گرفتن *dust giriftan*.

Tale, قصه *kisseh* ; حکایت *hikāyat* ;
داستان *dāstān*.

Talent, قابلیت *kābeleeyat*.

Talisman, طلسم *telism*.

Talk, حرف زدن *hurf zadan*.

Talker, حراف *harāf*.

Tall, بلند *būland*.

Tallow, پیه *pee*.

Tally, *s.*, چوب خط *choobkhut*.

Tally, *v.*, مقابل شدن *mukābil shudan*.

Tambourine, دایره *dāyereh*.

Tame, *adj.*, رام *rām*.

Tame, *v.*, رام ساختن *rām sākhtan*.

Tan, *v.*, دباغی کردن *dubāghee kardan*.

Tank, حوض *hōz*.

Tautamount, معادل *mo'adil*.

Tar, قیطران *kaytrān*.

Tarantula, رتیل *rōtel*.

Tart (acid), ترش *tursh*.

Taste, *v.*, چشیدن *chesheedan*.

Taste, *s.*, مزه *muzzeh*.

Tattler, سخن چین *sukhan cheen*.

Taught, متعلم *muta'alim*.

Taunt, *v.*, طعنہ زدن *ta'aneh zadan*.

Tavern, میخانه *maykhāneh*

Tawny, کون گندم *gandūm goon*.

Tax, مالیات *māliāt*; باج *bāj*.

Tea, چاهی *chai*.

Teach, *v.*, یاد دادن *yād dādan*; آموختن *āmookhtan*.

Tear (a rent), چاک *chāk*.

Tear, *v.*, پاره کردن *pāra kardan*.

Tear, *s.*, اشک *ashk*.

Tears (to shed), ریختن اشک *ashk reekhtan*.

Tease, *v.*, اذیت کردن *āziet kardan*.

Teeth, دندانها *dendānhā*.

Telescope, دوربین *doorbeen*.

Tell, v., گفتن *gūftan* ; نقل کردن *nukl kardan*.

Temerity, گستاخی *gostākhi*.

Temper, خوی *khoo* ; خلق *khulk* ;
(good), خوش خلق *khosh khulk* ;
(bad), بد خو *bad khoo*.

Temperament, طبیعت *tabee'at* ; طبع *tube'*

Temperate, معتدل *mo'tadil* ; ملایم *molāyem*.

Temple, مسجد *musjed*.

Tempt, v., اغوا کردن *ighvā kardan* ;

Temptation, اغوا *ighvā*.

Tenacious, مصر *mussir*.

Tenant, مستأجر *mūstā'jir*.

Tend, v., میل کردن *mayl kardan* ;
مایل بودن *māyil boodan*.

Tender, a., نازک *nāzūk* ; نازنین *nāze-
neen* ; نرم *nurm*.

Tender, s., تکلیف *takleef*.

Tenderly, ملایمت با *bā molāyemat*.

Tendon, پی *pay*.

Tenour, مضمون *mazmoon*.

Tent, چادر *chādur* ; (to pitch a), چادر
زدن *chādur zadan* ; (to take down
a), چادر کردن *chādur kardan* ; (pole),
درك *derek* ; (pegs), میخ *meekh*.

Term, عبارت *ibāret*.

Terminate, *v.*, ختم ساختن *khatm sakhtan*; با انجام آوردن *be injam awardan*.

Terrace, ماهتابه *māhtābeh*.

Terrible, هولناك *hōlnāk*.

Terrify, *v.*, ترسانیدن *tursāneedan*.

Territory, ملك *milk*.

Terror, ترس *turss*; وحشت *vahshat*.

Test, امتحان *imtihān*.

Testify, *v.*, شهادت دادن *shehādet dādan*.

Text (original), اصل *āsl*; (verse), آیه *āyeh*.

Than, از *āz*.

Thank, *v.*, شکر دادن *shūkr dādan*.

Thankful, حق شناس *huk shenāss*.

Thankfulness, نشکر *tashukūr*.

That, *dem. pro.*, آن *ān* (*vulg.*, *oon*); (that which), آنچه *āncheh*; (seeing that), چون *choon*; (that is to say), یعنی *ya'anee*; (in order that), تا *tā*.

Thaw, *v.*, آب شدن *āb shūdan*.

Theatre, تماشاخانه *tamāshā khāneh*.

Theft, دزدی *dūzdee*.

Themselves, خودشان *khudishan*.

Then (= that time), آنوقت *ānvakt*;

آنزمان *ānzemān*.

Thence (= from that place), از آنجا *āzānjā*.

There (= that place), آنجا *ānjā* (vulg., *oonjā*).

Thereabouts (= in those places), در آنجاها *derānjāha*.

Therefore, لهذا *lehazā*; بنابراین *benā-berān*.

Thick, کلفت *kuluft*; گنده *gūndeh*.

Thief, دزد *dūzd*.

Thigh, ران *rān* (vulg., *roon*).

Thimble, انگشتانه *āngooshtāneh*.

Thin (as paper), نازک *nāzook*; (as a stick), باریک *bāreek*; (liquid), رکیک *rakeek*; (lean), لاغر *lāgher*.

Thing, چیز *cheez*.

Think, v., خیال کردن *khiāl kardan*; اندیشه کردن *āndeesheh kardan*.

Thirst, تشنگی *tishnagee*.

Thirsty, تشنه *tishneh*.

This, این *een*.

Thorn, خار *khār*.

Those, آنها *ānhā* (vulg., *oonha*).

Thou, تو *tō*.

Though, اگرچه *igercheh*.

Thought, خیال *khiāl*; فکر *fikr*.

Thoughtful, متفکر *mutafeker*.

Thoughtless, بی خیال *bikhiāl*.

Thousand, هزار *hezār*.

Thrash, *v.*, شلاق زدن *shalāk zadan*.

Thread (end), ريسمان *reesman*; (of conversation), رشته *rishteh*.

Threat, تهديد *tahdeed*.

Threaten, *v.*, تهديد کردن *tahdeed kardan*.

Three, سه *seh*.

Threshold, استانه *āstāneh*.

Throat, گلو *geloo*.

Throne, تخت *tukht*.

Through, سراسر *sar-a-sar*; از *az*; (to pass), گذشتن *guzashtan*.

Throughout, از اول تا آخر *āzaval tā ākher*.

Throw, *v.*, انداختن *āndākhtan*.

Thrush, توکا *tookā*.

Thumb, انگشت بزرگ *āngusht buzurk*; شصت *shast*.

Thunder, رعد *ra'ad*.

Thus, هم چنین *chaneen*; همچنین *ham-chuneen*.

Tickle, *v.*, دغلق دادن *dughlak dādan*.

Tide (flood), مد *mud*; (ebb), جزر *jazr*.

Tidings, خبر *khabar*; (glad), مزده *muzhdeh*.

Tie, *v.*, بستن *bustan*.

Tier, طبقه *tabakeh*.

Tiger, ببر *babr*.

Tight, تنگ *tang*.

Tile, سوفال *sufāl*.

Till, تا *tā*; تاكه *tākeh*.

Timber, چوب *choob*.

Time, وقت *vakt*.

Timid, ترسان *tarsān*.

Tin, حلبی *halabi*.

Tinder, سوخته *sookhteh*.

Tinsel, فوئه *fooeh*.

Tip, نك *nook*.

Tipsy, مست *must*.

Tiptoe, سرپنجه *saripanjeh*.

Tire, *v.*, خسته کردن *khasta kardan*.

Tissue, زرباف *zar bāf*.

Tithe, ده يك *dah yek*.

Title, لقب *lakab*.

Tobacco, توتون *tūtūn*; (for *narghileh* or *ghaliān*), تنباکو *tūnbaku*.

Toe, انگشت پا *angūsht i pā*.

Together, باهم *bāhum*.

Toil, جهد *jahd*.

Token, علامت *ilāmat*.

Told, گفته *gūfteh*.

Toll, راهداری *rāhdāree*.

Tomb, قبر *kabr*.

Tongs, انبر *anbūr*.

Tongue, زبان *zebān*.

Tool, *آلت ālet*.

Tooth, دندان *dendān*; (-ache), درد
دندان *durd i dendān*; (-pick), خلال
khelāl.

Top, سر *sar*; بالا *bālā*.

Topsy-turvy, حرج و مرج *hurj o murj*.

Torch, مشعل *musha'al*.

Torment, *v.*, عذاب دادن *'azāb dādan*.

Torrent, سيل *sayl*.

ortoise, سنك پشت *sang-pūsht*; لاک
پشت *lak-pūsht*.

Torture, شکنجه *shekenjeh*.

Toss, *v.*, انداختن *andakhtan*; (to toss

head or tails), شیر و خطّ بازی کردن *sheer
vakhut bāzi kardan*.

Total, جمع کلّ *jam'-i-kūl*.

Touch, *v.*, دست زدن *dust zadan*.

Tour, گردش *gardesh*; دوره *dōreh*.

Tow (drag), *v.*, کشیدن *kasheedan*.

Towards, روبه *roo-be*.

Towel, حوله *hōleh*.

Tower, برج *būrj*.

Town, شهر *shahr*.

Townsman, شهري *shehri*; (fellow-
townsman), هم شهری *hum shahri*.

Toy, بازیچه *bāzeecheh*.

Trace, علامت *ilamat*.

Trade, تجارت *tejārat*; داد و ستد *dād u sitad*.

Trader, تاجر *tājer*.

Traitor, خائن *khāyen*.

Trample, *v.*, پامال کردن *pāmāl kardan*.

Tranquil, آسوده *āsoodeh*; آرام *arām*.

Transact, *v.*, پرداختن *perdākhtan*.

Transfer, *v.*, نقل کردن *nukl kardan*.

Translate, *v.*, ترجمه کردن *tarjumeh kardan*.

Transplant, *v.*, جابجا کردن *jā be jā kardan*.

Transport, *v.*, حمل کردن *haml kardan*.

Transpose, *v.*, تقدیم و تاخیر کردن *tak-*

deem va tā kheer kardan; پس
و پیش کردن *pu vapeesh kardan*.

Trap, تله *tileh*.

Trappings, یراق *yerāk*.

Travel, *v.*, سفر رفتن *safar raftan*.

Traveller, مسافر *musāfir*.

Tray, سینی *seenee*; مجمعه *mujma'a*.

Tread, *v.*, پا زدن *pā zadan*.

Treason, خیانت *khiānat*.

Treasure, گنج *ganj*.

Treasurer, خزانه دار *khezānehdār*.

Treasury, خزانه *khezāneh*.

Treaty, عهد نامه *'ahd nāme*; (con-
vention), قرار داد *kerār dād*.

Treble, سه مقابل *seh mukābil*.

Tree, درخت *darakht*.

Trellis, نرده *nurdeh*.

Tremble, لرزیدن *larzeedan*.

Trench, خندق *khunduk*.

Trial, امتحان *imtihān*; آزمایش *azmā-yesh*.

Triangle, سه گوشه *seh goosheh*.

Tribe, طایفه *tāyefeh*.

Tribulation, آزار *azār*.

Tribunal, محکمه *mahkemeh*.

Tribute, باج *baj*.

Trick, حیله *heeleh*; شیوه *sheeveh*; (to play a trick), شیوه زدن *sheeveh zadan*.

Trifle, s., جزئی *juz'ee*.

Trifle, v., هرزه گفتن *harzeh gūftan*.

Trim, پاکیزه *pākeeze*.

Trip, v., تپق زدن *topūk zadan*; سرسم رفتن *sar i sūm raftan*.

Tripod, سه پایه *sehpāyeh*.

Triumph, فتح *fat'h*; (triumphal arch), تاق نصرت *tāk-i-nosrat*.

Troop, گروه *gerooh*; جماعت *jemā'at*.

Troops, لشکر *leshker*.

Trot, s., یرتمه *yoortmeh*.

Trot, v., یرتمه رفتن *yoortmeh raftan*.

Trouble, s., زحمت *zahmat*.

Trouble, v., زحمت دادن *zahmat dādan*.

Trousers, شلوار *shalwār*.

Trowel, ماله *māleh*.

Truce, مهلت *muhlet*.

True, راست *rāst*.

Truly, حقیقتاً *f'ilhakeekat* ; *hakeekatan*.

Trunk (of a tree), تنه *tanah* ; (box), یخدان *yakhdān*.

Trust, s., اعتقاد *itikād*.

Trust, v., اعتقاد داشتن *itikād dāshtan*.

Truth, صدق *sidk*.

Try, v., امتحان کردن *imtihān kardan*.

Tube, لوله *looleh*.

Tuck, v., چین کردن *cheen kardan*.

Tuft, بته *buteh*.

Tulip, لاله *lāleh*.

Tumble, v., افتادن *uftādan*.

Tumult, هنگامه *hengāmeh*.

Tune, آهنگ *āhang*.

Turban, عمامه *emāmeh*.

Turbid, کل‌الود *gilalood*.

Turf, چمن *chaman*.

Turk, عثمانی *Osmāni*.

Turn, v., گردانیدن *gerdāneedan*.

Turnip, شلغم *shulghum*.

Turpentine, جوهر سقز *jōhar sekkez*.

Turquoise, فیروزه *firoozeh*.
 Turtle-dove, قمری *kumri*.
 Tweezers, منقاش *munkāsh*.
 Twice, دوبار *dōbār* ; دودفعه *dōdafa'eh*.
 Twin, دوقلی *doghuli*.
 Twine, s., قاتمه *kātmeh*.
 Twine, v., پیچش کردن *peechesh kar-*
dan.
 Twist, v., پیچیدن *peecheedan* ; باهم
 پیچیدن *bāhum peecheedan*.
 Tyrant, ظالم *zālim*.
 Tyranny, ظلم *zulm*.

U.

Ugliness, زشتی *zishtee*.
 Ugly, زشت *zisht*.
 Ulcer, زخم *zakhm*.
 Ultimate, آخر *ākher*.
 Umbrella, چتر *chatr*.
 Umpire, ثالث *sālis*.
 Unanimous, متفق *mutafik*.
 Unawares, غفلتا *ghiflatan*.
 Unbecoming, ناشایسته *nāshāyisteh*.
 Unbind, v., واز کردن *vāz kardan*.
 Unbounded, بیحد *beehud* ; نهایت
 بی *bee nehāyat*.
 Uncertain, نامعلوم *nāma'aloom*.

Uncharitable, تنكدل *tangdil*.

Uncivil, بي ادب *bee ādab*.

Uncle (paternal), عمو 'amoo ; (maternal), خالو *khāloo*.

Unclean, ناپاک *napāk* ; نجس *nejess*.

Uncomfortable, بي راحت *bee rāhat*.

Uncommon, نادر *nādir*.

Unconcerned, بي غم *bee-gham*.

Uncurable, لا علاج *la ilāj*.

Undeceive, v., از اشتباه يرون اوردن *āz ishtibah beroon awardan*.

Undeniable, بي شبهه *bee shubheh*.

Under, زير *zeer*.

Undermine, v., نقب کردن *nukb kardan*.

Understand, v., فهمیدن *fahmeedan* ;
حالی شدن *hāli shudan*.

Undertake, v., اقدام کردن *ikdām kardan*.

Undeserved, غير مستحق *gheir i mustahak*.

Undesigned, خيال نکرده *khial nekerdeh*.

Undesirable, نا سزا *nā sezā*.

Undetermined, نکره *nukrah*.

Undisciplined, بي نظم *bee nuzm*.

Uneasiness, اضطراب *izterāb*.

Uneasy, مضطرب *muzterib*.

Unequal, نا هموار *nā hamvār*.

Unequivocal, بي شبهه *bee shūbheh*.

Unerring, بی خطا *bee khetā.*

Unexampled, بی مثل *missl.*

Unexpected, غیر مترقبه *gheir-i-mutara-kabeh.*

Unfailing, دایم *dāyem.*

Unfavourable, نا مساعد *nā musā'id.*

Unfeigned, حقیقی *hakeekee.*

Unfinished, نا تمام *nā tamām.*

Unfit, نامناسب *nāmunāsib.*

Unfold, v., باز کردن *bāz kardan.*

Unforseen, غیرمنتظره *gheir-i-munta-zereh.*

Unforgotten, فراموش نشده *faramoosh ne shudeh.*

Unfortunate, بدبخت *bud bukht.*

Unfruitful, بی حاصل *bee hāssel.*

Ungenerous, دورازدوستی *doorazdoostee.*

Ungentlemanly, بی ادبانه *bee ādabāneh.*

Ungovernable, سرکش *sarkash* ; تندخو *tundkhoo.*

Ungraceful, ترکیب بی *bee tarkeeb.*

Ungracious, بی التفات *bee iltifāt.*

Ungrateful, نمک بحرام *nemek beharām.*

Unhappy, دل شکسته *dil shekeste* ;
دل تنگ *dil tang.*

Unhealthy, نا سالم *nā sālim.*

Uniform, adj., برابر *berābar.*

Uniform, s., لباس رسمی *lebāss russmi.*

Unimportant, بی اطلاع *bee itilū.*

Uninformed, بی خبر *bee khabar.*

Unintelligent, بی عقل *bee akl.*

Unintelligible, غیر مفہوم *gheir-i-maf-hoom.*

Unintentional, سہوا *sahvan.*

Uninterested, بی غرض *bee gharaz.*

Uninvited, بدون وعدہ *bedooni va'adeh.*

Union, اتحاد *itihād.*

United, متحد *mūtahid.*

Unity, یکانگی *yekānegee.*

Universal, عمومی *emoomee.*

Universe, جہان *jehān* ; گیتی *geetee.*

Unjust, ناحق *nāhak.*

Unjustifiable, بیپا *beepā.*

Unkind, بی محبت *bee mohubut.*

Unlawful, خلاف شرع *khelāfi shur'e.*

Unlike, نا موافق *nā movāfik.*

Unlimited, بی حد *bee hud.*

Unloose, v., باز کردن *baz karden.*

Unmanagable, سرکش *sarkash.*

Unmanly, نامردانہ *nā mardāneh.*

Unmarried, مجرد *mājurrud.*

Unmeaning, بی معنی *bee ma'anee.*

Unmerciful, بی رحم *bee rah'm.*

Unnamed, بی اسم و رسم نامیدہ *bee ism o rasm nanāmideh.*

Unnatural, غير طبيعي *gheir i tabee-i*.

Unnecessary, نا لازم *nālāzeem*.

Unneighbourly, خلاف همجواني *khelāf hamjavaree*.

Unobstructed, بلا مانع *belā māne'*.

Unoffending, حليم *haleem*.

Unowned, بي صاحب *bee sāhib*.

Unperceived, ملتفت نشده *multafat ne shūdeh*.

Unpleasant (personage), كوست تلخ *goosht tulkh*.

Unpolite, بي ادب *bee adab*.

Unprejudiced, بي طرف *bee taraf*.

Unpretending, بي تكليف *bee takleef*.

Unprincipled, بي حقيقت *bee hakeekat*.

Unprofitable, بي فايده *bee fāyede*.

Unpropitious, نحس *nahss*.

Unprotected, بيحامي *bee hāmi*.

Unproved, غير ثابت *gheir-i-sabit*.

Unquestionable, بلا حريف *belā-hurf* ;
بلا شك *belā-shuk*.

Unreasonable, غير موجه *gheir-i-movajeh*.

Unreceived, قبول نشده *kabool ne shūdeh*.

Unresisted. See Unobstructed.

Unrestrained, مطلق العنان *mutlak el enān*.

Unrevenged, تلافی شده *talāfi ne shudeh*.

Unrighteous, بیدین *beedeen*.

Unripe, نرسیده *ne-reseedeh*.

Unsafe, نا امن *nā āmn*.

Unsatisfactory, غیر مطبوع *gheir i matboo'*.

Unseasonable, بی موقع *bee mo'ke'*.

Unskilled, بی سرشته *bee serishteh*.

Unsound, بی اعتبار *bee itibār*.

Unsociable, بی دلگرمی *bee dilgarmee*.

Unspeakable, نکفتنی *nugūftanee*.

Unspecified, غیر معین *ghair-i-mo'ayen*.

Unsteady, رعشه *ra'asheh*.

Unsubdued, غیر مسخر *gheir i mo-sakhar*.

Unsuccessful, غیر مأثر *gheir i moasser*.

Unsuitable, نا شایسته *nā shāyesteh*.

Unsupported, بی پا *bee pā* ; بی کمک *bee komek*.

Untasted, نا چشیده *nā chesheedeh*.

Unthinking, بی فکر *bee fikr* ; بیخیال *bee khiāl*.

Untie, *v.*, باز کردن *bāz kardan*.

Until, تا *tā*.

Untimely, بیوقت *bee vakt*.

Untouched, دست نزده *dust ne zadeh*.

Untrained, بی تعلیم *bee ta'aleem*.

Untried, تجربه نشده *tajrubeḥ ne shudeh*.

Untrue, نا حق *nā hak*.

Unusual, خلاف قاعده *khelāfi kūr'adeh*.

Unwashed, نا شسته *nā shusteh*.

Unwilling, نا راضی *nā rāzi*.

Unwise, نا دان *nā dān*.

Unworthy, نا مستحق *nā mustahak*.

Upbraid, *v.*, سرزنش کردن *sar zaneḥ kardan*.

Uphold, *v.*, تقویت دادن *tukveeatḥadan*.

Upon, بر *bar*; بالا *bālā*.

Upright, راست *rāst*.

Uproar, قیل و قال *keel o kāl*.

Upside-down, سرازیر *sar a zeer*.

Urge, *v.*, اصرار کردن *isrār kardan*.

Urgent, ضرور *zaroor*.

Usage, قاعده *kūr'adeh*.

Use, استعمال *isti'mal*.

Used, مستعمل *musta'mil*.

Useful, مفید *mufeed*.

Useless, بی فایده *bee fayedeḥ*.

Usual, معمول *ma'amool*.

Usury, ربا *riba*.

Utensil, ظرف *zarf*; آلات *ālāt*.

Utility, فایده *fāyedeḥ*.

Utterly, تماما *tamāman*.

V.

Vacancy, خلوت *khilvat*.

Vacant, خالی *khāli*.

Vagabond, اوباش *obāsh*.

Vague, مبهم *mobhim*.

Vain (in), خود پرست *khud parast*.

Vainly, بی فایده *belā fāyedeḥ*; بی فایده *bee fāyedeḥ*.

Valet, فراش خلوت *ferrāsh i khelvat*.

Valiant, شجاع *shujā'*.

Valid, صحیح *saheehh*.

Valley, دره *derreh*.

Valuable, قیمت *kaimati*.

Value (put price on), *v.*, قیمت کردن *kaīmat kardan*.

Vanguard, پیش خیمه *peesh khaymeh*.

Vanish, *v.*, مفقود شدن *mafkoode shudan*.

Vanquish, *v.*, فتح کردن *fat'h kardan*; شکست دادن *shekest dādan*.

Variable, اختلاف رای *ikhtilāf-i-ra'ee*.

Variety, *v.*, کوناگون *goonagoon*.

Vault, طاق *tāk*.

Vaunt, *v.*, لاف زدن *lāf zadan*.

Veal, گوشت کوساله *goosht-i-gōsāleh*.

Vegetable, سبزی *subzee*.

Veil, روبند *rooband*.

Vein, رگ *rag*.

Vellum, پوست اهو *poost-i-ahoo*.

Velocity, تندى *tundee*; سرعت *sura'at*.

Velvet, مخمل *makhmal*.

Venerate, *v.*, محترم داشتن *muhtirim dashtan*.

Veneration, احترام *ihতিরām*.

Vengeance, تلافی *telāfi*.

Venison, گوشت شکار *goosht-i-shikar*.

Venture, *v.*, جسارت کردن *jessārat kar-dan*.

Venturous, جسور *jassoor*.

Venus, زهره *zuhreh*.

Verbal, زبانی *zebānee*.

Verbose, طول کلام *tool-i-kelām*.

Verdigris, زنگار *zengar*.

Verification, تحقیق *tahkeek*.

Verily, فی الحقیقة *f'il hakeekat*.

Verjuice, آب غوره *āb i ghooreh*.

Vermillion, شجرف *shunjurf*.

Vernal, بهاری *behari*.

Verse, شعر *shi'ir*.

Very, بسیار *bisyyār*.

Vessel, ظرف *zarf*; (ship), کشتی *keshti*.

Viands, خوراک *khorāk*.

Vice, شرارت *sherārat*.

Vicegerent, جا نشین *jā nesheen*.

Vicinity, نزدیکی *nazdeekēe*.

Victim, قربان *korban*.

Victor, غالب *ghālib*.

Victory, فتح *fat'h*.

Victuals, خوراک *khoorāk*.

View, v., دیدن *deedan*; نظر کردن *nazar kardan*; نگاه کردن *nigāh kardan*.

View, s., نظر *nazar*.

Vigilance, هوشیار *hoshyāri*.

Vigorous, قوی *kavee*; زورمند *zoor-mund*.

Vile, قبیح *kabeeh*.

Vilify, v., بدنام کردن *badnām kardan*.

Village, ده *deh*.

Villager, دهاتی *dehātee*.

Villain, حرامزاده *haramzādeh*.

Villainous, ناپاک *nāpāk*.

Vindicate, حمایت کردن *hemāyat kardan*.

Vindictive, کینه‌ور *keenehver*.

Vine, مو *mō*.

Vinegar, سرکه *serkeh*.

Violate, تجاوز کردن *tejavuz kardan*; نقص کردن *nuks kardan*.

Violence, زور *zoor*.

Violet, بنفشه *benefsheh*.

Viper, مار جعفری *mar-i-ja'aferi*.

Virgin, باکره *bākereh*.

Virtually, حقیقتاً *hakeekatan*.

Virtue, هنر *honur*.

Virtuous, هنرمند *honurmund*.

Virulence, شدت *shiddut*.

Virulent, ^{شدت} باشدت *bāshiddut*.

Vision, نظر *nuzur*.

Visit, s., ملاقات *mulākāt* ; دیدن *deedan* ; زیارت *ziārat*.

Visit, v., ملاقات کردن *mulākāt kardan*.

Vitriol, زاج *zāj*.

Vivacious, فرض *firz*.

Vizier, وزیر *vazeer*.

Vocabulary, لغت *lōghat*.

Vogue, رواج *ravāj* ; (in), باب *bāb*.

Voice, صدا *sedā* ; آواز *āwāz*.

Void, *adj.*, خالی *khāli*.

Void, *v.*, باطل کردن *bātil kardan*.

Volcano, کوه آتش فشان *kooh i ātesh feshān*.

Volley, شلیک *sheleek*.

Volume, جلد *jild*.

Voluntary, خود بخود *khūd bekhūd*.

Volunteer, دو طلبه *do talabeh*.

Vomit, *v.*, قی کردن *kay kardan* ;

استفراغ کردن *istifrāgh kardan*.

Vouch, *v.*, شهادت دادن *shehādat dadan*.

Vow, *s.*, نذر *nuzr*.

Vow, *v.*, نذر کردن *nuzr kardan*.

Voyage, سفر *safar* ; بازاری *bāzārī*.

Vulgar, مال عوام *māl i awām*.

Vulture, لاشخور *lāshkhur*.

W.

Wafer, سرچسپ خمیری *surchusp kha-meeri*.

Wag, شوخ *shookh*.

Wager, کرو *gerō*.

Wages, مواجب *movājib*.

Wail, *v.*, ناله کردن *nāleh kardan*.

Waggish, شوخ *shookh*.

Waggon, بارکش *bārkash*.

Waist, کمر *kamar*.

Wait, *v.*, صبر کردن *subr kardan*.

Wake, *v.*, بیدار شدن *beedār shudan*.

Walk, *v.*, پیاده رفتن *piādeh raftan*.

Walkingstick, چوب دست *choob-i-dust* ; عصا *asā*.

Wall, دیوار *deevār*.

Wallflower, شب بو *shub-boo*.

Walnut, گردو *girdao*.

Wander, *v.*, گردش کردن *gardesh kardan*.

Want, *v.*, خواستن *khāstan*.

Want, s., خواهش *khāhish*.

War, جنگ *jung*.

Wardrobe, دولا بچه *dolābcheh*.

Ware, جنس *jinss*.

Warm, گرم *gurm* ; (climate), سیر *gurm seer*.

Warm, v., گرم کردن *gurm kardan*.

Warmth, گرمی *gurmee*.

Warn, v., خبر دادن *khavar dādan*.

Warrant, سند *sanad*.

Wart, زلول *zelool* ; زیکیل *zigil*.

Wary, صاحب احتیاط *sāhīb ihtiyāt*.

Was, بود *bood*.

Wash, v., شستن *shūstan*.

Washer (of the dead), مرد شور *murdeh shoor*.

Washerman, رخت شو *rukht sho*.

Waste, v., حرام کردن *harām kardan* ;
تفریط *tafreet*.

Waste (desert), بیابان *beeabān*.

Watch, ساعت *sā'at*.

Watch (guard), v., پاسبانی کردن *pāss-
bāni kardan*.

Watchman, پاسبان *pāssbān*.

Water, آب *āb* ; (running), آب روان *ab-i-rowān* ;
آب جاری *āb-i-jāri* ;
(salt), آب شور *āb-i-shoor* ; (warm),
آب گرم *āb-i-gurm* ; (spring of).

اب چشمه *cheshmeh-i-āb*; (closet),
 مبال *mābāl*; کنار اب *kenār-i-āb*;
 (watering pot), اب پاش *āb pāsh*;
 (barley), ماء شعير *mā-i-shaeer*;
 (to pour out), آب ریختن *āb reekhtan*;
 (cresses), بالاهوٹی *bālāhooty*;
 (carrier), سقا *sakkā*; (melon),
 هندوانه *hindooāneh*.

Wave, موج *mōj*.

Wax, موم *moom*.

Way, راه *rāh*.

Weak, کم زور *kam zoor*; بی قوت *bee koovat*;
 ضعیف *zāeef*.

Wealth, دولت *dowlāt*.

Weapon, آلات *ālāt*.

Wear, *v.*, پوشیدن *poosheedan*.

Wear out, *v.*, کهنه کردن *kuhneh kardan*.

Weariness, خستگی *khastagee*; مانده کی
mandegeee.

Weary, خسته *khasta*.

Weasel, ماسوره *māsooreh*.

Weather, هوا *hawā*.

Weave, *v.*, بافتن *bāftan*.

Web, تور *toor*.

Wedge, کوه *go-eh*; گاو *gāveh*.

Weed, علف هرزه *'alaf harzeh*.

Week, هفته *hafteh*.

Weep, *v.*, گریه کردن *garyeh kardan*.

Weigh, *v.*, وزن کشیدن *kasheedan* ; وزن کردن *vuzn kardan* ; قیاس کردن *kapān kardan*.

Weight, وزن *vuzn*.

Welcome (you are), *inter.*, خوش آمدید *khōsh amādeed*.

Welfare, بهبودی *behboodee*.

Well (cistern), *s.*, چاه *chāh*.

Well (in health), *adj.*, خوش *khōsh* ; خوب *khoob*.

Well, *adv.*, خوش *khōsh* ; نیک *neek*.

Well-bred, نجیب *najeeb*.

Well done ! افرین *āfareen*.

Well-natured, خوش خُلق *khōsh khūlk*.

Well-wisher, خیر خواه *khayr khāh*.

West, مغرب *mughreb*.

Wet, *adj.*, تر *tur*.

Wet, *v.*, تر کردن *tur kardan*.

What, چه *chēh*.

Whatever, هرچه *harchēh*.

Wheat, گندم *gandoom*.

Wheel, چرخ *churkh*.

When, کی *kay*.

Whence, از کجا *āz kujā*.

Whenever, هر وقتیکه *har vukt i keh*.

Where, کجا *kujā* ; کو *koo*.

Whereas, چون *choon*.

Wherefore, لهذا *lehazā* ; از ان جهة *āz an jahat*.

Wherever, هر جا يكه *hur kujā* ; هر جا *hur jā-i-keh*.

Whet, *v.*, تيز کردن *teez kardan*.

Whether, ايا *āyā*.

Whetstone, سنگ ساب *sang i sāb*.

Whey (curds, &c.), اب دوغ *āb-oo-doogh*.

Which, کدام *kudām* ; (that which), انچه *āncheh* ; انكه *an keh*.

Whichever, هر کدام *hur kudam*.

Whine, *v.*, نالیدن *nāleedan*.

Whirlpool, گرداب *girdāb*.

Whirlwind, لوله باد *loolehbad*.

Whisper, *s.*, نجوا *nujvā*.

Whisper, *v.*, تو گوش گفتن *too goosh gūftan*.

Whistle, *s.*, سوت *soot*.

Whistle, *v.*, سوت زدن *soot zadan*.

White, سفید *safeed*.

White ant, مور يانه *mooryāneh*.

White-lead, سفیداب قلع *sefeedab-i-kal'e*.

Whiteness, سفیدی *safeedee*.

Whither, کجا *kujā*.

Who, كه *kee*.

Whole, تمام *tamām* ; بی عیب *bee 'ayb*.

Wholesome, سازگار *sazegār* ; نافع *nāfe'*.

Wholly, تماما *tamāmān*.

Whom, کدرا *keerā* ; (to), بکه *bekee*.

Whosoever, هر که *har keh*.

Why, چرا *chirā* ; براي چه *berai che* ;
بجهت چه *bejaheti che*.

Wick, فتيل *fateel*.

Wicked, بد *bad* ; شرور *sheroor*.

Wickedness, شرارت *sherārat*.

Wicker, سبت *sabat*.

Wide, عريض *'areez* ; پهنا *pahnā*.

Widen, *v.*, عريض کردن *'areez kardan*.

Widow, بيوه *beereh*.

Width, پهناي *pahnaee* ; عرض *arz*.

Wife, زن *zun* ; زوجه *zōjeh*.

Wild, وحشي *vahshee*.

Wile, حيله *heeleh*.

Wilful, خودراني *khudra'ee*.

Will, *s.*, مراد *murād* ; (testament),
وصيت نامه *vaseeat nāmeh*.

Will, *v.*, خواستن *khastan*.

Willing, راضي *rāzee* ; (volens nolens),
بخواه بخواه *bekhāh nekhāh* ; (God will-
ing), خدا بخواهد *khodā bekhāhad* ;
انشاء الله *insha' allah*.

Willingness, رضایت *rezāyat*.

Willow, بيد *beed*.

Win, *v.*, بردن *būrdan*.

Wind, *s.*, باد *bād*.

Wind, *v.*, پیچیدن *peecheedan* ; (a watch), کوک کردن *kook kardan*.

Windfall, داد خدا *khodā dād*.

Window, پنجره *panjareh*.

Wine, شراب *sherāb*.

Wing, بال *bāl* ; جناح *jenakh*.

Wink, *v.*, چشم برهم زدن *cheshm bar hum zadan* ; (wink at, connive), چشم پوشیدن *cheshm poosheedan* ; اغماض کردن *ighmāz kardan*.

Winter, زمستان *zemestān*.

Wire, سیم *seem*.

Wisdom, شعور *she'oor* ; عقل *akl* ; دانش *dānesh*.

Wise, قابل *kābil* ; با شعور *bā she'oor* ; صاحب عقل *dāneshmund* ; *sahib akl*.

Wisely, عاقلانه *'ākelāneh*.

Wish, *s.*, خواهش *khāhesh*.

Wish, *v.*, خواهشمند *khāheshmund*.

Wit, شوخ *shookh*.

With, با *bā*.

Withdraw, *v.*, باز گرفتن *bāz giriftan* ; (retire), عقب نشستن *'akab neshestan*.

Wither, *v.*, پژمرده شدن *pezh murdeh shudan* ; خشکیدن *khūshkeedan*.

Within, در *dur*; اندر *andur*.

Without, بی *bee*; (outside), بیرون *beyroon*.

Withstand, *v.*, ایستاده گی کردن *istādegee kardan*.

Witness, شاهد *shāhed*.

Wolf, گرگ *gūrg*.

Woman, زن *zun*.

Wonder, *s.*, عجب *'ajab*.

Wonder, *v.*, تعجب *ta'ajūb kardan*.

Wood, چوب *choob*; (firewood), هیزم *heezoom*; (forest), هیمة *heemeh*; جنگل *jungul*.

Wool, پشم *pushm*.

Woollen, پشمی *pushmee*.

Word, کلمه *kilemeh*; لفظ *lufz*; (by word), کلمه بکلمه *kilemeh be kilemeh*; (of God), کلام الله *kilām ūllah*; (to keep one's) قول نگاه داشتن *kōl negāh dāshtan*.

Work, کار *kār*.

Work, *v.*, کار کردن *kār kardan*.

Workman, عمله *amaleh*; فعلة *fa'aleh*.

World, جهان *jehān*; عالم *ālem*; دنیا *dūnya*.

Worldly, دنیوی *dunyavee*.

Worm, کرم *kirm*.

Wormwood, افستین *afsantine*.

Worn, ملبوس *malbooss* ; پوشیده *poo-sheedeh* ; (worn out), مستعمل *musta'mil* ; اسقاط *iskāt*.

Worship, s., عبادت *ebādet* ; پرستش *perestesh*.

Worship, v., پرستیدن *peresteedan*.

Worshipper (of fire), آتش پرست *atesh parast* ; (of the sun), افتاب پرست *aftāb parast*.

Worth, قیمت *kaymat* ; ارزش *ārzesh*.

Worthless, پست *pust* ; بی قیمت *bee kaymat* ; بی خود *bee khūd*.

Worthy, سزاوار *sezāvār* ; لایق *lāyik* ; مستحق *mustahak*.

Wound, s., زخم *zakhm*.

Wound, v., زخم کردن *zakhm kardan*.

Wrap, v., بپچیدن *peecheedan*.

Wrapper, لفافه *lefāfeh* ; بچچه *būkcheh*.

Wrath, غضب *ghuzab*.

Wreath, چنبره *chunbareh*.

Wrestle, v., کشته کردن *kushti kardan*.

Wretch, مسکین *muskeen*.

Wring, v., افشردن *āfshurdan*.

Wrinkle, چین *cheen*.

Wrist, مچ *mūch*.

Write, v., نوشتن *nevishtan* ; مرقوم
تحریر *markoom dāshtan* ; داشتن
کردن *tahreer kardan*.

Writing, نوشته *nevishteh*; رقم *ruk-kum*; تحریر *tahreer*.

Wrong, s., ظلم *zulm*; ناحق *nāhakk*.

Wrong, v. ظلم کردن *zulm kardan*.

Wrongfully, ناحق *nāhakk*.

Wrought, ساخته *sākhteh*.

Y.

Yard, ذرع *zur'e*.

Yawn, s., خمیاض *khamyūzeh*.

Yawn, v., خمیازه کشیدن *khamyūzeh kesheedan*.

Year, سال *sāl*.

Yearly, سالانه *salyāneh*.

Year (by year), سال بسال *sāl be sāl*.

Yellow, زرد *zurd*.

Yes, بلی *belli*; بله *bellih*; آری *āri*.

Yesterday, دیروز *dierooz*.

Yet, امّا *am-ma*; لیکن *laykin*.

Yoke (for oxen), جفت *jught*.

Yolk (of an egg), زرده *zurdeh*.

You, شما *shumā*.

Young, جوان *javān*.

Youth, جوانی *javāni*.

Z.

Zeal, غیرت *ghayrat*;

Zealous, باغیرت *bāghayrat*.

Zephyr, نسيم *naseem*.

Zest, مزه *muzzeh*.

Zigzag, پیچ و خم *peech vakhem*.

Zinc, روح *roohh*.

Zodiac, دوازده برج *doazdeh būrj*.

Zone, دایره *dayereh*.

